

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

SUPER CENE ZA PRAZNIČNE DNI IN MARTINOV

gosi (UVÖZ) 699,00 SIT/kg
race (UVÖZ) 599,00 SIT/kg
kokoši (Perutnina Ptuj) 399,00 SIT/kg
pečena Šunka VP (E-MIZ) 1.499,00 SIT/kg
hamburška slanina VP (E-MIZ) 1.399,00 SIT/kg

Priporočamo se za nakup!
V soboto, 31. oktobra 1998, vse prodajalne z živil
odprte od 7. do 13. ure.

ISSN 0416-2242

9770416 224000

vaš četrtkov
prijatelj

DOLENJSKI LIST

izpušne cevi
montaža

Ob potoku 10, Novo mesto
tel.: 068/322-643, 322-278
fax: 068/323-585

V BREŽICAH ODPRLI
SREDNJO ŠOLO

BREŽICE - V sklopu prireditve ob praznovanju letosnjega praznika občine Brežice je minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber svečano odprl novo Poklicno trgovsko in srednjo ekonomsko šolo Brežice. Ob otvoritvi so izrazili željo in upanje, da bi ob šoli kmalu zgradili televadnico.

KAKOVOST HRASTA - Obrtna zadruga Hrast iz Novega mesta je kot prva zadruga v Sloveniji prejela mednarodni certifikat kakovosti ISO 9002. Slovensost ob izročitvi je bila v petek, 23. oktobra, na Otočcu. Na fotografiji: predstavnik slovenske podružnice mednarodne certifikatne firme BVQI izroča certifikat direktorju OZ Hrast Martinu Bajuku (levi), ki že 22 let, od ustanovitve, uspešno vodi to zadružbo. (Foto: A. B.)

Dramilo za zaspani jug

Podatki o tem, koliko ustvarimo na zaposlenega ali na prebivalca, koliko dohodnine plačamo, kako stare postajajo naše vasi in kako slabu izobrazbo imamo v gospodarsko zaspani južni Sloveniji, kličejo k ukrepanju. Strategija regionalnega razvoja Slovenije bo nedvomno veliko zapisala o tem, kako razviti manj razvite, vendar sama razvoja še ne bo prinesla. Kot je nedavno v družbi trebanjskih direktorjev poudaril mag. Jožko Čuk, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, smo pri nas v pisani strategiji pravi mojstri, le uresničevanje nam gre precej teže od rok.

V posavju ali Pomurju, kjer se najbolj stara prebivalstvo in kjer je najmanj izobraženih ljudi, si želijo razvoja, a kdo naj prebudi te in druge zaspale predele Slovenije? Država za enakomerjevo razvitost in vzpodobjanje podjetništva namenja kar precej denarja, vendar tudi sama ugotavlja, da se do pomoči prikopljejo tisti, ki so uspešni, polni znanja, ambicij, informacij. Vsega tega "zaspana" območja nimajo, zato je njihova usoda zapetljena. Če bo v bodoče kaj drugače, za zdaj še ni mogoče reči, zato jem ne preostane drugače, kot da poskušajo vzpodobljati podjetništvo, načrnujo in se povezujejo. Da so skupaj lahko močnejši, jem porujo primer novomeške Obrtne zadruge Hrast. Mnogi dolenski obrtniki prav s povezavo v zadrugo pridejo do večjih del, ki bi se jim sicer izmuznila.

BREDA DUŠIĆ GORNİK

DOLENJSKI LIST

Št. 43 (2566), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 29. oktobra 1998 • Cena: 210 tolarjev

UPOR VSEMOKOČNEMU DARSU

Ne bodo popustili pritiskom

V trebanjski občini bodo odločno vztrajali pri pobočni inačici nove avtoceste

ŠTEFAN - Vse premalo so ljudje obveščeni o tem, kaj snujejo v Ljubljani in kako se odzivajo v trebanjski občini, predvsem občinska uprava, na očitne poskuse DARS-a (slovenske družbe za gradnjo cest), da bi "prepričali" Trebnjice, kako je zanje najboljša dolinska inačica trase bodoče avtoceste. Tako bi lahko strnili zelo polemično razpravo na razširjeni seji sveta krajevne skupnosti Štefan v ponedeljek zvečer.

Med drugimi sta se je udeležila tudi poslanca Lojze Peterle in Ciril Pungartnik, ki sta obljubila vso podporo krajanom, ki odločno

nasprotujejo t.i. dolinski trasi in vztrajajo pri že pred približno desetletjem najbolje ocenjeni pobočni inačici trase avtoceste, ki

GERJEVIČ V ZAGREBU

BREŽICE - Oskar Gerjevič iz Brežice v teh dneh sodeluje s svojim fotografskim izdelkom na mednarodni fotografski razstavi v Zagrebu. Razstava organizira zagrebški fotoklub, ki je tokrat povabil k sodelovanju več kot 40 fotografov. Iz Slovenije se predstavljajo skupno štirje.

KONCERT OB DNEVU REFORMACIJE

NOVO MESTO - Evangelijska cerkev Novo mesto, Trdinova ulica 27, vabi na koncert ob dnevu reformacije, ki bo v sobotu, 31. oktobra, ob 18. uri. Nastopili bosta Karolina Šantl Zupan (prečna flauta) in Pavla Uršič Kunej (harfa). Pokrovitelj koncerta je Mestna občina Novo mesto, sponzor pa Dolenska banka Novo mesto. Vstopnine ni.

V SPOMIN NA PADLE - Pri spomeniku padlim borcem na Cviblu nad Žužemberkom, ob največji grobniči padlih partizanov med NOB, je bila v soboto, 24. oktobra, žalna slovesnost s kulturnim programom. Slavnostni govornik je bil podpredsednik SAZU in akademik Ciril Zlobec, nekdanji borec Gubčeve brigade, ki je dejal: "V takšno spravo, ki se nam ponuja, ko se skušajo prevrednotiti stvari preteklosti, ne verjamem. Bilo je vsem razvidno: bili smo na strani antifašizma, žal je bila nasprotna stran na strani fašizma." Poudaril je, da ima slovenski narod med vsemi okupiranimi narodi Evrope največ umetniških priznanj tega boja. "Gonilna sila, ki je vodila ta boj, je bila resnično posvečena narodnemu obstoju, njegovemu preživetju in prizakovanjju pravične družbe in socialne varnosti, kar pa je danes žal spet za marsikateri družbeni sloj ogroženo. Srditost napadanja partizanov ni nič drugače kot dokaz moralne nemoči tistih, ki so bili takrat na napačni strani. Zato pokončno glavlo!" je dodal Zlobec. Nato so delegacije borcev, Slovenske vojske, ZLSD Novo mesto-Žužemberk in diplomatski predstavniki sosednjih držav in Rusije položili vence k spomeniku. (Foto: S. Mirtič)

SUHI KRAJINI GROZIJO BOLEZNI

Tisoči odvisni od dovoza vode

Vodni vir Globočec je zaradi izlitja naftne v Ortniku onesnažen - Prizadetih 6.000 ljudi

SUHA KRAJINA - Upanje, da izlitje okoli 1.000 litrov naftne vode v potok Tržiščica v Ortniku, ki ga je zakrivilo podjetje S-Trade, ne bo onesnažilo vodovodnega vira Globočec pri Zagradcu, od koder se s pitno vodo oskrbuje celo Suha krajina, je bilo že prazno. Nafta je tudi zaradi tega, ker je reševalna akcija stekla prepoznavno, po podzemnih poteh prodrla v to zajetje in ga močno onenažila; črpališče je zato od 21. oktobra zaprto.

Za preskrbo z vodo iz novomeške in grosupelske občine vsak dan pripeljejo v rezervoar Grinovec okoli 50 cistern vode. V

novomeški občini se tega rezervoarja oskrbujejo vodo tako imenovano visoko cono Suhe krajine, zlasti območje Hinj in Smuka v kočevski občini. Za to skrb civilna zaščita preko gasilskih društev. Voda iz črpališča v Žužemberku je primerna samo za sanitarni potrebe, zdravo pitno vodo pa novomeška Komunala vozi v cisterne na pomembnejših krajih, kamor jo hodijo iskat prebivalci.

Iz novomeškega Zavoda za zdravstveno varstvo opozarjajo na nevarnost širjenja nalezljivih bolezni, še posebej črevesnih. Zato svetujejo, naj ljudje v času pomanjkanja zdrave pitne vode še posebej pazijo na osebno higieno, zlasti na čistočo rok. Če bi kdo zbolel z znaki črevesne nalezljive bolezni naj gre takoj k zdravniku. Sicer pa naj ljudje spremljajo in spoštujejo navodila Komunale, ki

skrb za oskrbo z vodo in sodeluje z drugimi pristojnimi službami.

Za dolgoročno rešitev tega problema, se pravi za nadomestitev črpališča Globočec z drugimi vodnimi viri - gre predvsem za usposobitev globinskih vrtin - bi potrebovali okoli 300 milijonov tolarjev. Pri iskanju rešitev je obljubilo pomoč tudi pristojno ministrstvo.

A. BARTELJ

TOČA NA GORJANCIH

NOVO MESTO - V ponedeljek, 26. oktobra, v pozni popoldanskih urah je močan dež zajel del Dolenjske. Vozniki motornih vozil, ki so se ta čas vozili prek Gorjancev, so na cesti od Vahte navzdol doživeljeli neljub ledjeni pozdrav: po strehah avtomobilov jim je močno tolklila toča. Za ta jesenski čas vsekakor nepričakovani pojav skoraj muhatestega vremena.

NAŠLI KIPCE

KOSTEL - Poročali smo, da so iz Kolpe izginili kipci otroške forme vive oziroma likovne kolonje nadarenjih otrok, ki so kipce položili v Kolpo. Policisti so minuto soboto najdene kipce vrnili, kjer morajo biti. Nasli so jih pri Kočevju na obratu Mlaka Mercatorja KG.

VREME

Jutri se bo začasno po slabšalo, vendar bodo padavine kmalu prenehale, tako da bo ob koncu tedna suho jesensko vreme.

Berite danes

stran 2:

- Aplavz za ukrepe proti kormoranom

stran 3:

- Zakaj se Plastroform ne sme širiti?

stran 6:

- Si bo Strel "priplaval" svetništvo?

stran 7:

- S Senovega obtožbe na račun župana

stran 9:

- Nevarnost za cik

stran 10:

- Enkratna tudi v svetovnem merilu

stran 11:

- Žrtvama ropa zlepil usta z lepilom

stran 18:

- Vdihniti staremu ponos zgodovinskosti

LIVAR IN SANACIJSKI PROGRAM

IVANČNA GORICA - Regijsko društvo ekološkega gibanja Ivančna Gora (RDEG) je zadovoljno, da je Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave zarači čezmernega onesnaženja okolja, ki ga v Ivančni Goriči povzroča IMP Livar, d.o.o., družbi izdalno odločbo o odreditvi priprave in izvedbe sanacijskega programa, ki ga morajo predložiti do 31. oktobra. Več v prihodnji številki.

LJUDSKO IZROČILO ŠE ŽIVI - V lani odprtih novih telovadnic osnovne šole na Veliki Dolini je bilo v petek, 23. oktobra, zvečer prav živahn. Več kot 140 nastopajočih vseh starosti je na 2. srečanju ljudskih pevcev, godcev in folklornih skupin iz desetih krajev brežiške občine številnim obiskovalcem pokazalo, da slovensko ljudsko glasbeno in plesno izročilo na podeželju še živi in da ga ni povsem izrinila sodobna skomercializirana zabavna glasba. Prireditev, ki sta jo pripravila ZKD Brežice in KUD Slavček z Velike Doline, je z dobro zasnovano besedo povezovala Tea Ferlan. Na slike: mlajša folklorna skupina iz Artič je zaplesala splet belokranjskih plesov v koreografiji Zdravka Dušiča. (Foto: M. Markelj)

KULJAJEVA KNJIGA RAZVESELILA LEONA ŠTUKLJA - V ponedeljek so v Dolenskem muzeju predstavili obsežno knjižno delo dolenskega rojaka Ivo Kuljaja posvečeno 100-letnici olimpionika Leona Štuklja Ave, triumphant! in Telekomovo telefonsko kartico s Štukljevim likom. Ob tej priložnosti je bil najslavnnejši Novomeščan še posebej dobro razpoložen in je svojim rojakom 17 dni pred rojstnim dnem s prednožko dokazal, da so roke in telo najstarejšega olimpijskega zmagovalca še vedno krepki. Za telovadni element, ki ga ni bil razen Štuklja sposoben narediti nihče drug v dvorani, sta mu zaploskala tudi avtor knjige Ivo Kuljaj (levo) in generalni direktor Krke Miloš Kovačič (desno). (Foto: I. Vidmar)

Dogodek v parlamentu

Če nekako velja, da je parlament ena najvišjih ustanov v državi, bi k temu lahko dodali, da je to tudi mesto, kjer nemalokrat prihajajo na dan najnizje človeške strasti. Zanimivo je, da take strasti izražajo posamezni izvoljeni predstavniki ljudstva, ki bi jih nepoučeni imeli za omikane ljudi, nekako cvetove ljudstva. Ko gre za omenjene tretjerazedne strasti, je časovno najbližji dogodek, ko je poslanec Jelko Kacin v odzivu na provokativne besede poslanca Iva Hvalice dvignil časopis in lop - Hvalico po glavi. Kot nadaljevanje dogodka gre šteti prihod Hvalice na parlamentarno zasedanje v zaščitni čeladi. Mnogi so ob vsem tem prepričani, da je Kacin namlatil Hvalico, drugi menijo, da ga je udaril, tretji so prepričani, da je bil v parlamentu tepeč. Vsekakor se zastavlja vprašanje o vedenju izvoljenih predstavnikov ljudstva. Vprašanje je, ali je Kacinov časopis na glavo Hvalice najnizje raven medosebne komunikacije v slovenskem parlamentu ali pa bi se dalo v dosedanji zgodovini omenjene najvišje narodove ustanove najti še kaj podobnih neželenih dogodkov. V iskanje odgovora je usmerjena tudi tokratna anketa Dolenjskega lista. Odgovori, zbrani na območju, od koder poroča Dolenjski list, so kaj različni. Skupno vsem je nemara mnenje, da bi morali poslanci vendarle paziti, kako se obnašajo.

MATEJA COLARIČ, absolventka Visoke upravne šole iz Jablanic nad Kostanjevico: "Kacinovega izbruhu nad Hvalico ne podpiram. Poslanci bi se morali zavedati, da so voljeni predstavniki naroda in tisti, ki sprejemajo najpomembnejše odločitve v državi. Menim, da bi morali poslanci razmislit o načinu in učinkovitosti svojega dela ter o obnašanju v parlamentu nasprotno."

IRENA GMAJNAR, predmetna učiteljica v pokoju, s Senovega, na obisku v Brežicah: "Hvalica resnično povzroča nered in nemir v parlamentu. Kar naprej provocira in išče povsod malenosti. To je že od sile! Zato Kacina ne obsojam, da se je odzval. Ni pa prav, da ga je s časopisom udaril. Kljub vsemu naj bi Kacin dobil samo opomin."

STANKO KEBER, upokojenec z Gomile pri Šentjanžu: "Še pre malo ga je Kacin česnil, pravijo tudi številni, s katerimi se pogovarjam o dogajanjih v parlamentu. Nisem v nobeni stranki. Včasih so imeli dvorne norčke, mi pa imamo v našem parlamentu Iva Hvalico. Njegovo obnašanje je prevečkrat bolj primerno za otroški vrtec, kot pa za delo poslancev."

FRANC GLAVAN, delavec v Litostroju, doma iz Gorenjih Sel: "Jelko Kacin bi moral zaradi napada na poslanca Hvalico odstopiti, morali bi ga zamenjati. Kam bomo pa prišli, če se bodo takole obnašali tisti naši predstavniki, nad obnašanjem katerih lahko, žal, večkrat zardevamo. Nad tem bi se morali resno zanimali in takoj ukrepali."

JANKO GOLEŠ, direktor območne Gospodarske zbornice Novo mesto: "Parlament je najvišja inštitucija slovenskega naroda. Delovanje in obnašanje v njem bi moral biti na tej ravni. Zato obsojam nasilje v parlamentu, se posebej fizično, a prav tako besedno. Argumentiranje je lahko ostro, ne pa žaljivo. Poslanci se v pomanjkanju argumentov poslužujejo besednega nasilja."

JANKO ORAŽEM, vodovodni inženier iz Ribnice: "Takšne zadeve ne sodijo nikamor, so kvečjemu za v kakšno gostilno, kjer so zadeve pod nivojem. Problem je, ker gre vsem le za to, kdo bo več ngrabil. To pa je žalostno! Poslanci si osebnih zmerjanj in preteporne bi smeli privoščiti zaradi službe, ki jo opravljajo - če že ne za to, pa zaradi plače, ki jo prejemajo!"

MILAN LAMPE, podjetnik iz Kočevja: "Če se v DZ dovoljujejo besedni napadi, se je treba sprijezni tudi s fizičnim! Tako kot fizični tudi besedni napad presega dogovorjena civilizacijska pravila in z demokracijo nima nič skupnega. Oba sta vredna obsojanja. Če bi predsednik DZ spoštoval skozi zgodovino v družbi izboljševala pravila obnašanja, do tega ne bi smelo priti!"

JANEZ MOVERN, strojni tehnik iz Semiča: "Kacinovo dejanje je znak slabe kulture in živev. A če jih je imel med slovensko vojno, bi jih moral imeti tudi sedaj. In če ne zna človeka utišati z besedo, se tudi tepeža ne bi smel poslužiti, še najmanj v parlamentu. Sicer pa je Kacin že dokazal, da ima retorične sposobnosti in bi lahko tudi tokrat Hvalici zavezal jezik."

STIPE VARDIČ, čevljar iz Črnomlja: "Ni v redu, da je Kacin namlatil Hvalico, mislim pa, da so poslanci predolgo skupaj in so se drug drugače že naveličali. Če bi imeli po 40 tisočakov plače, jim takšne neumnosti ne bi blodile po glavi. Oba poslanca bi se morala soočiti na TV in povediti volilcem, zakaj je šlo. Sicer pa menim, da človek, ki se ne zna obvladati, ni za v parlament."

Zahodna Dolenjska nova pokrajina?

Pogovor z mag. Vlajem

KOČEVJE - V Sloveniji naj bi imeli v začetku prihodnjega tisočletja 8 ali 12 pokrajin. Vendar se pri odločanju državnih zborov ne bo mogel izogniti močnemu pritisku in v novo razdelitev Slovenije vključiti še kakšno drugo pokrajino, denimo Zahodno Dolenjsko, za kar se močno zavzemajo skoraj v vseh občinah od Turjaka do Kolpe. O tem je tekla beseda med predstavniki občin z mag. Stanetom Vlajem, ki že več let skrbi za lokalno samoupravo pri nas. Za lažje razumevanje hotenja

Mag. Stane Vlaj

po novi pokrajini so udeležence postregli z zgodovinskimi prikazom nekdajne pokrajine od Turjaka do Kolpe, ki ga je pripravil Alojz Košir.

Razgovor je bil zadetek v polno zlasti zaradi tega, ker so Ribničani in Kočevci uradno približali stališča glede sedeža bodoče (če sploh bo) pokrajine, kar je bilo doslej največji kamen spotike. Strinjajo se namešči, da bi bilo najbolj smotrno pokrajinsko oblast decentralizirati in jo medseboj razdeliti, nekatere izpostave pa odpreti tudi v drugih občinah.

M. G.

JOŽE TOMLJE, NEODVISNI KANDIDAT ZA ŽUPANA DOLENJSKIH TOPLIC

DOLENJSKE TOPLICE - Kot nestrankarski kandidat za župana nove občine Dolenjske Toplice bo kandidiral znani Topličan Jože Tomlje. Tomlje je prepričan, da je njegova baza več kot dve tretjini volilnega telesa, češ da je zelo malo volilcev v strankah. Tomlje obljublja, da bo dokončal stare projekte, za katere je bilo potrabiljenega več denarja, kot so vredni; prizadeval si bo tudi za nova delovna mesta.

FRANC KOCJAN, KANDIDAT SLS ZA ŠKOCJANSKEGA ŽUPANA

ŠKOCJAN - Škocjanska podružnica Slovenske ljudske stranke je na kandidacijskem zboru v pondeljek določila 12-člansko listo kandidatov za občinski svet. Kandidat te stranke za škocjanskega župana je Franc Kocjan, predsednik tamkajšnje podružnice SLS. Kocjana naj bi podprle tudi druge stranke.

RAZSTAVA V DOMU STAREJŠIH OBČANOV

V novomeškem domu starejših občanov v Šmihelu so pripravili razstavo ročnih del stanovalcev doma. Razstava bo odprta teden dni, od danes, 29. oktobra, do prihodnjega četrtek, 5. novembra, vsak dan od 9. do 12. ure, in od 13. do 18. ure v prostorijah delovne terapije v 1. nadstropju doma. Vodstvo doma vabi na razstavo čim več ljudi.

NOVO MESTO BODOČE UNIVERZITETNO SREDIŠČE? - Zakaj pa ne? "V Novem mestu bi lahko ustanovili prvo mednarodno podiplomsko šolo v Sloveniji," je prepričan prof. dr. Miha Japelj. In tudi to bi prispevalo k promociji mesta, so menili udeleženci strokovne razprave. Z leve proti desni: Drago Simončič, prof. dr. Miha Japelj, Vesna Dular in mag. Ana Blažič. (Foto: J. D.)

SLOVENCI POJEMO VSE VEČ RIB

Aplavz za ukrepe proti kormoranom

V Vinici slovesnost ob 110-letnici organiziranega sladkovodnega ribištva na Slovenskem in 85-letnici belokranjskega ribištva - Po novem ribiči ščitili vode pred uničenjem

VINICA - V spomin na 110-letnico organiziranega sladkovodnega ribištva na Slovenskem in 85-letnico organiziranega ribištva v Beli krajini je bil minuto soboto v kampu v Vinici zlet slovenskih ribičev. Poleg več kot tisoč ribičev so se ga udeleželi še predstavniki ribiških zvez iz Hrvaške, Bosne, Madžarske, Italije, skupnosti športnih ribičev Alpe-Jadran in zamejski ribiči iz Italije in Avstrije.

Ker se 31 slovenskih ribičev ni hotelo priklučiti ribarskemu društvu na Dunaju, so leta 1881 ustanovili v Ljubljani samostojno ribarsko društvo za Kranjsko. Društvo se je hitro širilo in prof. Ivan Franke je napisal ribarski zakon za vojvodino Kranjsko, ki je bil takrat najbolj popoln in napreden v Evropi. Začivel je šele leta 1890, Franc Jožef pa ga je podpisal že dve leti prej in to letnico štejejo ribiči za začetek organiziranega ribištva pri nas.

Danes 62 ribiških družin, povezanih v 9 zvez, združuje 17.000 ribičev, od katerih jih je več kot 4.000 strokovno usposobljenih za naravovarstveno skrb. Kot je poudaril predsednik Ribiške zveze Slovenije **Borut Jerše**, je ribiško gibanje predvsem naravovarstvo, zato pa je po Sloveniji še vedno vse preveč posegov v vode. Sicer pa v več kot 9 tisoč hektarjih ribogojnih površin v Sloveniji živi 93 vrst in podvrst rib.

Slavnostni govornik **Ciril Smrkolj**, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je dejal, da ni naključje, da zakon, sprejet leta 1976, še danes ureja ribištvo. Tudi zaslužna tega zakona je, da se lah-

ko zahvalijo boljšemu stanju ribolovnih voda, kot je značilno za številne druge države. "Od leta 1992 si kmetijski ministervstvo prizadeva za vzrejo rib zlasti za trg. Leta 1990 je Slovenec v pov-

prečju na leto pojedel 2,6 kilograma rib, lani pa že 6 kilogramov," je dejal minister, ki ni mogel tudi mimo napak v sladkovodnem ribištvu, predvsem pri ogroženih ribah, kot je soška postrav, a je zato trdil, da te napake že popravljajo. Poudaril pa je, da z novim zakonom o sladkovodnem ribištvu, ki je v pripravi, ne namerabajo uvajati revolucionarnih sprememb. Bodo pa v prihodnje dali ribičem možnost, da zaščitijo vode z avtohtoni ribami pred nadaljnji uničenjem. Ministrstvo za okolje in prostor je namreč že dalo do-

• Črnomaljski župan Andrej Fabjan je spregovoril o organiziranem belokranjskem ribištvu, katerega začetki segajo v leto 1913, ko so štiri zagnani ljubitelji narave ustanovili ribarsko društvo Črnomelj. Danes šteje črnomaljska Ribiška družina skoraj 350 članov, ki so poleg ostalega pobudnika številnih akcij v črnomaljskih občinah. Mnoge od njih so ekološke, vendar bodo morali še veliko narediti za osveščenost ljudi.

vodenje za poseganje v populacijo kormorana, da bodo s tem poskrbeli za uravnoteženost v okolju. S temi besedami je minister Smrkolj pri ribičih poželjal gromek aplavz.

M. BEZEK-JAKŠE

DARILO OB JUBILEJU - Ob jubileju organiziranega sladkovodnega ribištva na Slovenskem je predstavnik madžarske ribiške zveze predsedniku ribiške zveze Slovenije Borutu Jeršetu (na desni) izročil vazo.

Univerzo lahko izborimo le sami!

Razprava o razvoju univerze v Novem mestu - Predlog za mednarodni podiplomski študij

NOVO MESTO - V spletu prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja je Razvojnoizobraževalni center Novo mesto v sodelovanju z društvom Akademika pobudil prejšnji torek pripravljen strokovno razpravo o razvojnih smernicah študijskega središča Novo mesto, ki jo je povezovala Vesna Dular, direktorka RIC Novo mesto.

Predsednik društva Akademika pobuda Univerza v Novem mestu prof. dr. Miha Japelj je povedal, da si v društvu, ki združuje ugledne strokovnjake, prizadevajo, da bi v Novem mestu organizirali mednarodno podiplomsko fakulteto za področje visokih tehnologij. Ustanovitev takšne šole zelo podpira Krka.

Marjan Dovič, študent iz Novega mesta, je izpostavil več negativnih kot pozitivnih strani. O ustanovitvi univerze ima pomislike, saj bi po njegovem v Novo mesto težko pridobil kvalitetne predavatelje, poleg tega bi se na te fakultete vpisoval predvsem slabši študentje, kar se po njegovem mnenju že dogaja na novomeški novoustanovljeni visoki Šoli.

Mag. Ana Blažič je te zavrnila, če so je na Visoki Šoli za upravljanje in poslovanje uspelo pridobiti zelo dobre predavatelje, prav tako pa tudi trditev, da bodo te šole odlagali neuspešnih študentov, na njihovi Šoli so namreč pri vpisu 20 študentov s slabšim učnim uspehom zavrnili. Povedala je, da je lani maja novomeški mestni svet že sprejel akt o ustanovitvi Visoke Šole za upravljanje in poslovanje. Zanimanje za študij je bilo veliko, sedaj imajo v redni program 1. letnika vpisanih 110 študentov in v izredni 126 ter preko 150 študentov 3. letnika. Poleg tega imajo že prvo leto tudi dislocirano enoto, in sicer v Ljubljani.

Zelo pozitivne izkušnje z višjo strokovno Šolo za strojno in lesarstvo, ki je začela delovati leta 1996 v okviru Šolskega centra Novo mesto v skladu s

programom Phare, pa je predstavil ravnatelj omenjene šole Drago Simončič. Sedaj poteka študij tretje generacije, letos pa so začeli tudi z izobraževanjem odraslih v programu višjega strokovnega izobraževanja. "Zaradi velikega zanimanja študentov za programe elektronike, gradbeništva in lesarstva se bomo prizadevali tudi za pridobitev teh programov, dolgoročno pa želimo razviti tudi visoko Šolo za strojništvo," je povedal Simončič.

V razpravi sta se oglašila Alojz Turk, ki je poudaril, da moramo imeti jasen cilj, pa četudi je pot

ustanovitev univerze moral sodelovati tudi občini, vendar se omenjene razpravce, kljub vabilu ni udežil nihče z občine. J. DORNÍČ

jim ravnanjem povzročil, da ga delodajalec ne bo sprejel na delo, če bo brez upravičenih razlogov odklonil vključitev v program aktivne politike zaposljanja, če ne bo aktivno iskal zaposlitev, če ne bo na razpolago ali bo delal na črno, bo izgubil pravico do nadomestila. Če bo odklonil "primerno zaposlitev", se mu bo nadomestilo za dva meseca znižalo za polovico, a če bo odklonil primerno začasno ali občasno plačano delo ali pa tudi začasno ali občasno humanitarno ali drugo neplačano primerno delo v trajanju največ 64 ur na mesec, pa se mu bo nadomestilo zmanjšalo za 30 odstotkov.

Po izteku pravice do denarnega nadomestila lahko zavarovanec zaprosi za denarno pomoč. Ta je bila že doslej vezana tudi na premožensko stanje družine. Dohodki na družinskega člena ne smejo presegati 80 odstotkov zajamčene plače. Po novem denarne pomoči ne bodo dobili tudi tisti brezposelniki, katerih socialna varnost kljub nizkim dohodkom ni ogrožena, ker premoženje zavarovanca in njegovih družinskih članov presega vrednost 3,6 milijona tolarjev.

Višina denarne pomoči je nespremenjena: 80 odstotkov zajamčene plače; možnost prejemanja pa se podaljša od sedmih na petnajst mesecov, medtem ko se brezposelnemu, ki mu do upokojitve manjkajo največ tri leta, denarna pomoč lahko izplačuje do upokojitve. VINKO BLATNIK

JAJCA - Predvolilne strasti že gorijo z velikimi plameni. Stranke, kandidati in goreči privrženci pa na to grmado ne mečejo samo novih in novih polen, ampak tudi jajca. Jajc sicer ne na grmado, so pa tudi ta v "funkciji predvolilnega boja", kot bi se reklo v današnjem politični latovščini. Novomeški radio Sraka je ob nedeljah uvedel zbadljivo predvolilno rubriko. V njej večkrat povedo, da če komu kaj ni všeč, lahko v svoj radio vrže jajce. Očitno je to nekdo vzel dobesedno. V pondeljek zjutraj so se na fasadi hiše lastnika Srake Draga Vovka na novomeškem Grmu svetili sledovi vanjo ponoči zmetanih jajc. V nedeljski oddaji so si na Sraki privoščili stranko SDS, ki je vabila za tiskovno konferenco ob predstavitev njihovih županskih kandidatov posiljal kar iz občinskega sekretariata. Če je bodica razburila kakšnega njihovega privrženca, je ostal brez jajc.

VREME - Vreme je priljubljeno tema pogovorov, ki marsikdaj nadomesti kaj bolj tehtnega ali premosti zadrgo. Prešeren je v svojih zavabljivih napisih zapisal: Kdor govoriti kaj ne ve, on vreme hval' al' toži/kdor pevcev peti kaj ne ve / od letnih časov kroži. Le kaj bi napisal o tem napovedovalcu v mladem dolenskem radiu, ki je oni dan ob pol petih popoldne napovedoval, da bo vreme popoldne sončno, zunaj pa je lilo koi iz škafa? Vremena bodo Kranjem se zjasnilo...

ZABJAK - Natančni občinski svetnik je prestel, da je v romskem naselju v Žabjaku 15 priključkov na cesto Novo mesto - Mirna Peč. "Civil", se pravi navadni občani, se sprašujejo, kakšne zvezne imajo Romi na občini, upravnih enot in na vladu, da ima tako rekoč vsaka baraka lahko svoj priključek. Dva od teh sta celo asfaltirana. Tako si marsikdo, ki v nedogled čaka na razna dovoljenja in ga zanje, če mu jih milostno dajo, še grdo "ocarino", zaželi, da bi tudi sam cigan.

Ena gospa je rekla, da nemarnim onesnaževalcem vodovnega zajetja Globočec ne bi dala piti nič drugega kot vodo iz tega zajeta.

Suhokranjski drobiž

RAZSTAVA - V avli osnovne šole Žužemberk so razstavljeni izdelki varovancev Domu starejših občanov - enote varstveno delovnega centra. Likovne podlage je zrisala akademska slikarka Nataša Mirtič, varovanci pa so z neverjetno natančnostjo izdelke dokončali. Ob mesecu požarne varnosti so razstavljeni tudi gasilski časopisi, kronike, fotografije in oblike gasilcev.

PISMO OBČANOM - Te dni je na suhokranjske domove (pa čeprav bodo spadali pod novo občino Žužemberk) prišlo pismo župana Francija Koncilije. V njem župan prosi občane Suhe krajine, naj ga pri vložitvi kandidature podprejo na letosnjih lokalnih volitvah, kjer bo kandidiral za župana. Vse lepo in prav! Prav pa bi tudi bilo, da bi jih župan ali pa katera druga občinska služba obvestila o stanju vode v suhokranjskem vodovodu pa o cisternah itd.

BREZ STRANK - Na listi, ki se bo imenovala Nadstranska in neodvisna lista Suhe krajine so priznani krajani, ki želijo dati

poudarek predvsem podeželju pa tudi šolstvu, kulturi in športu. Kandidati liste so že izbrali vrstni red. Prvi na listi neodvisnih bo priznani športni delavec Darko Pucelj iz Žužemberka, drugi gospodarstvenik Dušan Papež iz Hinj, tretji Lojze Gorenčič iz Vel. Lipovca, sledita ravnatelj Jože Hribar iz Ratja in trgovec Slavko Koncilija iz Dvora (na sliki Darko Pucelj).

DR. TONE STARCKI ŽUPANSKI KANDIDAT - Novomeške stranke LDS, SLS in DeSUS so v pondeljek podpisale koalicjski sporazum, s kateri podpirajo dr. Toneta Starca kot skupnega kandidata za novomeškega župana. Ta koalicija bo delovala tudi v občinskem svetu, njihovo geslo pa je: občinska oblast za dobro in v korist občine in občanov ter brez politikantstva. Na fotografiji (z leve): predsednik SLS Tone Hrovat, dr. Tone Starc, predsednik SLS Adolf Zupan in predsednik DeSUS Janez Požar. (Foto: A. B.)

ŽUPANSKI KANDIDATI SDS - Socialdemokratska stranka je zadnjek petek predstavila svoje kandidate na volitvah za župana v dolenskih, posavskih in belokranjskih občinah. Županski kandidati, člani SDS, so (z leve): Andrej Vizjak (Brežice), Alojz Kastelic (Trebnje), Pavle Zajc (Črnomelj), Albert Pavlič (Šentjernej), Miloš Dular (Novo mesto), Zvone Lah (Mirna Peč), na fotografiji pa Branka Kelemine, ki bo kandidiral v občini Sevnica. V drugih občinah pa SDS podpira skupne kandidate oz. kandidate drugih strank. Tako v Žužemberku Jožeta Papeža (SKD), v Dolenskih Toplicah Francija Vovka (neodvisen), v Semiču Ivana Bukovca (SLS), v Metliki Jožeta Nemančiča (SKD) in v Krškem Danila Siterja (SKD). (Foto: A. B.)

OBRTNIKI IN PODJETNIKI NA VOLITVAH - Obrtniki in podjetniki iz novomeške občine bodo na bližnjih lokalnih volitvah s svojo listo kandidirali za občinski svet. Listo so predstavili v nedeljo na kostanjevem pikniku pri Sv. Roku v Novem mestu. Odločili so se, da pred volitvami ne bodo "nikjer viseli", denar, ki bi sicer šel za predvolilno kampanjo, pa bodo namenili za nakup ultrazvočnega aparata za pregled organov v trebušni votlini za novomeško bolnišnico. Za aparat, ki stane okoli 150.000 mark, so obrtniki že do sedaj zbrali okoli 15.000 mark, znani podjetnik Jože Papež pa je vse pozval, naj namesto za novoletna darila denar namenijo za nakup tega aparata. (Foto: A. B.)

PO ZAPRTJU ZAJETJA V GLOBOČCU

V Suhi krajini neobveščeni o vodi

Posledica ekološke katastrofe v Ortneku je opozorila kar na nekaj pomanjkljivosti

SUHA KRAJINA - Nejevolja ljudi v Suhi krajini je vse večja. Ne samo zaradi izliva naftne, temveč tudi zaradi zelo slabega obveščanja občanov o stanju vode v vodovodu. Občinske oblasti in tudi civilna zaščita so pri obveščanju populacije odpovedale, radijska obvestila pa je marsikdo preslišal, zato smo za mnenje vprašali nekaj domačinov.

VERA GLIHA Z Dvora: "Domam imam družinsko varstvo, skrbim za 6 otrok. Obvestila po radiju nisem slišala, sem se pa kasneje pogovarjala o problemu s sosedo in s šolo. Pogrešam vsaj še eno cisterno z vodo, ki bi bila bližje domu."

Veronika Konte

VERONIKA KONTE Z Dvora: "Zaradi visoke temperature sem moralna sinja peljati k zdravniku. Ta sumi, da je krivda v oporečni vodi. Pošteno plačujemo vse prispevke, tudi vodo. Nihče nas ni obvestil, da je voda v omrežju oporečna. Ne vem, na koga bi se obrnila. Vsi

Tine Filip

Zakaj se Plastoform ne sme širiti?

Edina tovarna v Šmarjeti, ki zaposluje 110 ljudi, dela v hudi prostorski stiski - Zavrnjena vloga za lokacijsko dovoljenje - Sprememba ureditvenega načrta

ŠMARJETA - Novomeška Upravna enota je pred kratkim zavrnila izdajo lokacijskega dovoljenja za rekonstrukcijo in razširitev proizvodnega objekta firme Plastoform v Šmarjeti. Plastoform, sprva obrat IMV in kasneje Adrie Caravan, od 1995 pa v lasti domaćina Franca Gregorčiča, je edino podjetje v Šmarjeti. Ko ga je od Sklada za razvoj odkupil Gregorčič, je prevzel ne samo proizvodni program, ampak tudi vse zaposlene, ki jih je bilo takrat nekaj manj kot 60. Danes je v Plastoformu zaposlenih 110 ljudi, v glavnem moških iz Šmarjete in okoliških krajev. Leta 1995 je imel Plastoform 424 milijonov tolarjev realizacije, letos je bo 1,2 milijarde tolarjev, v zadnjem letu dni so na novo zaposlili 40 delavcev. Osnovni program je proizvodnja delov in sklopov za malo- in srednjeserijsko proizvodnjo karavan industrije in elementov za proizvodnjo namenskih in specjalnih vozil.

"Obseg naše proizvodnje se nezadržno širi, kar vesko preseča celo mene," pravi Gregorčič. "V primerjavi z lanskim letom bo letos realizacija skoraj še enkrat večja." Zato ni cudno, da je prostorska stiska v Plastoformu vse hujša in si že od leta 1996 prizadevajo za razširitev proizvodnega objekta. "Razmere so vse hujše, del proizvodnje poteka celo na prostem in pod kozolcem, da o skladiščenju surovin in gotovih izdelkov sploh ne govorim." Gregorčič je hotel začeti postopek za pridobitev certifikata ISO, vendar so mu že pri prvem površnem ogledu povedali, da za to ni nobenih možnosti, dokler ne rešijo prostorskih problemov.

Zanimivo je, da se Upravna enota pri zavrnitvi izdaje lokacijskega dovoljenja sklicuje na ureditveni načrt Šmarjete, izdelovalec tega načrta, novomeška firma K.A.B., pa je tudi izdelovalec ureditvene situacije za rekonstrukcijo in razširitev objekta Plastoform. "Kot izdelovalci in projek-

tanti ureditvenega načrta menimo, da sta predlagana rekonstrukcija in razširitev objekta Pla-

PO MILIM NEBOM - Zaradi hudega pomanjkanja prostora v Šmarješkem Plastoformu delo poteka celo na prostem. (Foto: A. B.)

ŽUPANSKI KANDIDATI ZLSD

NOVO MESTO - Volilna konvencija območne organizacije Združene liste socialnih demokratov je v pondeljek, 26. oktobra, potrdila kandidate te stranke in skupne kandidate za župane na bližnjih volitvah. Njihovi oz. skupni kandidati so: Alojz Puhan (skupni kandidat LDS in ZLSD), Dolenske Toplice; Antonija Hočevar (ZLSD), Mirna Peč; dr. Anton Starc (skupnega kandidata podpirajo LDS, SLS in DeSUS), Novo mesto; Franc Hudoklin (SLS, LDS, ZLSD), Šentjernej; Franc Jarc (ZLSD), Žužemberk.

OBIŠEK IZ LANGENHAGNA - Ob 10-letnici podpisa partnerske listine med občino Novo mesto in mestom Langenhagen v Nemčiji je prejšnji teden Novo mesto obiskala 17-članska delegacija iz Langenhagna z županom Waltraud Kruckeberg in direktorjem mesta iz Klauzen-Rosenweigom na čelu. Visoka gosta sta se udeležila tudi seje občinskega sveta, kjer je županica Kruckebergova nagovorila svetnike in predsedniku sveta Janezu Mežanu izročila priložnostno darilo. (Foto: A. B.)

USTANOVILI NOVOMEŠKI ODBOR ZELENIH SLOVENIJE

NOVO MESTO - Člani politične stranke Zeleni Slovenije z območja novomeške občine so v soboto, 17. oktobra, v Dolenskih Toplicah na ustanovnem občinskem zboru ustanovili novomeški občinski odbor Zelenih Slovenije. Za predsednika odbora je bil izvoljen Boris Hribenik, za podpredsednika pa Marija Tisovec. Člani odbora so sprejeli smernice za izdelavo lokalnega programa delovanja, sklenili so tudi, da se bodo udeležili lokalnih volitev. V imenu vodstva stranke jih je pozdravila podpredsednica stranke Aleksandra Povhe.

USTVARJALNE URICE

NOVO MESTO - Včeraj in danes, 28. in 29. oktobra, potekajo od 10. do 12. ure v Dolenskem muzeju ustvarjalne urice, na katerih lahko otroci pod vodstvom strokovne mentorice z jesenskim listjem, divjim kostanjem, glino in še čim oblikujejo slike, izdelujejo figure živalic in svečenike.

Županova užaljenost stane milijon tolarjev

NOVO MESTO - Včeraj in danes, 28. in 29. oktobra, potekajo od 10. do 12. ure v Dolenskem muzeju ustvarjalne urice, na katerih lahko otroci pod vodstvom strokovne mentorice z jesenskim listjem, divjim kostanjem, glino in še čim oblikujejo slike, izdelujejo figure živalic in svečenike.

Na predstaviti liste obrtnikov in podjetnikov za volitve v novomeški občinski svet je dolgoletni predsednik območne Obrente zbornice Novo mesto Ivan Krajnc javno razkril zgodbo, ki novomeškega župana Francija Koncilije Koncilijo kaže v nelepi luči.

Pred letosnjim sejmom obrti, podjetništva in turizma v Novem mestu je Koncilija po Krajnjev besedah z veseljem sprejel ponudbo, naj bo občina glavni pokrovitelj te velike prireditve, in obljubil kot občinski prispevek za krije stroškov sejma 2 milijona tolarjev. Dogovorili so se, da bo župan tudi slavnostni govornik na otvoritvi.

"Trak na otvoritvi naj bi prezel minister Razgoršek, ker pa je zadnji hip zaradi drugih obveznosti odpovedal svoj prihod, je to storil predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah," je povedal Krajnc. "Seveda smo prireditelji sejma na razne načine in povsod primerno reklamirali novomeško občino kot glavnega pokrovitelja prireditve." Vendar je bilo to očitno premalo. Občina je po županovem nalogu pred otvoritvijo sejma nakazala milijon tolarjev, se pravi polovico dogovorjene vsote. Druge polovice organizatorji pa še do danes niso dobili. "Stroški sejma so znašali okoli 90.000 mark. Vsi

Ivan Krajnc: "Župan Koncilija je užaljen, ker ni prerezl trak."

sponzorji razen novomeške občine so poravnali svoje obveznosti. In prav ta milijon tolarjev, kolikor dolguje občina, smo še danes dolžni novomeški reklamni agenciji Noua."

In zakaj občina ni poravnala svojega dolga? "Na razgovoru, ko smo hoteli stvari razčistiti, je župan dejal, da je za toliko poravnosti, kolikor je bil deležen, milijon tolarjev dovolj. Užaljen je, ker ni na prerezel traku na otvoritvi, očital pa nam je tudi, da smo o njem premalo pisali v glasilu naše Obrtne zbornice!"

Krajnc, ki Obrtno zbornico vodi že 17 let, pravi, da take užaljenosti in nesramnosti še ni doživel. "To je tudi odnos do 1600 članov naše zbornice ter okoli 900 podjetnikov iz naše občine," je končal Ivan Krajnc.

A. BARTELJ

NOVI PRIMERI HEPATITI-SA - Štirim, obolelim zaradi okužbe s hepatitom A, sta se od zadnjega poročanja prejšnji teden pridružila še dva. Po zatrdirilih direktorja Hydrovoda Kočevje - Ribnica Antuna Gašparca ni utemeljenih dokazov, da je vzrok za okužbo pitna voda, kot je kot možnost navedel Zavod za zdravstveno varstvo takoj po odkritju prvih obolelih.

ZALNI TRAK - Zeleni Kočevja so že pred leti predlagali, da bi v Kočevju namestili zaboljnike za baterije. Ker niso naleteli na zadovoljiv posluh občinskih mož, so sami nabavili zaboljnike in jih nato po letu dni hranjenja v zasebni garazi enega izmed članov stranke tudi sami postavili na več mestih po kočevski občini. Predhodno so si za to pridobili soglasja vseh lastnikov stavb, na katere so zaboljniki obesili. Zaboljniki so sedaj nameščeni že leto dni, od obljud, da bo zbiranje baterij nemoteno potekalo, pa še vedno nič. Zato so se zeleni Kočevja odločili, da bodo danes demonstrativno prerezali žalni trak. Malce bolj poučenim ni nobena skrivnost, da gre za potezo v predvolilnem boju, vendar pa le kdo jih lahko oporeka, da ne želi narediti dobro za vse prebivalce kočevske občine?

Ribniški zobotrebc

URESNICA ŽELJA OBČANOV - Od septembra dalje ima 100 stanovanj, ki so v lasti ribniške občine, nowega upravljalca. Lastniki stanovanj na Prijatejlevem trgu se namreč z donevnim upravljalcem Stanbirom iz Ribnice že od vsega začetka niso strinjali. Stanbiro je zato že pred leti pristal, da se v primeru, če občina najde drugega upravljalca, te vlogi takoj odpove. Občina je soglašala z večinskim ninenjem stanovalcev, ki so se letos poleti odločili, da bodo upravljanje zaupali drugemu za poslovane z nepremičninami in inženiringom SPL, d.d., iz Ljubljane, ki na ribniškem območju deluje že dalj časa, saj ima sklenjeno pogodbo tudi z ministrstvom za obrambo in zavodom za zdravstveno zavarovanje. Ribniški občini zato ni moč očitati, da ne upošteva želja svojih občanov, pa čeprav so občani potrebovali za to, da so lahko uresničili svojo voljo, kar nekaj let!

PREDNOSTI IN SLABOSTI - Namesto prvega oktobra, se je dolgo pričakovana obnova Gorenjske ceste v Ribnici zaradi slabega vremena pričela teden dni kasneje. Za stanovalec to pomeni, da bodo imeli večino časa otežen dovoz in odvoz na svoja zemljišča in z njih. Obvoza ni, zato bo promet precej oviran, klub temu da bodo obnavljali le kraje odseke. To pa lahko, sodeč po zanudni s pričetkom del in dejstvu, da bo lahko Cestno podjetje Novo mesto letos izvedlo le prvo fazo prenove - izgradnjo kanalizacije - trajala zelo dolgo. Ker obljube, kdaj bo obnova končana, ne more dati nihče, ribniški občini preostaja le upanje, da bodo njeni občani znali poleg prednosti, ki jo prinaša ta največja cestna investicija v njihovi občini, čim pozlepšuje prenastati tudi vse njenje slabosti!

Dobrepolski krompirčki

NAFTA V JAMAH - Nafta iz Ortneke je ob nedavni nesreči prišla tudi v Kompolsko in v Potiskavško jamo, ki sta ob zadnjem deževju bruhali vodo in z njo tudi nafto. Že po vonju in na pogled je bilo videti, da je voda onesnažena z nafto, a so vzorce dali še v analizo. Ko bo voda upadla, se bo nafta povlekla v kotle in potem ob večjem deževju spet prišla na dan.

VEŽICA DOGRAJENA - Mrljška vežica na Vidmu bo dogravljena do dneva mrtvih, 1. novembra. Tako se bo končno lahko uresničila želja tistem, ki je na nekem sestanku dejal, da bi nad čimprej ležal v novi mrljški vežici.

OBISKALI STOLETNICO - Občinska delegacija je minuli petek obiskala Jožeta Tomšič, ki je tistega dne praznovala stolnico življenja. Delegacio, ki je voletnici prinesla torta, dario in ji čestitala, je vodil župan Anton Jakopič.

DVOREZNI MEČ - V občini Dobrepolje ima neobdelano zemljo tudi okoli 500 lastnikov, ki žive drugod. Nekateri so predlagali, naj bi neobdelano zemljo obdavčili tako, da bi jo lastniki prodali pravim kmetom ali drugim, ki bi z njo počeli kaj koristnega.

"Pevke Mavrice si želimo s čim manj vajami čimveč naučiti, saj nas ima večina še razne

Obrat v Podpreski stoji danes že dvesto deveti dan

Zahtevke stavkajočih rešuje pristojno sodišče

PODPRESKA - V bistvu ne moremo več govoriti o stavkajočih, ker so ti po mnem najemnik Darka Ukmara iz Ljubljane in po odločbah že vsi odpuščeni z dnem, ko je Ukmar vložil na sodišču predlog za prisilno poravnava. To pa seveda še ne pomeni odvzem vseh pravic, ki so sestavni del pogodbe med najemnikom in lastnikom LIK-om iz Kočevja, sklenjene leta 1995.

Po objavi prisilne poravnave s strani najemnika Darka Ukmara je sindikat Neodvisnost poskušal pridobiti dokumentacijo o najemnikovem poslovanju. Predstavnica tega sindikata Evelin Merva pravi, da je bilo pridobivanje dokumentacije silo zapleteno, ker je Ukmarjevo knjigovodstvo vodenoto na poseben, nerazumljiv način. Edini ustrezni dokument so terjative delavcev, žal pa še tu ni točno določeno, ali gre samo za zapadlo glavnico ali tudi za zamudne obresti, neporavnana nadomestila in regrese.

Ce smo pred nedavnim trdili, da je LIK, lastnik obrata, brezbrizzen do tega kaotičnega stanja, pa pravi Merva, da tokrat aktivno sodeluje, da bi bil razplet mogoč v mehaj sprejemljivih zahtevkov delavcev. Kazde, da je LIK le dosegel, da so odpuščeni delavci prišli na Zavod za zaposlovanje, ki naj bi jim zagotovil osnovno za preživetje. A. KOŠMERL

PREDVOLILNA KONVENCIJA ZLSD

RIBNICA - ZLSD Ribnica, ki v svoji organizaciji združuje občinsko organizacijo Loški Potok in trenutno še organizacijo iz krajevne skupnosti Sodražica - ta bo v kratkem postal občina - je imela svojo volilno konvencijo 22. oktobra v Ribnici. Kandidata za župana ima samo v novi občini Sodražica, in sicer Jožeta Košmrlja, ravnatelja osnovne šole dr. Ivana Prijatelja, ki je znan družbenopolitični delavec in trenutno še svetnik občine Ribnica. Jože Košmrlj je na kratko predstavil vizijo svojega programa, ki temelji na pospešenem zaposlovanju, odpiranju delovnih mest, predvsem v zasebnem sektorju, in reševanje socialnih problemov. "Predvsem želim slogan in pozivitev vseh dejavnosti v kraju," je dodal. A. K.

• Zakaj bi se moral politik sposati na politiko. Se mar priči na ornitologijo? (Ovsec)

• Človek dokaže, da je dobro vzgojen, če ostane takšen tudi v družbi nevzgojenih ljudi. (France)

• Ne obupuj, niti ob prevelikem trpljenju ne. Mogoče je nesreča vir tvoje sreče. (Menander)

M. L. S.

Lili Štefanč

Po 39 letih so končno prišli do pravih prostorov

Ljudska univerza Kočevje

KOČEVJE - V okviru pridreditev v počastitev občinskega praznika so v Kočevju odprli tudi prenovljene prostore Ljudske univerze Kočevje. Po samo treh mesecih dela so po 39 letih delovanja tako končno prišli do ustreznih prostorov.

S 5 zaposlenimi in okoli 50 zunanjimi sodelavci Ljudske univerze Kočevje kreje potrebe po izobraževanju odraslih na celotnem območju bivše kočevske in ribniške občine. Širitev programov in vedno več zainteresiranih za njihovo ponudbo so že dalj časa potreba po razširitvi obstoječih prostorov. Priložnost se jim je ponudila šele v začetku letosnjega julija z izpraznitvijo stanovanja v stavbi Doma telesne kulture, kjer ima Ljudska univerza svoje prostore.

S preuredivitvijo stanovanja so pridobili dodatnih 120 kvadratnih metrov površin, tako da jih imajo sedaj 240. Vseh 5 učilnic in zbornica je nekoliko drugačnih, kot so v osnovnih in srednjih šolah, saj so, kot pravi direktorica Ljudske univerze Kočevje Lili Štefanč, prilagojene potrebam in željam odraslih. "Zavedamo se, da prijetno vzdružje ugodno vpliva na učenje, zato smo se trudili učilnice urediti tako, da se bodo tisti, ki jih prihajajo, v njih kar najbolje počutili," pojasnjuje Štefančeva.

Celotna investicija jih je stala preko 10 milijonov tolarjev. Občina jim bo krila vrednost opravljenih gradbenih del, kar pa je, kot pravi Štefančeva, le manjši del vseh stroškov.

M. L. S.

RAZSTAVA VDC RIBNICA

RIBNICA - V Galeriji Toni v Ribnici bodo jutri ob 18. uri odprli prodajno razstavo del varovancev iz Varstveno-delovnega centra iz Ribnice in Centra Dolfke Boštjančič Dragi-Ig pri Ljubljani.

obveznosti, delovne in tudi družinske. Rade pojemo, se

Vesna Fabjan

Kočevju sedaj še vmesni program

Stavbo bivše gimnazije bodo začeli obnavljati prihodnjo pomlad - Prostora bo za 4 paralelke - Preselitev leta 2000 - Že prihodnje leto nov srednješolski program

KOČEVJE - Po ratifikaciji pariškega kredita poleti v državnem zboru so se pospešile tudi priprave na pričetek obnove stare gimnazijске stavbe v Kočevju. Trenutno urejajo dokumentacijo, z zemeljskimi deli, ki naj bi bila končana v letu dni, pa bodo pričeli predvidoma marca prihodnje leto.

Prizidek stavbe bodo porušili in na njegovem mestu postavili modernejše šolsko poslopje, stavbo ob Ljubljanski cesti pa bodo skušali obnoviti tako, da bo čim bolj podobna prvotno postavljeni zgradbi. V novih prostorih, v katerih naj bi se kočevski gimnaziji preselili najkasneje do pričetka šolskega leta 2000/2001, bo 3500 kv. metrov površin. V primerjavi s 1.320 kv. metri, s katerimi gimnazija razpolaga sedaj, bo to g

naziji omogočilo, da bo lahko imela 4 in ne samo 3 paralelke kot sedaj, ko ohranajo enoizmenski pouk za 340 dijakov z organizacijo pouka tudi najeti prostorih Ljudske univerze in Športne zveze.

Odobritev za nov program je kočevska gimnazija že dobila. "Smo ena redkih šol v Sloveniji, katerim je ministrstvo za šolstvo letos odobrilo nov program z zaključnim izpitom," pravi ravna-

teljica gimnazije Meta Kamšek. Gre za štiriletni srednješolski strokovni program ekonomski komercialni tehnik, ki je po težavnostni stopnji vmesni program med gimnazijo, ki je z maturo postala še težja, in poklicnimi šolami. Zanj so si v Kočevju prizadevali že pet let, omogočil pa bo, kot pravi Kamšek, da bo lahko še več kočevskih otrok nadaljeval šolanje v domačem kraju. Uradno potrditev novega programa - zanimanje zanj je, sodeč po prijavih, ki jih sedaj zbirajo, veliko - naj bi dobili v teh dneh, izvajati pa ga bodo začeli z naslednjim šolskim letom, in to četudi bodo morali zato, kot pravi Kamšekova, zaradi obsoječje prostorske stiske do preselitev v nove prostore začasno uvesti turnusni pouk.

M. LESKOVŠEK-SVETE

O SVOJI BODOČNOSTI

LOŠKI POTOK - Te dni potekajo po vseh vsej občini zbori občanov, kjer delajo obračuna za preteklo obdobje in sprejemajo načrte za prihodnje leto in plane do leta 2002. Tokrat smo spremljali zbor v vasi Retje, ki je največje naselje v občini. Kakšne so možnosti in kaj ima prednost, sta pojasnjevala predstavnika občine Viljem Vesel in Janez Bambič. Splošna ocena za celotno občino je dokaj ugodna, še zlasti, kar zadeva cestno infrastrukturo. Več kritik je bilo namenjenih neizpeljanemu načrtu za cestno signalizacijo, realiziran pa ni bil v celoti tudi načrt hidrantskega omrežja. Veliko kritik je bilo izrečenih o pomanjkljivosti izvršenih del. "Ce strnemo zahteve to ali druge vaške skupnosti, gre za dokaj podobne probleme, le da so jih nekatere že več ali manj uspešno rešile," pravi inž. Viljem Vesel, ki pri občini vodi gospodarske zadeve.

A. KOŠMERL

ČISTILI KOLPO - Člani novega društva Outsider Osilnica so v sodelovanju s potapljači kluba Norik sub iz Ljubljane in domaćimi šolarji minuto soboto čistili dno Kolpe in obrežja Kolpe. Kolpa je bila nekoliko visoka, zato manj primerna za čiščenje, vendar so potapljači klub temu ugotovili, da so že minule očiščevalne akcije obrestovale in da v Kolpi ni večjih predmetov (avtomobili, pralni stroji itd.), ampak so le manjši (lonci, konzerve, žica, železo). Obrežje pa so hrkrati čistili osilniški šolarji, ki jih je vodil župnik Jože Brlej. Vsi skupaj so napolnili pet vreč raznih odpadkov. Na fotografiji: Med akcijo pri visecem mostu pri Grintovcu. (Foto: J. Prime)

Kandidatki Gabričeva in Turkova

Predlogi SDS, SKD in Zelenih za novo kočevsko županjo

KOČEVJE - Na tiskovni konferenci prejšnji četrtek je občinski odbor SDS Kočevje predstavil svojo kandidatko za novo kočevsko županjo. Kot so povedali na konferenci, podpira kandidaturo Alenke Gabrič kot skupne kandidatke tudi kočevska SKD, medtem ko se Zeleni Kočevja odločili za svojo kandidatko. Ljuba Turk - Šega, ki bo na volitvah sodelovala kot neodvisna kandidatka, se je predstavila minuli petek.

Gabričevi se zdi izredno pomembno, da je župan profesionalec, nujno potreben pa je po njenem mnenju tudi neprofesionalni podžupan iz vrst gospodarstvenikov. Svoj program dela županje gradi na treh točkah: gozdu, družini in sodelovanju. Gozd je po njenem mnenju osnova za trajni razvoj Kočevske. Družino obravnava kot osnovo kvalitetnega življenja. K odločanju bi si prizadela pritegniti čim večji delež žensk. Največja stiska mnogih kočevskih družin je, kot je poudarila, brezposelnost. Da bi jo ublažili,

bo potrebno privabiti domače in tuje vlagatelje.

Zaradi komaj dobrih 10 dni pred predstavljivjo sprejetje kandidature Ljuba Turk - Šega svojega programa dela kot morebitne bodoče županje ni še dodelala, temelji pa na njenem prepričanju, da mora Kočevje dobiti celostno podobo in si Kočevska pridobi blagovno znamko. Za turizem meni, da ga je potrebno graditi na osnovi eko turizma.

Kmet bi po njenem prepričanju moral postati kulturni oblikovalec krajine in kot takšen zato mora dobiti ustrezno podporo, povsem jasno pa je njen stališče tudi do kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki so v državni lasti. "Ce si lastnik," pravi Turkova, "moraš za svojo lastino skrbeti!"

M. LESKOVŠEK-SVETE

NATANKO ŠTIRISTO ŠOLARJEV

DOBREPOLJE - V občini Dobrepolje obiskuje pouk natančno 400 učencev, in sicer na centralni šoli Videm 293 učencev, na podružnični šoli Struge 61 učencev od 1. do 8. razreda; na podružnični šoli Kompolje 32 in podružnični Ponikvalah 14 učencev. V Kompoljah in Ponikvalah je le pouk na razredni stopnji. V vrtcu Ringaraju pa je 74 otrok, in sicer po 25 v jaslinah in skupini od 5 do 7 let starosti, ostali pa so v starostni skupini od treh do petih let. V malih šoli pa je še 20 otrok, ki niso vključeni v vrtec. Na vseh šolah poučuje ali opravlja druga dela v zvezi s šolo (knjižničar, psihologinja) 31 učiteljev. V vrtcu pa je 8 vzdajiteljev, ki predajo v pomočnih vzgojiteljic. Ostalega osebja je zaposlenega še 16.

Drago Košir in Janez Peček, dobitniki Urbanove nagrade in Gallusovega

Za vse otroke še premalo prostora

Ivanška občina je letos zagotovila dodatne prostore varstva otrok: v Ivančni Gorici, Šentvidu pri Stični, Zagradcu - Okrog 8 milijonov - Problem bo rešen šele z novim vrtcem

IVANČNA GORICA - S premalo prostora za varstvo predšolskih otrok se srečujejo tudi v ivanški občini. Čeprav bo celoten problem rešil šele nov vrtec - prostor zraven zdravstvenega doma v bližini cerkve sv. Jožefa je občina že odkupila, zdaj je na vrsti izdelava načrta - pa se z letošnjim šolskim letom stvari vendar obračajo na boljše. Občina je zagotovila dodatne prostore za tri skupine otrok: v občinskem središču, Zagradcu in v Šentvidu pri Stični.

V Ivančni Gorici je dobil nov oddelok prostor v spodnjih prostorih nekdajšnjega TRAIG-a, v katerem je skupina Mucke s 24 otroki, starimi od 4 do 5 let. Glede na to, da je Vrtec Ivančna Gorica letos število otrok uskladil z veljavnimi normativi in v Šentvidu oblikoval skupino otrok od 2 do 3 leta (tu jih je lahko največ 14) in da je prevzel otroke, ki so do konca avgusta imeli varstvo v vzgojno-varstveni družini Smoljč v Krški vasi (od takrat ne deluje več), je lahko vključil 40 otrok več, kot bi jih sicer. Ne glede na to pa je ravnateljica VVZ Vrtec Ivančna Gorica Branka Kovaček dejala, da je še vedno največ odklojenih otrok prav v območju Ivančne Gorice - 28.

Zagradski vrtec Sonček je nameščen v delu tamkajšnjega zdravstvenega doma in njemu pripadajočega stanovanja, da so si ga krajanje želeli in potrebovali že vrsto let, pa so dokazali tudi z veliko prostovoljnega dela. V Sončku je svoj prostor dobilo 24 otrok od 3. do 6. leta starosti. Prav ta dva nova oddelka sta bila za ivanško občino velik finančni

zalogaj. "Preureditev in usposobitev prostorov v Ivančni Gorici in Za-

"MUCKE" ZADOVOLJNE - Nekaj otrok v skupini Mucke v Ivančni Gorici, ki jih vodiča vzgojiteljica Neva Fortune (na sliki) in pomočnica Mira Brobnič, se je ob obisku friziralo v salonu. (Foto: L. M.)

gradcu ter povečanje zmogljivosti kuhične v obstoječem ivanškem vrtcu Marjetica je občina stalo okrog 8 milijonov tolarjev. 3 milijone so bila gradbena in instalacijska dela, 4 milijone pa oprema," je povedal Bogomir Sušić z Referata za družbeno dejavnost ivanške občine ter nekatere svetnike na zadnji seji tudi pomiril, da so v pridobivanju uporabnih dovoljenj teh prostorov.

V zgradbi vrtca v Šentvidu pri Stični je prostor nastal s tremi novimi učilnicami prizidku šole, preuredil in opremil pa ga je vrtec s svojimi sredstvi. Organizirali so oddelok prvega starostnega obdobja, ki ga obiskuje 14 otrok, starih 2 do 3 let. Ne glede na te pridobitve pa še vseeno ostaja nujnost zgraditi nov vrtec za otroke, stare od 11 mesecev do 6 let.

L. MURN

KRAJEVNA ORGANIZACIJA DeSUS NA BUČKI

BUČKA - Pretekli ponedeljek je 41 upokojencev z Bučke in iz okolice izvolilo za predsednika odbora Vinka Tomažina, za člana pa Dragu Novaka in Marjana Horvatiča. Na kandidački konferenci so sklenili, da Tomažina kandidira za občinskega svetnika občine Škocjan. Stranko DeSUS je med drugim predstavil tudi poslanec dr. Franc Žnidarič.

J. B.

Si bo Strel "priplaval" svetništvo?

Na volilni konvenciji območne organizacije ZLSD Trebnje potrdili kandidate za občinske svetnike, med njimi tudi znanega plavalca Martina Strela - Za župana Jože Tomažin

MIRNA - Trebanjska Združena lista socialnih demokratov (ZLSD) bi bila zadovoljna, če bi v novem občinskem svetu pridobila vsaj tri svetniška mesta (zdaj sta svetnika ZLSD le dva: Zvonka Falkner in Ivan Vovk), po besedah vodje volilnega štaba Igorja Slaka pa bi bilo zelo uspešno, če bi se njihov kandidat za župana prebil v drugi krog volitev. Pri ZLSD so prepričani, da bo ta potreben, zdaj, ko je znano, da se je spet odločil kandidirati za župana Ciril Pungartnik, in glede na število glasov, ki jih je dobila SLS.

Na volilni konvenciji pretekli petek v Domu TVD Partizana na

Jože Tomažin, kandidat ZLSD Trebnje za župana

so se pojavili na listi občanov, ne pa na strankarski! Nekaj poskusov, da bi šli s skupnim kandidatom za župana, je sicer bilo, a ker ni bilo pisnega dogovora o koaliciji, niti z dokaj sorodno LDS niso prišli skupaj.

ZLSD v občini očitno nima dovolj razpredene mreže svojega članstva, zato bo za 25 svetniških stolčkov tekmovalo samo 20 kandidatov ZLSD, in sicer v prvi volilni enoti le eden, v drugi vseh 9, v tretji volilni enoti pa je med deseterico kandidatov celo Martin Strel. Vprašanje pa je, koliko bo priljubljenemu ultramaratonškemu plavalcu uspelo dvigniti nad vodo celotno listo, saj se sam očitno ne namerava ukvarjati s politiko in svetniškimi posli, sicer bi ga povzdignili precej bolj proti vrhu kandidatne liste, ki jo vodi Stane Gabrijel.

Jože Tomažin se je zahvalil za delo v občinskem svetu sedanjima svetnikoma ZLSD, ki "sta morala dostikrat požreti tudi žaljive". Po Tomažinovih besedah ni županova naloga v vloga, da obljublja nove, asfaltirane ceste in vodovode, torej tisto, kar bi že tako morala početi bodisi občina ali država. Pač pa mora občina zagotoviti več gmotne podpore krajevinim skupnostim, kjer znajo ljudje najbolje oplemeniti denar.

P. P.

PAVLIN IN PUNGARTNIK KANDIDATA ZA ŽUPANA

TREBNJE - Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov občine Trebnje nam je sporočil, da bo kandidat za župana na letosnjih lokalnih volitvah dr. Marjan Pavlin. Istri dan je prišlo tudi sporočilo občinskega odbora LDS, da bo njihov kandidat za župana sedanji poslanec LDS v državnem zboru in bivši župan Ciril Pungartnik. Neuradno smo zvedeli, da kandidira za župana tudi prvak trebanjskih socialdemokratov Alojzij Kastelic.

DOLENJSKI LIST

Rešitev za dolg Clanna politična?

Poslanec SDS Branko Kelemina naj bi kot sevniški župan postoril veliko koristnega - Bo občina plačala 120 milijonov tolarjev državnim blagovnim rezervam zaradi Clanna?

SEVNICA - Branko Kelemina, kandidat sevniških socialdemokratov za župana, je preteklo soboto svojim privržencem in simpatizerjem, zbranim v sevniškem hotelu Ajdocev, dejal, da se je za kandidaturo odločil, ker bi lahko kot nepoklicni župan in poslanec hkrati veliko dobrega postoril v dobro sevniške občine in njenih prebivalcev.

Izrekel je več kritičnih besed na račun sodelovanja z občinsko upravo in z županom, pa tudi ne razumevanja in neustrezne podpore njegovim pobudam v občinskem svetu. "Žal pri svojem delovanju doslej nisem imel dovolj podpore od občinske uprave in župana."

Kelemina je iz lastnih izkušenj tudi kot predsednik sveta KS Blanca povedal, da je občinski svet krajevnim skupnostim naložil veliko naloga, ni pa dal denarja, vsaj toliko ne, kot so ga doble primerljive KS drugod po Sloveniji. "V občini je zgreneno zastavljenia tudi politika glede vodo-

oskrbe."Po Keleminovem mnenju je sevniška občina pridobila od države dosti manj denarja, kot bi lahko. Če bi bil on župan, bi izdelali 4-letni program vseh investicij v občini, predvsem pa v infrastruktu, kot so ceste in vodovodi. Na vprašanje, o kakšnih predvolilnih koalicijah razmišlja in kako si predstavlja, da "bo poskrbel, da bodo v občini popolno obveščeni", je Kelemina odgovoril, da je za prvo še čas, takšno

Nikolaj Erjavec

Za dobrobit ljudi

Demokrat Nikolaj Erjavec za župana

IVANČNA GORICA - S podporo Slovenskega foruma in krščanskih socialistov gre na bližnje lokalne volitve tudi Demokratska stranka Slovenije

(DS). Občinski odbor v Ivančni Gorici. Pred dnevi je svojo vizijo razvoja občine predstavil njihov kandidat za župana diplomirani socialni delavec Nikolaj Erjavec iz Štice, dosedanji član občinskega sveta, zaposlen kot svevovalec vlade.

"Če bom izvoljen, bom v mesecu dni predložil program razvoja občine v smislu rasti industrije, storitvenih dejavnosti in podjetništva, kmetijstva in turizma, pa tudi rasti dejavnosti, ki so namenjene občanom za izboljšanje kvalitete življenja. Občina mora v svoj razvoj vlagati materialna sredstva in znanje ljudi. Vsekakor je potrebno nadaljevati z investicijami v izobraževanju. Občina Ivančna Gorica mora iz gospodarsko nerazvite občine postati gospodarsko in upravno središče. Samo občinsko središče je treba urediti kot mestno naselje, pa tudi ljudje na obrobu morajo živeti človeka vredno življenje," je svoj program razlagal Erjavec.

"Delal bom za dobrobit občine in občanov našploh. Če volilci želijo pošteno politiko, bodo volili nas," je poudaril. L. M.

ŠENTJANŠKI GLAS IN PRIZNANJA

ŠENTJANŽ - Ob letosnjem krajevnem prazniku je KS Šentjanž izdala 5. številko svojega glasila Šentjanški glas z vrsto zanimivih prispevkov, uvodnik o 700-letnici

Šentjanža, ki jo bodo praznovali jeseni prihodnje leto, pa je napisal zgodovinar, prof. Janez Kos. Ob prazniku so podelili priznanja KS društvu prijateljev mladine, društvu vinogradnikov Šentjanž, aktivnu kmečkih žena Budna vas in Stanetu Repovžu.

BREŠKO DOBILO 3100 METROV ASFALTA - Krajevna skupnost Šentjanž je preteklo nedeljo v spomin na junaški boj Milana Majanca in Jančija Mevžla proti nemškim okupatorjem v Murnicah svoj krajevni praznik obeležila v nabito polni dvorani kulturnega doma s pestrim kulturnim sporedom učencev osnovne šole in moške vokalne skupine Lira. Predsednik sveta KS Milan Jamšek je poudaril, da so v zadnjem poltretjem letu zbrali 46 milijonov tolarjev, v poldrugem letu pa še 13 milijonov s krajevnim samoprispevkom za izgradnjo mrliske vežice v posodobitev 16,5 km krajevnih cest. V nedeljo je kmet Anton Sevž z Breškega takole prerezal trak še 3,1 km asfalta na cesti Primtelj-Breško in odcepil. Cesto je blagoslovil Šentjanški župnik Janez Cevec, prav tako tudi lepo obnovljen kapelico. (Foto: P. Perc)

Trebanjske iveri

CVTETAN OB 400 KLOBAS - "Sto kil klobas, če boš danes prikorakal do cilja," je inž. Tonet Drnovšku malce podcenjuječe navrgel mokronoški podjetnik Anton Cvetan, ko ga je zagledal obloženega s kar precej odvečnimi kilogrami, na začetku Voranče pohodne poti v Mokronogu. Beseda je dala besedo, stopinje korake, Cvetan bo pa dal klobase, saj je Drnovšček 14 km dolgo pot prehodil v treh urah. Na cilju je imel sicer kak kilogram manj, vendar bo to lahkota nadoknadi, saj je v sto kilogramih blizu 400 klobas!

KOZMETIKA - Predstavnice nežnejšega spola se sicer ne zanimalo kaj prida za politiko, zato pa prislovčna strupenja njihovih jezikov ni nič manjša. Če so ob zadnjih volitvah našla županskega kandidata, čigar slika bi bila dobrodošla za strašilo, smo zdaj iz njihovih ust silšali opazko, da kandidat SDS Lojze Kastelic daje videz, kot da je pravkar zapatil kozmetični salon.

Sevniški paberki

KANDIDATI - Tudi nedeljsko praznovanje v Šentjanžu je bilo priložnost za "vrtanje" kar številnih v sevniškega župana, ali bo (ponovno) kandidiral na bližnjih volitvah za župana. A ker je župan Peterelu imo Jože, ljudski rek pa pravi, da ima Jože tri kože, se je bilo zelo težko prebiti do zadovoljivega odgovora. Če je pred časom Peterelu malokdo verjel, ko je na podobna vprašanja kategorično odgovarjal nikakno ali pa jih sploh ni komentiral, je zdaj že vse bolj verjetno, da Peterela tokrat ne bo v županski dirki. Razen če bi spet poskušil kot neodvisni kandidat z zbiranjem podpisov občanov, toda zdaj ni več videti stranke, ki bi ga podpirala. Na zadnjih volitvah sta ga SKD, ki bo podprt kvečjemu tajnika občine Zvoneta Košmerala, in SLS, za katero pa je, kolkaže, še aktualna nekakšna koalicija z ZLSD.

ZAPRTA ZLSD - Medtem ko večina strank rada vabi medse novinarje, tega ne bi mogli reči za ZLSD Sevnica, saj ta deluje tik pred volitvami 98 še na pol v ilegalu. Morda pa ima ZLSD toliko denarja, da vodstvo ne ve, kam bi z njim? Ko pa bodo prišli s svojimi sporocili do medijeve, se bodo prijeli za glavo zaradi cene političnega marketinga.

ZASTONJ(SKI) ŽUPAN - Poslanec Branko Kelemina zna vlečne poteze, ki sicer dišijo po populizmu. Kot kandidat za župana obljublja, da bi se odpovedal polovični plači, ki bi mu pri padala, ter sleherni kilometrini in dnevnični po Sloveniji!

Branko Kelemina, kandidat SDS za župana

KRAJEVNI PRAZNIK KS KRMELJ

KRMELJ - Krmeljčani praznujejo krajevni praznik v spomin na 22. oktober 1943, ko so Nemci na Hinjach pobili 13 talcev. Na prazniku v domu Svobode, ki sta jo družno pripravili pretekli petek KS in osnovna šola, so se v kulturnem programu predstavili recitatorji šole in DKŠD Svoboda, učenci glasbene šole in moška vokalna skupina Lira. Predsednik sveta KS Krmelj Rudi Dobnik je opozoril na 3-mesečno zamudo Inštituta za geologijo iz Ljubljane pri izdelavi 123 m globoke vrtine, ki naj bi dajala 14 litrov vode v sekundi. Analize bodo šele pokazale kakovost te vode, čeprav po laični presoji kaže, da bo dobra pitna voda. Dobnik se je zahvalil za vzorno sodelovanje s KS šoli, podjetju Inkos in DKŠD Svoboda.

S Senovega obtožbe na račun župana

Vodstvo KS Senovo očita občinski upravi številne nepravilnosti pri poslovanju - Menijo, da župan prav to KS zapostavlja, še toliko bolj sedaj, ko želijo na svoje

SENOVO - "Seznanjeni smo, da se že vozite po potek naše krajevne skupnosti ter volilcem obljubljate 'rože'. Krajanom Šedma ste obljubili, da bi, če bi bili seznanjeni z njihovim položajem, situacijo razrešili. Odziv krajanov Šedma na krajevno skupnost je bil buren, saj so po tem prepričani, da je vsega kriva KS Senovo, ki da tega ni dala v program," je med drugim v pismu županu občine Krško Danilo Siterju napisal predsednik sveta KS Senovo Tone Petrovič. Čeprav so svetniki KS Senovo letosnji plan gospodarske infrastrukture iz leta 1997 spremnili le toliko, da so zamenjali letnici, saj je bila lanska realizacija skoraj nična.

Ker župan na "malo morje pisem", naslovljenih na vodstvo občine, ne odgovarja, so se v svetu te druge največje krajevne skupnosti v občini odločili, da javno spregovorijo o pišmevuhovskem odnosu do njih. V teh krajih se, kot pravijo, na boljše premika bolj malo. Pri analizi načrtovanih infrastrukturnih del za letos ugotavljajo, da se bore malo uresničujejo. Najbolj boleče je dejstvo, da bodo krajani Bohorja spet ostali brez v proračunu sprejetega odseka ceste. Obljube, da naj bi se dela na tej višinski cesti Šrebrotino - Bohor začela 25. septembra, so se uresničile 16. oktobra, zima pa je pred vratimi. "Ta cesta in cesta Jablanice - Ložce sta stalni proračunski postavki, zato naj bi delali tudi pred sprejetjem proračuna," pravi

RAZUMLJIVO - Krčani se pritožujejo znancem, da imajo zelo velike stroške, če gredo v kino. Kako jih ne bi imeli, ko pa se vozijo v kino v Brežice, čeprav ga imajo pred nosom!

Novo v Brežicah

TISTI HRUP JIH NE BI MOTIL - Napovedi prebivalcev brežiškega mestnega naselja Trnje, da bodo zaradi povsem zgrešene prometne ureditve morali cestari cesto pri semaforu slegi ko prej razsiriti in zato tam razbiti komaj zgrajeni pločnik, so se nekako zečele uresničevati že na dan otvoritve nove brežiške srednje šole. Skupina delavcev je namreč veselo kopala luknje v komaj asfaltiran pločnik in cesto in motila tiste, ki so si prihajali ogledovat novo arhitektonsko čudo in brežiški okras. Ker ropot ni segel do šolske avle, ni motil tistih, ki so se tam mastili z mesnimi in sladkali s sladkimi dobrotami. Ropot jih gotovo ne bi motil niti v njihovi neposredni bližini, če bi stopalo zaradi gradnje športne dvorane. Žal bosta tam, kjer naj bi stala dvorana, še dolgo vladala mir in tišina.

ZA NAMAKANJE POSKRBE LA NARAVA - Brežiški župan je med ponedeljkovimi krškimi pogovori o gradnji verige savskeih hidroelektrarn opozoril na možnost, da bi načrtovalci in gradbeniki lahko ob gradnji pozabili na ceste in podobno infrastrukturo. "Denar, pridobljen na račun postopkov za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, bi morali vrniti kmetijstvu. Brežiško-krško polje namreč močno pogreša namakalne sisteme," je dejal. No, vsaj letošnjo jesen je bilo omenjeno kmetijsko območje obilno namočeno po naravnih potih. Polja so bila namočena in razmocena. Sicer so od tega imeli bolj kot kmetije koristi, ki so bogastvo Save in Krke lovili s trnki kar na svojih njivah in travnikih, le visoke gumijaste skornje so moralni obuti.

BREŽIŠKO STARO MESTNO JEDRO

BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja so v četrtek odprli razstavo Staro mestno jedro - Brežice '98. Pripravili so jo člani Društva likovnikov Brežice v okviru dnevnov evropske kulturne dediščine in v počastitev brežiškega občinskega praznika. Na otvoritvi sta nastopila Klemen Ramovš in Simona Zorec Ramovš. Sponzor razstave je Posavski muzej Brežice.

V času od 11. do 23. oktobra so v brežiški porodnišnici rodiče: Romana Pečnik iz Brežic - Igorja, Dragica Sintič iz Gor. Skopic - Mateja, Hedvika Umetič iz Račje vasi - Evo, Verica Divjak iz Canja - Uroša, Dragica Urbančič iz Krške vasi - Davida, Mojca Hrastovšek iz Bokška - Mateja, Vladka Degen iz Bizejškega - Anjo, Polonca Vračun iz Dekmantice - Urško, Mateja Kene iz Pavlove vasi - Daria, Liljana Kovač iz Zdol - Tanito, Jasmina Urek iz Spodnjega Starega Grada - Dajano, Tatjana Lekše iz Brezja - Patričio, Mateja Slopšek iz Brežic - Klemena in Matica, Martina Skofljanc in Kornituga - Samanta, Gordana Šporar iz Brežic - Benjamina.

Cestitamo!

V KRŠKEM O ZDRAVJU ZOB

KRŠKO - 6. in 7. novembra bodo v Krškem že 6. dnevi oralnega zdravja Slovenije, ki jih organizira Društvo za oralno zdravje. Na letošnjem srečanju pričakujejo preko 300 gostov, namen srečanja pa je vzpodbudna in strokovna podpora vsem, ki so na tem področju aktivni poklicno ali laično. Srečanje bo imelo svečani in strokovni del, bo pa tudi priložnost za podeleitev priznanja za zgledno sodelovanje. Prejeli jih bodo vzgojno-varstveni zavodi Krško - enota Ciechan, Senovo, Lendava in Maribor, za motivacijo otrok za ustno higieno pa bodo priznana dobili vzgojiteljica Gordana Šeško iz Sevnice, dr. Jerica Sever iz Murske Sobote in Veronika Škerbot s Ptuj.

Petrovič. Sicer pa vodstvo krajevne skupnosti obtožuje vodilne v občini, da so neaktivni v pridobivanju republiških sredstev, da se

Tone Petrovič

aktivnosti za zagotovitev pogojev za 9-letno šolstvo odvijajo prepočasi, da Dom 14. divizije na Senovem, katerega (vzorni) lastnik je občina, zamaka že 18 let, da kljub hudim posledicam letošnjih narančnih ujm v krajevno skupnost ne bodo dobili niti enega dodatnega tolarja za sanacijo.

Prepričani so, da se denar za demografsko ogrožena območja troši nemensko, hkrati pa vodstvo KS očita županu nepravilnosti pri razpisih, saj naj bi z razbijanjem investicij na manjše dele (s čimer se izogne javnim razpisom) kršil zakon o javnih naročilih. Analize kažejo, da ta krajevna skupnost vse bolj zaostaja v posodabljanju cest, s takšno dinamiko del pa bi ostale krajevne skupnosti dohiteli v 20 letih, čeprav so na primer v dveh letih iz KS Senovo v sklad stavbnih zemljišč nakazali več denarja, kot so dobili

vrnjenega. Sicer pa pravijo, da se v občini vse investicije začno izvajati oktobra ali novembra, da se plačilni tok prenese v naslednje leto, zaradi česar sploh ni vpogleda v porabo sredstev. "Tako je

• **Župan občine Krško Danilo Siter** je vse očitke in obtožbe o nezakonitem delovanju zavrnil in dodal, da si občinska uprava prizadeva za usklajen razvoj vseh krajevnih skupnosti v občini. "Če bi dal obtožbe o zapostavljenosti Senovega v presojo svetom ostanlih krajevnih skupnosti, bi bile gotovo označene za nerealne, sicer pa od dela občine, ki se želi odcepiti, niti ne moremo pričakovati, da je tisto, kar naredimo, dovolj dobro in v zadovoljivem obsegu," dodaja Siter.

postavka prenesene obveznosti vedno večja, imam pa informacijo, da naj bi bilo iz proračuna za prihodnje leto že porabljenih 500 milijonov," pravi Petrovič in dodaja, da bi lahko s 4,111 milijardami tolarjev, ki so jih dobili za zapiranje rudnika Senovo, naredili trikrat več, če bi se občina odgovorne obnašala, saj je to investicija, ki je enaka savskim elektrarnam.

T. GAZVODA

OREHOVEC DOBIL 2,6 KM NOVE CESTE

- V soboto, 24. oktobra, so na Dolenjem Orehovcu nad Kostanjevico svračano odprtli 2,6 kilometra nove asfaltirane ceste Orehovec - Grič. Cesto so delali kar tri leta, denar pa so prispevali občina v krajanji. Z novo cesto bo možen tudi odvod komunalnih odpadkov. Trak sta prerezala župan občine Krško Danilo Siter in najstarejši Orehovec Janec Zagorc - Johan. (Foto: T. G.)

NA POLICIJO V KRŠKO, NE KOSTANJEVICO

KOSTANJEVICA NA KRKI - Policijska postaja Krško obvešča občane, da je zaradi obnovitvenih del do nadaljnega zaprtja policijske postaje v Kostanjevici. Vsi, ki bi potrebovali policiste, lahko pokličijo na telefon 113 ali 21 092.

POČASTILI SPOMIN NA TALCE - V sredo, 21. oktobra, je bila na kostanjeviškem pokopališču krajša slovesnost v spomin na 21. oktober leta 1943, ko so Nemci s pomočjo domačih izdajalcov in belogradističnega vodstva v Kostanjevici aretirali 70 moških in nekaj otrok ter jih 25 ustrelili na Malencah, ostale pa odveli na Rako. Na Prekopi so ustrelili 13 talcev, 3 v Orehovcu in enega na Dolščah, osumljениh sodelovanja z narodnoosvobodilnem boju. V imenu Združene liste socialnih demokratov je zbrane pozdravil Vilij Punčuh, ki je nekaj besed namenil tudi trenutnim razmeram v državi. "Z uvedbo strankarskega sistema so se začeli obračuni nekaterih na račun žrtv 2. svetovne vojne in povojne sisteme. Zdaj bi radi tisti, ki niso nikoli mignili s prstom, vladali z denarjem revezev. Radi bi spreminali zgodovino in kazali, kako zgrešena je bila pot zavednih Slovencev, ki so se borili in unirali za osvoboditev izpod okupatorjevega škornja. Za današnje stanje v državi krivijo prejšnji sistem, dejansko pa ni bilo vse tako slabovo. Zdravstvo, šolstvo in socialno varstvo so bili urejeni razkošno, ljudje so bili svobodni, zaposleni, več ali manj zadovoljni." Sicer pa naj ostanejo padli v ognju revolucije svetel pomnik zgodovine in svarilo, da se kaj takega ne bi nikoli več zgodilo. (Foto: T. G.)

Ponuja možnosti, da bi lahko delali

SDS IN SKD Brežice s skupnim kandidatom za župana

mag. Andrej Vizjak

"Vsakdo se mora odgovorno vključiti v dogajanje v svojem okolju in sodelovati prihodnost tega okolja. Ob problemih in težavah v občini Brežice, ki so iz dneva v dan večji, mi ni vseeno, kakšne razmere bodo vladale v prihodnosti v občini Brežice in kakšno prihodnost bomo prepustili otrokom. To so glavni razlogi, da sprejemam iziv in kandidiram na volitvah za župana občine Brežice." To je nedavno poudaril mag. Andrej Vizjak, županski kandidat, ki ga podpirajo Socialdemokratska stranka Slovenije in Slovenski krščanski demokrati.

Kot "mlad in neobremenjen človek", ki ga "do nikogar ne vejejo obveznosti in dolgovi", ponuja delovna mesta, pri čemer dela po načelu "Z znanjem do kvalitetne življenja!" Za več delovnih mest je po njegovem potrebljivo odpreti vrata predvsem slovenskemu in tudi tujemu "kvalitetnemu kapitalu". Temu je treba ponuditi zadostne možnosti investiranja, zato je treba izdelati ustrezno prostorsko dokumentacijo za celo občino. Po Vizjakovem prepričanju je v brežiški občini na županski funkcijski dela več kot za enega človeka, ne le za polovico. "Sedenje župana na dveh stolčkih vodi v površnost, te pa se ob tolikih težavah in možnostih ne moremo privoščiti," pravi mag. Andrej Vizjak.

Boljše življenje vseh občanov Vizjak vidi v enakomerem in

L. M.

skladnem razvoju vseh območij v občini, zavzemata se za decentralizacijo v državnem merilu in zarači bližine krške jedrske elektrarne za rento. Posavje mora po njegovem postati regija ob tem sodelovanju teh občin. Brežiško bolnišnico bi razvijal za regijo Posavje, Brežice morajo po njegovem postati posavsko šolsko in kulturno središče. V občini so možnosti v povezavi kmetijstva, krajevnih posebnosti in turizma, med drugim meni Vizjak. Po njegovem mnenju je pomembna dejavnost v občini trgovina, ki bi jo razvijal tudi tako, da spodbujal sožitje s sosednjim državom.

Po Vizjakovem prepričanju je v brežiški občini na županski funkcijski dela več kot za enega človeka, ne le za polovico. "Sedenje župana na dveh stolčkih vodi v površnost, te pa se ob tolikih težavah in možnostih ne moremo privoščiti," pravi mag. Andrej Vizjak.

L. M.

Za manj raka v Posavju in Obsotelju

V Brežicah ustanovili regijsko društvo za boj proti tej vse pogostejši bolezni - Območje slabše razvito zdravstveno preventivo - Sodelovanje z novo brežiško ambulanto

BREŽICE - Pred meseci, ko je v Brežicah Rotary klub Čatež predal Splošni bolnišnici Brežice denarni prispevek za takrat nastajajočo brežiško ambulanto za bolezni dojk, je 12 navzočih podpisalo ustanovitveno listino za območno društvo za boj proti raku. V četrtek, 22. oktobra, je bila v Brežicah z ustanovna skupščina društva, ki so ga poimenovali Posavsko in obsoteljsko društvo za boj proti raku.

Društvo, ki je enaisto v Sloveniji, deluje za občine Brežice, Krško, Sevnica, Kozje in Podčetrtek. Po besedah njegovega predsednika dr. Alenke Zagode, ginekologinje iz sevnškega zdravstvenega doma, so ga torej ustanovili za območje z 80.000 prebivalci. Društvo bo po prepričanju predsednice in tudi drugih upravičilo svoj obstoje, saj deluje v pokrajini, kjer živijo tudi revnejši ljudje in kjer je marsikje premožno razvita zdravstvena preventivna dejavnost.

Glavna naloga društva je dosledna zdravstvena vzgoja in osveščanje prebivalcev o zdravem življenju in pravočasnem odkrivanju bolezni. Zahvalila se je vsem za

pomoč pri snovanju društva, posebno pa Tonetu Zorku, direktorju Splošne bolnišnice Brežice.

Društvo za boj proti raku, karšno je tudi obravnavano posavsko obsoteljsko, štejejo za pogostejše bolezni. Že ob podpisu ustanovitvene liste pred mesecem v Brežicah je to poudaril navzoči predstavnik Zveze slovenskih društev za boj proti raku. Po njegovih navedbah ambulante, ki so povezane z odkrivanjem raka, delujejo uspešne, če delajo z roko v roki z društvom za boj proti raku. Omenjeno posavsko in obsoteljsko društvo se bo povezovalo z ambulanto za bolezni dojk, ki v teh dneh odpira vrata v Splošni bolnišnici Brežice.

M. LUZAR

Domači gostje so najpogostejši

Projekt Po potek dediščine Dolenjske in Bele krajine daje optimistične rezultate - Goste zadržati dlje - Označevanje podpresa država - Promocijske aktivnosti

SLABŠE S POBOTI
KOČEVJE - Na območju kočevske agencije RS za plačilni promet je v prvih devetih mesecih letosnjega leta uspešnost večstranskih pobotov precej nihala. Od maja je uspešnost pobotov padala, tako da je bila v juliju in avgustu precej slabša kot lani. V 9 krogih pobotanj obveznosti in terjatev v obdobju od januarja do septembra letos so udeleženci prijavili v pobotanje skupno 5,8 milijarde tolarjev obveznosti ali povprečno 556 milijonov na mesec. V povprečju je v pobotih sodelovalo 51 pravnih oseb, pobotnih pa je bilo skupaj 14 odst. vseh prijavljenih obveznosti.

NIKA V POSTOPKU
BREŽICE - Sredi oktobra je Agencija za trg vrednostnih papirjev zoper družbo za upravljanje Niku sprožila postopek za odzem licence. Niku naj bi v nasprotju z obstoječimi predpisi zastavljala vrednostne papirje skladov, ki jih upravlja, s pomočjo takih zastav pa naj bi osebe iz sistema Niku dobile bančna posojila. Kaj je res in kaj ne, se bo pokazalo v nadaljnjem postopku, saj ima Niku nekje do srede novembra čas, da pripravi svojo "obrambo".

KRŠKO - Upravni odbor območne gospodarske zbornice za Posavje je v ponedeljek razpravil o aktivnostih po podelitvi koncesije za gradnjo hidroelektrarn na Savi povabil tudi župana, direktorje družb, ki jih gradnja zanima, predstavnika izbranega koncesionarja ter državnega sekretarja za energetiko Alojza Kovšeta. Ta je uvodoma povedal, da je vlada imenovala komisijo za pripravo koncesijske pogodbe, ki mora biti pripravljena do konca decembra letos in sklenjena do 23. aprila prihodnje leto.

Po Kovšetovih podatkih bo gradnja petih elektrarn na Savi predvidoma stala 430 milijonov ekujev ali 1 milijard nemških mark. Od tega naj bi gradbena dela stala 204 milijone ekujev, 22 milijonov naj bi odstrelili za zemljišča, odškodnine in prispevke, ostalo pa za opremo in druge stroške. V času gradnje, ki naj bi trajala 13 let, naj bi delo dobilo preko 1400 delavcev, posredno pa še več.

Načrtovan gradnjo verige elektrarn najbolj zaznamuje odločitev države, da tokrat ne bo dajala jamstva za naložbo, kar je pri nas nov pristop. Posavci ravno zato zaskrbljeno opozarjajo vlado, vsa pristojna ministrstva ter koncesionarja, da morajo že na začetku upoštevati kot sogovornika tudi prostor. Tako poslanec Branko Kelemina vprašuje, ali bo pripravljalci pripravljeni pokazati

KAKO KAŽE NA BORZI?
Delničarji NFD 1 hitijo

Pravzaprav je že zoprno pisati o borznem dogajanju in ponavljajti stvari iz tedna v teden, kajti vsem željam navkljub trgovanje ostaja sila dolgočasno. Promet povečujejo predvsem posli s svežjimi in aplikacijami borznih hiš, tečaji pa z manjšimi izjemami v glavnem držijo navzvod. Povezanost slovenskega trga s svetovnimi borznimi trgi se še vedno kaže le ob negativnih dogodkih, ko pa vse svetovne borze doživljajo rast, pri nas pa nujni neneha duha ne slušata.

Da borjni posredniki niso povsem brez dela, gre v teh dneh zasluga novim delnicam, ki širi borzno tečajnico. Med bolj odmevnimi so vsekakor delnice skladova NFD I, ki so krst doživele v ponedeljek. Pri Nacionalni finančni družbi, ki upravlja omenjeni sklad, so vseh svojih 5 skladov najprej združili, potem pa iz njih naredili dva. V NFD I so delnice podjetij, ki so jih že dobili v zamenjavo za lastinske certifikate, v NFD 2 pa so neizkorističeni certifikati, ki se čakajo na premoženje. Na prosti trg se je uvrstilo vseh 15.680.079 delnic prvega skladova. Njihova knjigovodska vrednost na dan 30. 9.

Dolenjska borzaposredniška družba Novo mesto Tel. (068) 371-8221, 371-8228

NOVO MESTO - Dve leti star projekt Po potek dediščine Dolenjske in Bele krajine je prinesel veliko pozitivnega, kar je nedvomno zasluga tudi večletnega dela turističnih društev in drugih institucij, ki se ukvarjajo s turizmom. Tako bi lahko strnili ugotovitev prisotnih na nedavni seji odbora omenjenega projekta. Zgornje trditve nedvomno potrjuje število turistov, ki se je v zadnjih letih močno povečalo. To je pokazala nedavna raziskava turističnega obiska, vezana izrazito na lokacije naravne in kulturne dediščine Dolenjske in Bele krajine.

En dan, za kar bi bilo potrebenih več vlaganj v objekte, kot so razni penzioneri in podobno, je povedal Likovnik. Na seji je aktivnosti v preteklem letu ter bližnje načrte, povezane predvsem z razvojem turističnih kmetij, predstavila tudi Helena Mrzlikar. Spodbudna je bila novica direktorja Zavoda za varstvo naravne

Mag. Marko Koščak

in kulturne dediščine Novo mesto Danila Breščaka, da bodo morda že novembra izdelane prve označbe lokacij projekta. Vseh je 28, tako da bodo za začetek pokrivali v vsaki občini po eno, v nadaljevanju pa se ostale. Projekt označevanja sta z okrog 6 milijoni tolarjev podprtli ministri za turizem in malo gospodarstvo ter kmetijstvo.

Koordinacijski odbor projekta Po potek dediščine Dolenjske in Bele krajine se v zadnjem času lahko pohvali s širimi marketinškimi novostmi: z izdajo manjše zloženke v slovenščini, obsežnejše knjižice v francoščini (finančno jo je podprt Revoz d.d.), s predstavljivo Dolenjske in Bele krajine v reviji Adrie Airwais Modri Objem, in z izdajo računalniške zgoščenke Dobrodošli v Sloveniji.

L. MURN

- Kar velja tudi za katoliško vero: najslabše priporočilo za socializem so njegovi privrženci. (Orwell)

- Vsak človek je gol in ranljiv: lahko ga uničijo meč, pero ali kamera, lahko pa ga tudi zaščitijo. (E. Kovač)

- Deluj tako, da lahko velja maksima tvoje volje vselej hrkrati kot načelo obče zakonodaje. (Kantov kategorični imperativ) Greh je vse, kar se zgodi proti vesti. (Akvinski)

POSVET DIREKTORJEV - Na zelo dobro obiskanem sestanku direktorjev iz trebanjske občine na Centru za izobraževanje in kulturo (CIK) v Trebnjem, kjer sta sodelovala tudi trebanjski župan Lojze Metelko in predsednik območne GZS Janko Goleš, so pozorno prisluhnili tudi direktorici CIK Darinki Tomplak, ki je predstavila program tega centra. (Foto: P. P.)

Podjetnikom bo še težje

Posvet direktorjev podjetij iz trebanjske občine

TREBNJE - "V Sloveniji prevladuje prepričanje, da so pogoji poslovanja v Sloveniji katastrofali. Želim opozoriti, da bodo z vstopom v EU pogoji poslovanja celo bolj konkurenčni, kot so sedaj. Stopamo v težje pogoje poslovanja, kot si ga predstavljajo, predvsem novi podjetniki. V Sloveniji je bilo pred 10 leti 3000 podjetij, zdaj jih je 53.000. Velika so pričakovanja, kaj bi moral storiti država in njene ustanove. Liberalizem zahteva, da sam pogledaš vase in vidiš, kaj lahko narediš!

Takih pogojev, predvsem za malo gospodarstvo, kot jih ima-

P. P.

Uspešna skupščina Tilie

ne Novina, Karel Rebernik, Marica Škoda in Alojz Slavko Vidmar.

V upravi družbe, ki ji ob 21. septembra predseduje Branko Breglec, ocenjujejo, da je uspešno opravljena skupščina temelj na kateri bodo odločali o dokapitalizaciji. Nov sklic napovedujejo za konec novembra ali začetek decembra, ko naj bi na osnovi sedanjih intenzivnih pogajanj in pogovorov z delničarji ter drugimi morebitnimi dokapitalizanti pripravili predlog za dokapitalizacijo. Po sedanjih ocenah bi moral Zavarovalnica Tilie z dokapitalizacijo zbrati od 1,5 do 1,8 milijarde tolarjev. Šele to naj bi zagotovilo finančno trdnost in s tem varnost za zavarovance.

B. D. G.

HB BREŽICE ZRELA ZA LIKVIDACIJO

BREŽICE - Ljubljanska borza je sledi meseca začasno ustavila trgovanje z delnicami in obveznicami Hipotekarne banke Brežice, ker je pred tem prejela odločbo Banke Slovenije, da so izpolnjeni pogoji za uvedbo likvidacijskega postopka v tej banki. Pred časom so namreč delničarji HBB na skupščini sprejeli sklep, da se po neuspešnih poskusih dokapitalizacije banka preoblikuje v nebančno podjetje.

Hipotekarna banka je podpisala pogodbo, po kateri so vloge prebivalcev prenesli na Abanko. O prenehanju dejavnosti so obvestili tudi podjetja in druge pravne osebe ter jim ponudili prenos žiro računov na Abanko ali katerokoli drugo banko. Kot so dejali v HBB, se le 2 odstotka imetnikov njihovih obveznic ni strinjalo, da ostanejo pri bodoči družbi, ki bo nasledila HBB.

Razvoj odvisen od usklajevanja

Za uspešen in pospešen razvoj malega gospodarstva bo nujno tesnejše sodelovanje med ministrstvi - Spremeniti bi bilo treba več kot 10 zakonov na različnih področjih

KRŠKO - Minister za malo gospodarstvo in turizem Janko Razgoršek je sredi preteklega tedna ob otvoritvi Regijskega pospeševalnega centra Posavje predstavil spodbude za razvoj malega gospodarstva v državi. Ministrstvo je na to temo pripravilo gradivo, v katerem opredeljuje potrebne instrumente in ukrepe, s katerimi bi tudi pri nas vzpostavili ugodnejše razmere za razvoj drobnega gospodarstva.

Kot je dejal minister Razgoršek, je program nastal v ministrstvu, obravnaval pa ga je že tudi gospodarski kolegij vlade. Preden pa bo vlada predlog sprejela za svojega in ga posredovala v obravnavo parlamentu, bo potrebna še celo vrsta uskladitev. Kot je nedavno povedal tudi sekretar za malo gospodarstvo Jože Smole, ministrstvo samo namreč nima velikega vpliva na zakonodajo, saj so za ureditev razmer potrebeni predvsem zakoni s področja mini-

strstva za delo, za ekonomske odnose in razvoj, za kmetijstvo ter tudi za znanost in tehnologijo.

Uspešen razvoj je tako v veliki meri odvisen od tega, ali bo prijstojnemu ministrstvu uspelo povzeti vse razpoložljive spodbude za razvoj. Delo gotovo ne bo lahko, saj strategija razvoja nastaja v tem ministrstvu, mehanizmi za razvoj pa so doma v aktivni politiki zaposlovanja, pospeševanju regionalnega razvoja, tehnološkem razvoju in vzpopodbujanju inovativnosti ter izvoznih spodbudah. Dobro bo treba tudi paziti, kako bo z malim gospodarstvom pri vključevanju v Evropsko unijo ter doseči izboljšanje zakonodaje, ki vpliva na boljši razvoj malih podjetij. Bolj bo treba izkoristiti tudi tujo pomoč za to področje, poskrbeti za razvoj informacijske tehnologije ter za dobro in hitro informiranje podjetnikov.

Mali podjetniki in obrtniki upajo, da bosta v prihodnje svojo pravo vlogo odigrala tudi Sklad za razvoj malega gospodarstva in Pospeševalni center z mrežo regionalnih podjetniških centrov in lokalnih iniciativ. "V preteklosti se je sklad za razvoj malega gospodarstva preveč zbirkratiziral," je ocenil predsednik Združenja podjetnikov Posavja Emil Vehovar. Teden dni prej mu je pritrdiri tudi državni sekretar Jože Smole: "O tem, da je bilo nekaj hudo na robo, govori podatek, da je bilo vnovčenih kar 92 do 95 odst. vseh danih jamstev. Kar nekaj podjetnikov je takrat obstajalo, zdaj jih pa ni več, ker so denar pobrali in dejavnost zaprli - ni jim več treba delati!"

• Božo Marot iz Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo meni, da so prvi rezultati pilotskih jamstvenih skladov v Pomurju in Zasavju zelo vzpodbudni. Letos bodo podprtli še pet podobnih skladov in naslednje leto še tri. Skupaj z Zavodom za zaposlovanje pripravljajo tudi finančne vzpopodbude za samozaposlitve in podjetnike, ki na novo zaposljijo, podjetniško svetovanje želite urediti z licencami, poskrbeti za usposabljanje podjetnikov, oblikovati kadrovske ekipe za sanacijo v podjetjih v krizi ter podpreti promocijo inovatorjev.

Mnogi podjetniki, med njimi tudi podjetnik Pangrčič, menijo, da bi morali obrtniki in podjetniki nastopati skupaj. Taki, ki so že v Evropi, kamor izvajajo, pa opozarjajo, da bi bilo treba pomagati ne le začetnikom, ampak tistim, ki so že uveljavljeni, da se sploh obdržijo na tržišču.

B. D. G.

MINISTER RAZGORŠEK O SPÖDBUDAH - Ob otvoritvi Regijskega pospeševalnega centra Posavje v Krškem je minister za malo gospodarstvo predstavil predlagane spodbude za pospešeni razvoj malega gospodarstva v Sloveniji. (Foto: B. D. G.)

Rekorden odkup v desetih letih

V metliški Vinski kleti sprejeli vse ponujeno grozdje - 80 odst. grozja z metliškega konca - Po kakovosti za lansko letino, a bodo v zadružni kleti donegovali kar nekaj vrhunskih vin

METLIKA - V Vinski kleti metliške kmetijske zadruge so od 23. septembra do 20. oktobra sprejeli 1.470 ton grozja. Predvidevali so sicer, da bo letos prvič belega grozda več kot rdečega, a se napovedi niso uresničile: rdečega grozja je bilo 835 ton. Sicer pa so letošnjo jesen v kleti odkupili največ grozja v zadnjih desetih letih.

Večina vinogradnikov je že do konca junija podpisala s kmetijsko zadrugo tudi pogodbe o prodaji grozja. Taksnih brez pogodb je bilo leto malo. Kot je dejal vodja Vinske kleti **Tone Pezdirc**, si želi, da bi vinogradniki pripeljali še več grozja. Ševeda se hkrati zavedajo, da bi potem morali razširiti trg. Zanimivo je, da so veliko

večino grozja pripeljali vinogradniki z območja metliške kmetijske zadruge; bilo ga je kar za 1.040 ton, medtem ko je prišlo z območja črnomaljske zadruge 280 ton. Po Pezdircovih besedah je to gotovo tudi posledica zelo razdrobljenega vinogradništva na črnomaljskem in semškem koncu. Pezdirc je navedel zanimiv podatek, da se je v desetih letih zgodilo le štirikrat, da so s semško in črnomaljsko območja skupaj pripeljali v Vinsko klet več grozja kot so ga nabrali samo v vinogradih metliške zadruge.

Kar zadeva kakovost, sta bili letošnji kraljevina in žametna črnina povprečni, ostale sorte grozja pa so bile kar dobre, čeprav lanske odlične letine ne dosegajo. Bodo pa v Vinski kleti donegovali kar precej sort vrhunskih vina, saj so zanj odbrali skoraj sto ton grozja. Po Pezdircovem mnjenju pa letos najbrž ne bo toliko možnosti za posebne trgovce kot lani, saj jo je vinogradniki septembra in oktobra precej zagodel dež. So pa v zadružnih vinogradih, iz katerih so že dali v predelavo 150 ton grozja, pustili na trža za posebne trgovce okrog 7 ton laškega rizlinga in rumenega muškata.

M. BEZEK-JAKŠE

TRGATEV IN LIČKANJE NA OTOČCU - Kulturno in turistično društvo Otočec sta v soboto, 24. oktobra, v restavraciji Tango pokazala stara običaja: trgatev in ličkanje. Zbral se je veliko domačih in tujih gostov. Voditelj programa g. Jože Tonijih je na kratko seznanil s trgovijo na Dolenjskem, ob petju in harmoniki pa so trgači in brentaci razložili pomen in simboliko vseh rezivitov. Pokazali so tudi ličkanje na način, ki je vse redkejši. Razvilo se je prijetno domače razpoloženje. Ličkarji so izdelali omelo iz lica in ga licitirali. Rompljači z različnimi glasbili so prišli h gospodarici, ki je naslednji dan godovala. Ob harmonikarju Lojetu ter ob moštvu so zbrani radi zaplesali in gostje restavracije so bili nad predstavitvijo navdušeni. Napovedovalec se je zahvalil g. Lojetu Cvelbarju (klet Bajnof), g. Colnarju in vsem ostalim, ki so na kakršenkoli način pripomogli k izvedbi prikaza starih običajev. (Foto: Helena Murgelj)

PRIHODNOST V ZDRUŽEVANJU KMETIJ

SVETI GREGOR - OO SDS Ribnica je pri Svetem Gregorju organizirala javno tribuno o kmetijstvu. Zanimivega pogovora sta se udeležila Janez Žlindra, predsednik socialdemokratične kmečke zveze in direktor MKG Kočevje, ter ribniki župan Jože Tanko. Slednji je prikazal prizadevanja občine pri združitvi majhnih kmetij in pomoč ministrstva. Janez Žlindra je povedal, da so pred leti pri njih ravnali prav, ko so onemogočili zrušitev enotnega podjetja in tako preprečili drobljenje kmetijskega gospodarstva. "Kmet lahko preživi le v srednje veliki kmetiji," je še povedal Žlindra. V razgovoru je sodeloval tudi mag. France But, ki je predstavil širši javnosti že znani program reforme kmetijske politike do leta 2002.

Karel Recer o sedanjih razmerah na vinskem trgu

Vinska kriza, bolje rečeno poplava, je prizadela že tudi naše vinogradnike, pa četudi gredo zdaj rdeča vina, zlasti cviček, dobro v denar. Vino Brežice v diskontnih trgovinah že razprodajo stare odlične letnike (1996) belega vina po približno polovičnih centih, direktor Karel Recer pa ob tem ugotavlja naslednje (Kmečki glas):

Vinska kriza nas je po nepotrebnem začila nepripravljene, ker ni nastala zadnje leto, temveč se je napovedovalo mnogo dlje. V Sloveniji nimamo pripravljenega dolgoročnega koncepta za preprečevanje takšnih kriz. Ministrstvo se resda trudi s kratkoročnim reševanjem, vendar s tem ni nihče zadovoljen. Rešitve so tragične, ker si bomo s presežki vina in njihovo razprodajo zapri izvoz prav zdaj, ko se nam odprijo vrata zunaj EU. Če bo šlo to vino na Hrvaško, bo to katastrofa za obmejne vinarje, saj nam je letos prvič zaradi medsebojnega sporazuma uspelo sosedom prideti tudi nekaj vina. Takoj po objavi intervencijskega odkupa so hrvaški kupci reagirali in vzeli ceno kmetijskega ministrstva kot glavno izhodišče za določanje cen. Zdaj pričakujemo, da se bodo pocenila vsa slovenska vina. Če količin iz rezerv ne bomo znali prodati, bo to bumerang, s katerim si bomo dolgoročno zakoličili gospodarske odnose.

-n

kmetijski nasveti

Najprimernejši čas apnjenja

Jeseni je čas za apnjenje tal, to je melioracijski ukrep, ki so ga nekoč na veliko priporočali in izvajali, pa potem zaradi razočaranja tudi odsvetovali in opuščali. Kriva je bila nestrokovna raba, saj lahko pretirano apnjenje, izvedeno na pamet, več škoduje kot koristi. Ob vse dostopnejši analizi zemlje dobiva zdaj apnjenje pravo veljavo, tolikšno, kot zaslubi.

Večina kmetijskih rastlin se najbolje počuti na rahlo kislih tleh, med pomembnejšimi le za krompir in rž velja, da imata raje kisla. Kislost merimo in označujemo s tako imenovano pH lestvico, ki šteje od 1 do 14, od najbolj kislega do bazičnega, število 7 pa pomeni neutralno, torej ne kislo ne bazično. Rahlo kisla tla, ki večini kmetijskih kultur najbolj ustrezajo, merijo pH 6 do 6,5.

Na slabo odcednih, zamocvirjenih tleh se zemlja prej ali slej tako zakisa, da vse slabše rodi, pa četudi je z rastlinskimi hranili dobro zaledena. Odpraviti je treba kislost, to pa dosežemo s pravilno doziranim apnjenjem, ki je močno odvisno tudi od tega, za kakšna teksturna tla gre. Težka glinasta zemlja potrebuje trikrat večji odmerek kalcijevega oksida (apna) za enak učinek raziskanja kot peščena. V prvem primeru je treba na hektar posuti 30 dt/ha, v drugem pa le 10.

Za apnjenje je moč uporabiti hitro ali počasneje deluječe apno, apnenec ali mulj. Hitrost delovanja je odvisna od velikosti delcev, torej od meljave. Drobnejši, fino zmleti delci se hitreje topijo ter s tem hitreje učinkujejo. Kemična analiza, ki vsebuje tudi podatok o kislosti (pH), je zato nujno potrebna. Priporočeni odmerki posameznih kalcijevih gnojil so odvisni tudi od načina rabe zemljišč, prav tako pa tudi čas trošenja apnenih gnojil. Zatravljene in trajne nasade apnimo izključno v času mirovanja vegetacije, to je pozno jeseni in pozimi, če je razvoz le možen.

Pomembno je tudi, da meliorativno apnjenje opravimo ločeno od običajnega gnojenja z organskimi ali mineralnimi gnojili in vsaj mesec dni pred setvijo, najbolje takoj po spravilu prejšnjih pidelkov. Apna gnojila (kalcinal, žgano apno, mleti apnenec, hidratizirano apno idr.) lahko potrosimo tudi na zimsko brazdo. Inž. M. L.

DANI 4 ZLATE MEDALJE

MIRNA - Na letošnjem sejmu 98 v Gornji Radgoni se je mirnska Dana izredno dobro odrezala, saj je na ocenjevanju sadnih sokov in sadnih destilatorjev prejela kar štiri zlate medalje, in sicer: za plenitno viljamovko, dolenski sadjevec, nektar iz marelic in pomaranč Dan in nektar iz banan in pomaranč Dan. Kot je povedal direktor Dane Jožef Pravne, se nenehno povečuje proizvodnja in prodaja nektarjev in sokov, saj so jih v letošnjem tricetletju prodali kar za 26 odstotkov več kot lani v tem obdobju.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO - Dnevi pred prvim novembrom so tudi na novomeški tržnici v znamenju cvetja in sveč. Nageljne lahko kupite za 130, vejico pajkov za 200 tolarjev, gladiole po 250, velike kritanteme po 300; cene za v cvetličnem lončku posajene kritanteme se gibljejo od 1.000 do 1.800 tolarjev, na voljo pa je bilo tudi veliko ikeban različnih cen. Sadike nizkih marjetk in mačeh so bile po 80 tolarjev. Sicer pa so branjevek prodajale korenje, rdečo peso, redkev, kolera, kislo zelje in kostanj po 200 tolarjev kilogram, repo po 150 do 200, kozarček majarona po 100 tolarjev, špinaca po 500 tolarjev kilogram, grozje po 150 do 200 tolarjev, kislo zelje po 200, jabolka 60 do 80, česen po 500, krompir po 50, suh fižol po 500, endivijo in radič po 300 tolarjev kilogram, korenino peteršilja po 100 tolarjev, hren po 600 tolarjev kilogram, jajca po 25, orehe po 1.000, hruske od 100 do 140 in sadjavec po 800 tolarjev liter.

SEJEM SADJA V GORNJI RADGONI
GORNJA RADGONA - 2. mednarodni sejem semen, sadik, trsnih cepljenk, sadja, vrtnin in opreme bo od 6. do 10. novembra na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRajuJE

IN NAGRajuJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Kaj je "cvinka"? (Nagrada kotna: omarička pohištvenega hobby programa DIBO.); Kaj je "tofu"? (Nagrada: košarica bio izdelkov in suhega sadja ljubljanske tržnice BTC.) Odgovore je treba do sobote, 31. oktobra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99. Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagrjenca z dne 11. oktobra sta Ljubica Pivk iz Rovt in Milica Kalan iz Škofje Loke.

PRIHODNOST V ZDRUŽEVANJU KMETIJ

SVETI GREGOR - OO SDS Ribnica je pri Svetem Gregorju organizirala javno tribuno o kmetijstvu. Zanimivega pogovora sta se udeležila Janez Žlindra, predsednik socialdemokratične kmečke zveze in direktor MKG Kočevje, ter ribniki župan Jože Tanko. Slednji je prikazal prizadevanja občine pri združitvi majhnih kmetij in pomoč ministrstva. Janez Žlindra je povedal, da so pred leti pri njih ravnali prav, ko so onemogočili zrušitev enotnega podjetja in tako preprečili drobljenje kmetijskega gospodarstva. "Kmet lahko preživi le v srednje veliki kmetiji," je še povedal Žlindra. V razgovoru je sodeloval tudi mag. France But, ki je predstavil širši javnosti že znani program reforme kmetijske politike do leta 2002.

Karel Recer o sedanjih razmerah na vinskem trgu

Vinska kriza, bolje rečeno poplava, je prizadela že tudi naše vinogradnike, pa četudi gredo zdaj rdeča vina, zlasti cviček, dobro v denar. Vino Brežice v diskontnih trgovinah že razprodajo stare odlične letnike (1996) belega vina po približno polovičnih centih, direktor Karel Recer pa ob tem ugotavlja naslednje (Kmečki glas):

Vinska kriza nas je po nepotrebnem začila nepripravljene, ker ni nastala zadnje leto, temveč se je napovedovalo mnogo dlje. V Sloveniji nimamo pripravljenega dolgoročnega koncepta za preprečevanje takšnih kriz. Ministrstvo se resda trudi s kratkoročnim reševanjem, vendar s tem ni nihče zadovoljen. Rešitve so tragične, ker si bomo s presežki vina in njihovo razprodajo zapri izvoz prav zdaj, ko se nam odprijo vrata zunaj EU. Če bo šlo to vino na Hrvaško, bo to katastrofa za obmejne vinarje, saj nam je letos prvič zaradi medsebojnega sporazuma uspelo sosedom prideti tudi nekaj vina. Takoj po objavi intervencijskega odkupa so hrvaški kupci reagirali in vzeli ceno kmetijskega ministrstva kot glavno izhodišče za določanje cen. Zdaj pričakujemo, da se bodo pocenila vsa slovenska vina. Če količin iz rezerv ne bomo znali prodati, bo to bumerang, s katerim si bomo dolgoročno zakoličili gospodarske odnose.

-n

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Mlada vina, ki niso povreda in pri katerih skušamo alkoholno vrejne pospešiti s segrevanjem zidanic, lahko še bolj ciknejo. Kdaj? Takrat, ko se vrejne ustavi. Bakterije so takoj na delu, čim vrejna ni, ne glede na to, ali je mošt povrel ali je še sladkor v njem, če je temperatura nad 18 °C. Da bi vedeli za stanje kakovosti mladega vina, svetujem naslednje kemične analize: ostanek nepovretnega sladkorja, hlapne kisline.

Za cikanje vina je potrebna višja temperatura vina in zrak. V dotočenih posodi cikanje ne teče, oziroma neznotno, dokler ni vino zaveplano. Zveplo ustavi bakterije, vendar pa ne smemo zveplati, čim je mlado vino povrel, počakati moramo vsaj en teden. Povišane hlapne kisline so nam tudi opozorilo, da bomo morali vino varovati pred zrakom, dokler ga bomo imeli.

Ob pretokih se je težko izogniti zraku, lahko pa zračenje omejimo. Mešanje droži takoj v cisterni kot v sodu nam lahko samo koristi, ko čakamo na zvepljanje. Lahko to naredimo enkrat dnevnego, zrakne enkrat tedensko. Zbite, potlačene droži na dnu cisterne so zelo nevarne, pomešane preprečujejo cikanje, nastanek vonja po gnilih jajcih, vino čistijo in ga tudi bogatijo s svojimi izločki. Opazljivam na skrajno čistočo pri tem posegu.

Da imajo letos bakterije ugodne pogoje za kvarjenje vina, nas opozarjam na povišani pH v vinih. Tudi ta podatek, analiza je enostavna in ni draga, nas opozori: če je višja od 3,1, da je vino potrebno večje skrbti. Vina z višjim pH potrebujejo tudi večje odmerke zveplaste zaščite.

dr. JULIJ NEMANIČ

Nevarnost za cik

Vino, ki cikne, je neozdravljivo. To nevarno bolezni ugotovimo: ko vino v kozarcu vognimo, nas spominja na kis. Kemično se cik izrazi z analizo na hlapne kisline, če vsebuje vino več kot 1 g/liter hlapnih kislin, se ocenjuje za cikneno. Poznavalcu zaznajo v vinu povišane hlapne kisline, se jih je v vinu približno 0,8 g/l.

Hlapne kisline - najbolj zastopana je ocetna - so normalni stranski produkt alkoholnega vrejiva. Vino, ki bi bilo brez njih, je ponaredek. Pri vino, ki ima okrog 10 vol% alkohola, je normalno, da vsebuje 0,3 g/l do 0,4 g/l hlapnih kislin. V jagodenju soko iz zdravega, nepoškodovanega grozja gotovo nič hlapnih kislin.

Letos je bilo grozje na trti poškodovano ali od toče ali od gnilobe. Velika vročina julija in avgusta je v mnogih vinogradih "zapekla" jagode, posebno pri tistih, ki preveč pridoberajo liste vinske trte v bližnji grozdu. Močno deževje je pospešilo pretok vode skozi žejne trte, jagode so se napenjale in pokale. Na ranjenih jagodah so divje kvasovke in bakterije ocetnega cika spremnjevale sladki sok v alkohol in hlapne kisline. Jagodni sok iz zelenega grozja je vseboval takoj po prešanju celo do 0,5 g/l hlapnih kislin. Hlapne kisline zelo motijo kvasovke pri alkoholnem vrejaju. Na srečo je letos vrejne dobro potekalo, tako da je manj nepovrednih vin. Toda mošti, ki so ob prešanju vsebovali 0,5 g/l hlapnih kislin - pri alkoholnem vrejaju je nastalo najmanj 0,3 g/l hlapnih kislin - imajo že sedaj najmanj 0,8 g/l zlahko zaznati hlapnih kislin.

Nazorno sodobno knjigo z odličnimi barvnimi fotografijami sta omogočila tudi sodobna grafična tehnika in najboljši papir, o čemer seveda Dragotin Humeck, ki je barvno ilustriral (ročno risal plodove) 1928. leta izšlo knjigo Martina Humka, ni mogel niti sanjati.

Inž. M. LEGAN

Enkratna tudi v svetovnem merilu

Nova postavitev obnovljene Gorjupove galerije na osnovni šoli Jožeta Gorjupa v Kostanjevici na Krki - Zavzetost nekdanjega ravnatelja Lada Smrekarja rodila bogat sad

KOSTANJEVICA - Ime enega najmanjših, a zelo starih slovenskih mest, Kostanjevica na Krki, je zapisano v slovensko in tudi evropsko kulturno zavest predvsem zaradi likovnega dogajanja, ki mu nekateri pravijo kar mali kulturni čudež. Gre za izjemno bogato likovno zbirko slovenskih in tudi svetovnih umetnikov, ki ni našla svojega doma v središču slovenskega nacionalnega prostora, ampak na njegovem obrobu. Ta čudež se je začel sila skromno leta 1955, ko je tedanji šolski ravnatelj Lado Smrekar ob podpori žene Marije obesil prve slike na prazne stene hodnikov kostanjeviške osnovne šole in položil temelje tega, kar danes poznamo kot Gorjupovo galerijo oziroma Galerijo Božidarja Jakca.

Od skromnih začetkov je s prvi darovi slikarjev Lamuta, Stiplovska in Godca pa po odkritju Gorjupove zapuščine likovna galerija v šolskih prostorih postajala vse bogatejša. Na Smrekarjevo pobudo so številni umetniki darovali svoja dela, s simpoziji Forma viva so med slovenske stopile še umetnine ustvarjalcev z različnih konceptov sveta. Po desetih letih obstaja se je zbral že toliko del, da vseh ni bilo več mogoče razstaviti naenkrat, zato so se razstave menjavale. Kostanjeviška osnovna šola, ki je dobila ime po Jožetu Gorjupu, je postala velika učilnica za likovni pouk in v tem pogledu nekaj izjemnega med šolami pri nas in v svetu. Po letu 1974 je za likovno bogastvo začela skrbeti Galerija Božidarja Jakca,

Lado Smrekar, ustanovitelj Gorjupove galerije, in njegovi ženi Mariji so se ponovno od sreca zahvalili.

ki je postopoma prevzela vso galerijsko dejavnost v kraju, umetnine pa so s postopno obno-

vo cistercijanskega samostana dobivale svoj prostor tudi v depojih in stalnih rastavah v cisterci. Leta 1982 so slovensko odprli novi prizidek šole, kar je sprostilo prostor za Gorjupovo galerijo v starem solškem poslopju. Že naslednje leto so lahko pripravili novo postavitev, ki se je z nekaj spremembami ohranila vse do letošnjega leta, ko so galerijo ponovno obnovili. Kustosinja Katja Ceglar je novo postavitev zasnovala na kronološki razvrstitvi in deloma po tematsko zaokroženih motivih.

Obnovitev Gorjupove galerije so slovesno počastili v petek, 23. oktobra, popoldne s kulturnim programom, v katerem so nastopili učenci, ravnatelj šole Matjaž Zajelšnik in kustosinja Katja Ceglar sta predstavila zgodovino in pomen galerije, slavnostni govornik akademik Ciril Zlobec pa je obnovljeni zbirko odpril in v prostem nagovoru visoko ovrednotil delo Lada Smrekarja pri ustvarjanju Kostanjevice kot enega od slovenskih kulturnih središč. Gorjupovo galerijo pa je označil kot enkratno v svetovnem merilu. "Sam sem prepotoval dobršen del sveta, pa nikjer nisem videl česa podobnega," je dejal.

M. MARKELJ

CROATA V DOLENJSKEM MUZEJU

NOVO MESTO - Hrvaško kulturno združenje vabi na otvoritev likovne razstave Ivan Lacković Croata v sodobnem času, ki jo bodo odprli v sredo, 4. novembra, ob šestih zvečer v predavalnici Dolenjskega muzeja.

Lepote doline reke Krke

Prva velika samostojna fotografiska razstava Draga Vuice - Barvne fotografije, ki jih je navdahnila Krka

NOVO MESTO - Dolenjska zelena lepotica, sanjava reka Krka, je navdhnila že prenemško umetniško srce ter za lepoto občutljivim dušam vodila pero pri pisanih pesmi in proze, likovnim umetnikom pa posodila čarobnost barv in mehko svojega toka ter krajine

Drago Vuica ob svoji kolažno zasnovani fotografski.

Doma je sicer v Spodnji Kungoti na Štajerskem, a ga je živiljenska pot že pred več leti pripravila na Dolenjsko, na straški Krkin breg. Kot zagretega in za lepo občutljivega fotografa, ki s kamero druguje že celih trideset let, ga je reka seveda prevzela in je bila pogost motiv na njegovih fotografijah. Del svojega druženja z reko in pokrajino ob njej od izvira do izliva je ponudil javnosti na ogled na svoji prvi veliki samostojni razstavi Lepote doline reke Krke, ki so jo odprli minuli četrtek, 22. oktobra, zvečer v Galeriji Krka. Razstavljen je 48 barvnih fotografij večjega formata.

Na otvoritvi je o avtorju z izbrani besedami spregovoril direktor kostanjeviške Galerije Božidarja Jakca Bojan Božič, ki je med drugim poudaril, da so Vuicove fotografije odraz njegove duše ter doživljjanja in dojemanja okolja in ljudi, a tudi odraz avtorjevega tehničnega znanja in dolgoletnih izkušenj. Lado Jakša pa je s svojo izvirno glasbo pospremil projekcijo fotografij. M. MARKELJ

ob bregovih. Pritegovala je tudi tiste, ki se ustvarjalo izražajo s sodobnejšimi sredstvi, s fotografijo. Med njimi je Drago Vuica, učitelj slovenčine in knjižničarstva na osnovni šoli v Vavti vasi.

L. MURN

Začetek baletne sole?

Poučevanje sodobnega plesa in baleta na Dolenjskem

NOVO MESTO - V Glasbeni šoli Marjana Kozine so po dveh letih prenehali s poučevanjem baleta, kar pa ne pomeni, da so poslej brez možnosti za pridobivanje osnovnega znanja visti, ki žele stopiti ali nadaljevati z že uvajenimi koraki pot naprej v svet klasičnega baleta in sodobnega plesa. Zvezna kulturnih društev Novo mesto je našla možnost za baletno izobraževanje, ki se bo, če bo dovolj posluha pri

Vaja pod vodstvom baletne pedagoginje Maritze Galaz.

podpornikih in mestni skupnosti in seveda če bo dovolj zanimanja, razvila v redno plesno solo v Novem mestu za območje Dolenjske, Bele krajine in Posavske.

V sodelovanju s plesnim društvom Terpsihora je v ZKD Novo mesto v začetku oktobra steklo delo z dvema skupinama, ki ju osnov baleta in sodobnega plesa poučuje Maritza Galaz, nekdanja baletna solistka, po rodu iz Čila. V Sloveniji deluje že četrto leto kot plesna pedagoginja, učiteljica klasičnega baleta in tudi kot koreografinja v več plesnih središčih, sodelovala pa je že tudi pri poučevanju baleta v Novem mestu. Poučuje po evropskem sistemu, ki nudi dobro osnovno za razvoj katerekoli plesne tehnike. Svoj način dela je prikazala v torek, 20. oktobra, popoldne v večnamenski dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine na javni predstavitveni vaji, na kateri je sodelovalo deset dekle, ki zdaj obiskujejo plesne vaje pri Galazovi. Program je zasnovan kot za prvi letnik baletne sole. Ali bo poskus res prešel v novomeško baletno solo, pa bo pokazal čas.

MiM

KONCERT KOMORNEGA DUA

NOVO MESTO - V Evangelijski cerkvi (Mordaxova kapela) bo v soboto, 31. oktobra, ob šestih zvečer 7. koncert Novomeškega glasbenega festivala. Nastopata bosta flautistka Karolina Šantelj Zupan in harfistka Pavla Uršič Kunej. Sponzor koncerta je Dolenjska banka v počastitev dneva varčevanja.

KONCERT SLOVENSKEGA OKTETA

ŠMARJETA - V župnijski cerkvi bo jutri, 30. oktobra, ob osmih zvečer v sklopu Šmarjeških glasbenih večerov koncert, na katerem bo nastopil Slovenski oktet. Zbor, ki je ponesel slovensko pesem daleč po svetu, že nekaj časa poje v novi sestavi pod umetniškim vodstvom Antuna Nanuta.

NEKOČ JE BIL DENAR

BREŽICE - V razstavnih prostorih Dolenjske banke bodo danes, 29. oktobra, ob sedmih zvečer odprli razstavo Nekoč je bil denar. Na razstavi, ki jo je pripravil Posavski muzej, njena avtorica pa je Vlasta Dejak, so razstavljeni bankovci iz numizmatične muzejske zbirke, ki doslej javnosti niso bili na ogled. Kulturni program bodo izvedli gojenci Glasbene sole Brežice.

PRIPOVED O ATLANTIDI - Pisateljica Mihela Ponebšek, ki je letos poleti pri založbi Vale-Novak izdala knjigo Atlantida, je svoje delo predstavila že v več slovenskih krajih, minuli četrtek, 22. oktobra, zvečer pa tudi v veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu. Z njo se je pogovarjala Jadranka Matič Zupancič. Avtorica je poudarila predvsem moralno in duhovno pozitivno sporočilno vrednost tekoče in napeto napisane prijovedi. (Foto: M. Markelj)

SLIKAR MED VOJAKI - V galeriji vojašnice v Cerknici ob Krki so v petek, 23. oktobra, odprli četrtto samostojno razstavo del ljubiteljskega slikarja Franca Lese s Čateža, ki razstavlja 38 olj, akrilov in kred. Najpogosteje slika portrete, krajino in človeške figure, lotil pa se je tudi reprodukcij Gasparijevih slik in slovite Leonardove Mone Lise. Na sliki (z leve proti desni): v spremstvu slikarja Franca Lese in višjega kustosa Jožeta Matijeviča so si razstavo ogledali načelnik 3. operativnega poveljstva Slovenske vojske Venčeslav Ogrinc, ki je razstavo tudi odpril, ter poveljnik 22. brigade Anton Klobčaver in poveljnik 2. bataljona 22. brigade Stanislav Zlobko. (Foto: M. Markelj)

PESTRA LIKOVNA JESEN - V penzionu Domen v Družinski vasi je prejšnji teden razstavljal novomeška akademska slikarka Ana Hladnik Guštin, v nedeljo, 25. oktobra, pa so odprli razstavo del z otroško likovno delavnico v slikarski koloniji. Na ogled so dela učencev Šmarješke in Škocjanske osnovne šole, ki sta jih v slikarski in likovni delavnici vodili Vida Cizelj in Maja Mlakar, ter dela 11 slikarjev iz različnih koncev Slovenije: Jureta Godca, Mojca Kovač, Rudija Reichmann, Marjana Maznika, Ane H. Guštin, Franca Skerinka, Ivana Kolarja, Pavleta Ščurka, Sreča Frăhușa, Edija Severja in Marjana Miklavca. Direktor penzionu Domen Jože Zorko (na lev) pravi, da bodo skušali vsako leto pripraviti pomladino in jesensko likovno kolonijo. (Foto: L. Murn)

Vladimir Kreslin s svojo črno kitaro je precej prispeval k mikavnosti kulturnega večera v Galeriji Kralj.

Bili so DR

Pred 30 leti začeli izhajati Dolenjski razgledi

NOVO MESTO - Mednarodna slikarska kolonija Novomeška likovna srečanja - Mirna peč 98, ki sta jo v začetku leta odprli Galerija Kralj iz Novega mesta in gostilna Novljana iz Mirne Peči, je dobila piko na in minuli petek, 23. oktobra zvečer, ko so v Galeriji Kralj odprli razstavo likovnih del, ki jih je na slikarskem srečanju ustvarilo 15 slikark in slikarjev iz Slovenije ter gosta iz Hrvaške in Nemčije.

Razstavo, s katero so počastili tudi desetletnico pobratenga Novega mesta z nemškim mestom Langenhagen, je v imenu pokrovitelja odprli novomeški župan Franci Končilija, o sodelujočih slikarjih in njihovih delih je govoril višji kustos Jožef Matijevič, glasbenik Vlado Kreslin pa je slovenski dodal čar svojih znanj in priljubljenih pesmi.

Slikarji, ki so se udeležili prvega Novomeškega likovnega srečanja, pripadajo različnim generacijam, od tiste, rojene v tridesetih letih, do najmlajše, rojene v sedemdesetih letih. Prav tako različne in pestre, kot so njihove likovne usmeritve ter ustvarjalni nazori, je pестra tudi njihova formalna likovna izobrazba, ki sega

od samorastnštva do akademske izobrazbe. Zato so seveda sadovi likovne kolonije s tako pestro likovno druščino, ki je pet dni ustvarjala in drugovala pod gospodljivo streho Novljanske gostilne sred krajinskih lepot mirnopske doline, pričakovano pestri, še posebej ker so bili likovniki pri svojem delu svobodni in niso bili strogo zavezani določenemu mo-

tivu ali likovni tehniki. Morda je prav ta različnost odlika in privlačnost razstave v Galeriji Kralj oziroma Novomeškega likovnega srečanja, ki bo, kot pravita organizatorja, Samo Kralj in Primož Novljana, postal tradicionalen obogatitev kulturnega dogajanja v tem delu Dolenjske.

M. MARKELJ

KORENINE DRŽAVNOSTI

NOVO MESTO - Danes, 29. oktobra, bodo ob sedmih zvečer v veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca predstavili knjižno novost O koreninah slovenske državnosti oziroma Trnova pot mojega rodu. Gosta večera bosta Bogdan Osolnik in Janko Pleterski.

PONATIS KNJIGE ANEKDOT

NOVO MESTO - Pri založbi Erro, kjer že nekaj let izhaja serija knjižic dolenjskih in belokranjskih anekdot, ki jih zbira in zapiše Slavko Dokl, je pred kratkim izšel ponatis prve knjižice Dobro jutro, smeh. V tisku je že tudi petta knjiga z naslovom Živijo, smeh, ki bo izšla prihodnji mesec, s šestoto knjigo Pozdravljen, smeh, pa bo Slavko Dokl zaključil zbirko anekdot.

POSEKAL SMREKE - 21. oktobra dopoldne je nekdo v gozdu ob cesti Medvedjak - Dole posekal tri smreke, jih razrezal in odpeljal neznano kam. S tem je lastnika D. Š. iz Medvedjeka oškodoval za 40 tisočakov.

OB URO IN VERIŽICO - V sredo, 21. oktobra, popoldne so imeli dijaki trening košarke v telovadnici osnovne šole Bršljin. V tem času je prišel nekdo v garderobo, ki je bila odklenjena, in iz nahrbtnika ukradel uro ter zlato verižico. Lastnika M. V. iz Novega mesta je oškodoval za okoli 80 tisočakov.

LIKAL BO - V torek, 20. oktobra, popoldne je prišel nekdo v trgovino Dolenjka v Trebnjem in razstavne police ukradel likalnik znamke Teffal. S tem je trgovinu oškodoval za dobrih 16 tisoč tolarjev.

TAT JE POTREBOVAL KOLO - V torek, 20. oktobra, je na regionalni cesti v bližini Žužemberka nekdo prišel do lahkega priklonnika, ki je bil parkiran zaradi okvare, ker mu je odtrgal kolo. Neznani nepridiprav je kolo ukradel in s tem podjetje Unitplast iz Žužemberka oškodoval za okoli 60 tisočakov.

TOPLO SE JE OBLEKEL - 21. ali 22. oktobra je prišel nekdo v prodajalno ADA hiša mode na Novem trgu v Novem mestu in ukradel jakno ter dve trenirki. S tem je trgovinu oškodoval za dobrih 70 tisočakov.

VLOMIL V BRUNARICO - Med 20. in 23. oktobrom je nekdo na Hribu pri Orehek uvlomil v brunarico, katere lastnik je J. K. iz Regrče vasi, in ukradel nekaj nožev, daljnogled in manjšo uro. Lastnika je oškodoval za okoli 50 tisočakov.

DENARNICA SE JE SAMA PO-NUJALA - 23. oktobra zvečer je nekdo iz odklenjenega kombija, ki ga je A. K. iz Češnjice parkiral na poljski poti blizu Roj, našel denarnico in odnesel 196 tisoč tolarjev.

PRIZNANJE ROMANU KUMPУ

KRŠKO - V ponedeljek, 26. oktobra, je v. d. načelnika UNZ Krško Miha Molan podelil znak Hrabro dejanje policistu policijske postaje Krško Romanu Kumpu, ki je s hrambim in požrtvovalnim dejaniem 18. julija letos preprečil hujše posledice, saj z uporabo fizične sile obvladal oboroženega napadalca, ki je ogrožal varnost ljudi s strelnjem iz dveh pušk. Oboroženi napadalec J. P. je zvečer prišel v Krško in med hojo po Bohoričici ulici streljal. Kljub opozorilom policiestov s strelnjem ni prenehal, ampak je ustrelil proti policijski postaji in zadel okno. Streleca je s fizično silo obvladal Roman Kump, ki je bil takrat sicer prost, a je bil slučajno v bližini.

OB GOLFA

SEVNICA - V nedeljo, 25. oktobra, se je P. S. z golfom variant 1,9 GTD priprjal do telovadnice TVD Partizan v Sevnici. Avto je parkiral blizu prehoda čez železniško progo, nato pa odšel na trening odbojke. Vrnili se je čez dve uri in ugotovil, da je avto izginil v noč. Kdor bi o avtu z registrsko številko KK 28-12J, bele barve, kaj vedel, naj to sporoči policom.

VINO MU JE ZADIŠALO

SEVNICA - Med 13. in 23. oktobrom je prišel nekdo do nenaseljene stanovanjske hiše v Orechovem pri Sevnici številka 72. Iz kleti je ukral dve kovinski cisterni za vino, ki držita 150 litrov. V eni je bilo še okoli 70 litrov rdečega mošta.

Manj prometnih nesreč, a več mrtvih

Letos v devetih mesecih na Dolenjskem in v Beli krajini 14. lani pa 8 mrtvih - Pešci so v zadnjem mesecu zelo ogroženi - Kontrole vinjenosti bodo še bolj pogoste

NOVO MESTO - Na upravi za notranje zadeve Novo mesto so policisti v prvih devetih mesecih obravnavali 964 prometnih nesreč, lani pa v enakem obdobju pa 1.100. Med nesrečami jih je bilo 10 s smrtnim izidom (lani 8), 170 pa s telesnimi poškodbami (lani 196). V prvih devetih mesecih leta je 14 oseb umrlo, lani pa so ceste na Dolenjskem in Beli krajini v tem času zahteval 8 življjenj.

V prvi polovici oktobra letos na UNZ Novo mesto beležijo poslabšanje prometovarnostnih razmer, zlasti ko gre za udeležbo

• Policisti ugotavljajo, da je v več kot 14 odstotkih vseh prometnih nesreč udeležen voznik, ki vozi pod vplivom alkohola, zato občane opozarjajo, naj ne sedajo za volan vinjeni, saj s tem ogrožajo sebe in druge udeležence v prometu. Hkrati pa voznike obvezajo, da bodo s poostrenimi kontrolami vožnje pod vplivom alkohola še nadaljevali.

pešcev, čeprav skupni podatki za 9 mesecev kažejo boljše stanje na področju pešcev v prometu. Do oktobra so na območju UNZ Novo mesto obravnavali 19 nesreč z udeležbo pešcev, lani v enakem obdobju pa 30, kar pomeni zavidi-

ljivo zmanjšanje. V teh nesrečah je bilo 13 pešcev poškodovanih, lani v enakem obdobju pa 19. A samo v prvi polovici oktobra letos so policisti obravnavali kar 5 prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi pešci.

VLEČNE KLJUKE ŠE PO STAREM

Po zakonu o varnosti cestnega prometa bi morala s 1. novembrom stopiti v veljavno dolčba, da vlečna naprava na vozilu ne sme segati preko zadnjega dela vozila, kadar nanj ne pripeta prikljopno vozilo. Kot so nam pojasnili na UNZ Krško, zato ker v Sloveniji še nimamo homologacijskega predpisa za vlečne naprave, policija te dolčobe še ne bo izvajala. Hkrati opozarjajo na ISO standard, na katerega napotuje direktiva Evropske unije, po katerem sme vlečna naprava segati 125 mm preko najbolj izpostavljenega zadnjega dela vozila. Od 1. maja letos do 1. junija prihodnje leto bodo na tehničnih pregledih evidentirali vse vlečne naprave, vgrajene na motornih vozilih. Vpis vlečne naprave v prometno dovoljenje lahko zahteva lastnik, sicer pa se opravi vpis na prvem tehničnem pregledu.

TORBIČAR NA DELU

NOVO MESTO - V petek, 23. oktobra, ob 8. uri zjutraj je 72-letna Novomeščanka hodila po Koštialovi ulici v Novem mestu. Pred stanovanjskim blokom, kjer je doma, jo je dohitel neznanec in ji na silo iztrgal iz rok pleteno torbico, v kateri je imela denar in dokumente. S tatvino je oškodovana za 10 tisočakov.

DAN GASILCEV IN GASILSKI RALLY - 27 prostovoljnih gasilskih društev iz črnomaljske občine se je v nedeljo udeležilo dneva gasilcev, kjer so pokazali novo opremo in podeliли priznanja gasilskim društvom Črnomelj, Dobliče, Žilje, Preloka in Vranoviči, ki so se najbolje odrezala na operativnem pregledu, ter GD Petrova vas (na fotografiji), občinskemu praviku v gasilskih večinah. Zanimivost prireditve sta bili slovenska in črnomaljska zastava, ki so ju gasile "sestavili" z obarvanimi vodnimi curki. Občinska gasilska zveza Semič pa je v nedeljo pripravila mini gasilski rally do Rožneg Dola do Črmošnjic, ki se ga je udeležilo 8 gasilskih društev. (Foto: M. B.-J.)

O NASILJU NA OKROGLI MIZI - V tednu brez nasilja je novomeško društvo Življenje brez nasilja pripravilo več prireditve, katerih glavna nit so prizadevanja za ustavitev nevladnega zatočišča za matere in otroke. V sklopu prireditve je bila tudi okrogla miza o nasilju nad ženskami in otroki, katere namen je bil prispevati k večji osvesnosti javnosti o problemih nasilja nad ženskami in načinih njihovega razreševanja v okviru delovanja nevladnih organizacij in društev. Več prihodnjic. (Foto: T. G.)

Ceste zahtevale tri življjenja

V nesreči pri Biču umrla Novomeščana, na cesti Krško - Sevnica pa je življenje izgubil 26-letni voznik

ARTO, BIČ - Za nami je žal spet krvav teden. Samo med vikendom je namreč življenje izgubilo 6 ljudi, eno smrtno žrtev pa so ceste zahtevale že v sredo. Tistega dne okoli 16.40 se je 26-letni Pavel V. iz Dolenjskega Boštanjha peljal po Sevnici proti Kršku. Pri naselju Arto je v preglednem blagem ovinku zapeljal preko sredinske črte na drugi pas v trenutku, ko je nasproti pripeljal tovorno vozilo s polpklopnikom 39-letni Josip Bočevič iz Varaždina, ki je kljub zaviranju trčil v avto. Tovornjak je osebni avto potiskal pred sabo še 30 metrov. Pavel se je tako hudo poškodoval, da je takoj umrl. V nesreči se je predrli tudi rezervoar za gorivo na tovornem vozilu, zaradi česar je izteklo okoli 20 litrov nafta, a so gasilci preprečili ekološko škodo. Zaradi nesreče je bila cesta zaprta do 22. ure.

Tragična nesreča na hitri cesti Ljubljana - Obrežje pri Biču je zahtevala kar dvoje življjenj. Ob 17. uri je 29-letni Bosanc vozil kombi od Novega mesta proti Ljubljani. Pri Biču je peljal na prekrati varnostni razdalji, in ko se je kolona pred njim začela ustavljati, je voznik kombija močno zaviral, pri tem pa ga je na spolzkom in mokrem vozišču zanesel v levo na nasproti pas. Takrat je nasproti pripeljal 35-letna Darja Kaplan iz Novega mesta. Vozili sta silovito trčeli. V nesreči se je voznica hudo poškodovala, hude poškodbe pa je dobil tudi njen 7-letni sin; oba se zdravita v Kliničnem centru v Ljubljani. Sopotnika v njem vozilu, zakonca 65-oz. 66-letna Alojz in Marija Glavič iz Novega mesta sta zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrli. Hudo se je poškodoval tudi voznik kombija. T. G.

PRIJELI 19 ILEGALCEV

BREŽICE - V petek, 23. oktobra, okoli 4. ure zjutraj je preko Sotle pri mostu v Rakovcu na gumi-jastim čolnom ilegalno vstopilo v Slovenijo 19 državljanov Zvezne republike Jugoslavije, med njimi je bilo 10 otrok in mladoletnikov, in en državljan Pakistana. Po končanem postopku so bili vrnjeni na Hrvaško.

RAZVESELILI S STANOVANJEM - Če za koga, se je teden življenja brez nasilja več kot lepo zaključil za Zdenko Jakše in njena sinova. Novomeški župan Franci Končilija ji je namreč na zaključni prireditvi v KC Janeza Trdine v soboto, 24. oktobra, izročil sklep o dodelitvi najemnega enosobnega stanovanja v Novem mestu (na sliki). Jakšetova je namreč ostala brez doma zaradi nasilja v družini in je nekaj časa živel v nemogočih življenskih razmerah v Starih Zagah pri Dolenjskih Toplicah. Župan Končilija je predsednici novomeškega društva Življenje brez nasilja Olgi Dernovšček izročil tudi sto tisoč tolarjev za enega izmed kamenčkov varne hiše, do katere želijo v društvu priti do prihodnjega leta. Na velikem dobrodelnem koncertu, ki je bil žal slabobran, so nastopili rojakinja Mojca Dobnikar iz Ljubljane, ki je razjasnila marsikasno nevednost v zvezi z nasiljem pri nas, ter glasbeni ansambel Tonija Verderberja, Ž Kovači, Sulanski, vokalno-instrumentalna skupina Zarja in Sonce, ter Damjana Golavšek. Prireditve je vodila Darja Zupančič. (Foto: L. Murn)

Žrtvama ropa zalepil usta z lepilom

Uslužbenca trgovine v Slovenski vasi oropala dva zamaskirana neznanca

SLOVENSKA VAS, GMAJNA - Vse bolj postaja očitno, da smo tudi v našem delu države vse manj varni pred roparji. Samo v teh dneh sta se namreč v Posavju zgodila kar dva ropa. Roparjema v Slovenski vasi je uspelo ukrasti kar 2,65 milijona tolarjev, Romi na Gmajni pa so zadovoljili s 50 tisočakov.

V petek ob pol osmih zvečer sta prodajalca trgovine Maros v Slovenski vasi zapuščala prodajno skozi zadnja vrata. Ko je prodajalka Marija V. odprla vrata, je prednjo skočil neznan zamaskirani moški in jo z nečim vpravil na pokril čez glavo ter jo potisnil v skladisce proti prodajalcu Romanu S., tako da sta oba padla. Prodajalki, ki je imela pri sebi večjo torbo, je začel eden od napadalev s pištoljim grozitvam, pri tem pa jo je z orožjem večkrat udaril po glavi in v trebuh. Prodajalka mu je povedala, da ima denar v torbi, nakar ji je torbo strgal iz rok in vsebinsko stresel na tla. Iz večje denarnice je vzel ves dnevni izkupiček 2,65 milijona tolarjev, nato pa denar spravil nazaj v torbico. Drugi napadalec je Romana zvezal na stolu in mu z lepilnim trakom zlepil usta in noge. Enaka usoda je čakala tudi Marijo. Eden izmed napadalev je odšel tudi v pisarno, kjer je prezel žico telefona in tastature računalnika. Roparja sta nato vzela še ključe avtomobila, katerih

regla lastnica je prodajalka, in se z njim odpeljala do Mokrič, kjer sta se sedla v drugo vozilo, ukradeni avto pa sta pustila tam.

Ropa sta osumljena dva mlajša moška, stara od 20 do 25 let. Eden je bil visok okoli 190 cm, drugi pa okoli 180 cm, oba sta čokate postave, blečena v moder oblačila, preko obraza pa sta imela pletenje temne kape z izrezom za oči in usta. Govorila sta v srbohrvaškem jeziku.

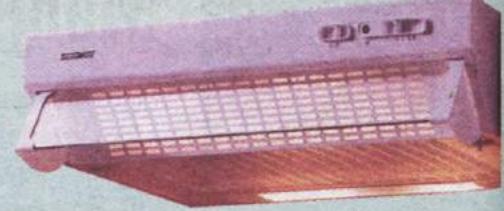
V nedeljo, 25. oktobra, okoli pol enih ponoči je na vrata Metelkova in Gmajni številka 32 v krški občini glasno potrkal neznan Rom, tako da sta se 60-letni Jože in njena 86-letna mama Marija prebudila. Ko sta opazila Roma, se nista odzvala, a Rom je bil vztrajan in je trkal še kakšnih 15 minut, nato pa razbljok okensko krilo. Ko je zaropatalo, sta se oškodovanec in mama zaklenila v spalnico, Rom pa je skozi razbito okno splezal v hišo in iz notranje strani odklenil vhodna vrata, da sta prišla v hišo še Romka in otrok. Rom je kmalu zatem začel

razbijati še po vratih spalnice, tako da so vrata pod silo Roma začela popuščati, zato jih je oškodovanec odklenil.

Rom je nato od njega zahteval denar. V eni roki je držal večiličast izvijač, v drugi pa baterijo. Oškodovanec mu je izročil 10 tisočakov, vendar Rom s tem ni bil zadovoljen, zato je zočne omarice pograbil denarnico, iz nje pa 12 tisočakov. Iz denarnice je padlo nekaj drobiža, ki ga je po tleh pobiral Romkinja. Ker Rom še vedno ni bil zadovoljen z zneskom, je z izvijačem v roki zahteval še več denarja. Oškodovanec se je še bolj ustrabil, zato je iz zepa obleke, ki jo je imel obešeno v omari, potegnil 30 tisoč tolarjev. To je bilo očitno za Roma dovolj, zato je skupaj s spremljevalko in otrokom zapustil hišo. Oškodovanec je po njihovem odhodu ugotovil, da so mu takrat, ko sta bila z materjo zaklenjena v sobi, iz zamrzovalne skrinje odnesli več kosov mesa, v predobi pa so izpulili tudi telefonsko vtičnico. Policisti so Romu že prijeli. Gre za 30-letnega D. B. iz Straže pri Raki, sostorilka pa je N. K. z Otočca. Oba sta v priporu.

T. GAZVODA

PE NOVO MESTO

Resljeva ulica 2
8000 Novo mestotel./fax: 068/341-272
mob.: 0609/646-242NAJVEČJI IZBOR KLJUK NA DOLENJSKEM
medenina, krom, aluminijUGODNA PONUDBA
MIZARSKEGA OKOVJAKUHINJSKE DELOVNE PLOŠČE
(2.399 SIT/m + 10% PD)
20 različnih vzorcevPOHIŠTVENI ROČAJI
več kot 500 različnih kombinacij

KUHINJSKE NAPE že od 9.517 SIT

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pism, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE
<http://www.posta.si>
e-mail: info@posta.si

ZAKAJ NE BI JUTRIŠNJIH ZAHTEV POSTAVLJALI ŽE DANES?

Cena s serijsko opremo
(klima, dve varnostni blazini, ABS)
že od **3.678.000,00 SIT**.

DOŽIVITE MOČ NOVIH IDEJ
• KRATKI DOBAVNI ROKI •

Avtohiša Berus

NOVO MESTO

Podbevkova 1, Novo mesto
Tel.: 068/342-360

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 31. oktobra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 20. ure: Vila, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Rok od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vila, Šmihel od 8. do 21. ure: trgovina Žepke, Ragovska od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brca, Smolenica vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenica vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenica vas od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 20. ure: market Perko, Šentper od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
 - Uršna selja: od 8. do 16. ure: Urška
 - Žužemberk: od 8. ure do 11.30: Market
 - Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
 - Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
 - Mima: od 7.30 do 11. ure: Grič
 - Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
 - Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
 - Semič: od 7.30 do 10. ure: Market
 - Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima
 V nedeljo, 1. novembra, bodo odprte naslednja prodajalne živil:
 - Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska,

DOLENJSKI LIST

RADIO MAX
88,9 MHz
87,6 MHz

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Super

SUŠILNI STROJ
kapaciteta 5 kg/112 l
elek. čas. ura 140 min.
moč sušenja 2500 W
58.799 SIT

HLADILNIK
hladi. prostor 230 l
zamrz. prostor 230
avtom. odmrznitev
vrata: levo ali desno
127.200 SIT

PRALNI STROJ
14 programov
volumen bobna 5 kg
por. vode 56 l
por. energ. 1,15 kW/h
96.950 SIT

Ekskluzivni distributer:
Strokovno svetovanje
in servis zagotovljena.

Kenmore

Pojem ameriške kakovosti
in zanesljivosti,
odslej v Kovinotehnii!

ZAMRZOVALNA OMARA

zamrzovalnik 4 zvezdice
skupna prostornina 200 l
število predalov 3
prostor za hitro zamrz. 63 l
vrata: levo ali desno
73.615 SIT

KOVINOTEHNIA

PBS.
Poštna banka Slovenije, d.d.

Novo!

Mladinski tekoči račun
s kartico Activa/Maestro za osnovnošolce
od 13. leta naprej, za dijake in študente.

Informacije na tel. št.: 063/425 27 15.

kupi mi avto!

kupi mi SAXO

avto, ki vam zleže pod kožo

O nakupu novega **SAXO-ja**
Vam za Vašo varnost podarimo
4 zimske gume MICHELIN
ALU platišča
že za **1.329.000 SIT**
Količina je omejena

Kupite ljubljeni osebi avto.
Podarite nekaj, kar bo pospešilo srčni utrip
in zapeljalo usta v nasmeh. Ob tem pa boste
mirno spali, saj boste vedeli, da se po svojih
življenjskih poteh vozi udobno in varno.

Lepo je dobiti darilo in lepo je dati darilo.
Zato novi Citroën SAXO.

NOVI SAXO

deljava zadnja klop, kodirni ključ, bočne ojačitve vrat, tonirana stekla, napeljava za avtoradio

VISOKOŠOLSKO SREDIŠČE NOVO MESTO

VISOKA ŠOLA ZA UPRAVLJANJE IN POSLOVANJE

vabi k sodelovanju

pri izvedbi programa "Upravljanje in poslovanje" strokovnjake za naslednje vsebinske sklope:

1. Poslovni tuji jezik (angleški, nemški, francoski)
2. Kvantitativne metode v ekonomski analizi
3. Gospodarjenje in poslovanje podjetja
4. Teorija organizacije in poslovodenje
5. Pravni okviri poslovanja in davčna politika
6. Računovodstvo in finance
7. Trženje in zunanjia trgovina
8. Kadrovsko-izobraževalno področje
9. Informacijsko-upravljalni sistemi

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Visoka šola za upravljanje in poslovanje, Na Loko 2, 8000 Novo mesto.

Holding IMV, d.o.o.

NOVO MESTO

O B V E S T I L O

Pozivamo vse, ki so bili zaposleni v podjetju REVOZ v obdobju med 1.9.1990 in 31.12.1992 in ki niso prejeli na dom oziroma na delovno mesto obvestila, naj se zglašijo na vodstvo Sindikata REVOZ (SDR), kjer lahko do 16.11.1998 podpišejo soglasje oziroma pooblastilo družbi REVOZ, d.d., da izroči vse podatke, ki so potrebeni za izračun razlike za premalo izplačane plače v skladu z Uredbo Vlade RS.

Po izračunu morebitnih razlik premalo izplačanih neto plač v navedenem obdobju bodo upravičeni dobili potrdila in s temi sodelovali pri privatizaciji družbe Holding IMV.

Za vsa morebitna vprašanja se obrnite na predstavnike vodstva Sindikata REVOZ (SDR) - telefon 315-894 ali 315-103.

PODGORJE, d.o.o.

Tovarna ploskovnega pohištva

Trubarjeva 24

8310 SENTJERNEJ

Razpisuje prosto delovno mesto:

VODJA VZDRŽEVANJA IN KAKOVOSTI

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- inž. strojništva
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- dve leti delovnih izkušenj
- sposobnost organiziranja in komuniciranja
- izpit B- kategorije
- poznavanje računalniških aplikacij
- odslužen vojaški rok

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s 6-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili pošljite v 8 (osmih) dneh po objavi razpisa na naslov: PODGORJE, d.o.o., tovarna ploskovnega pohištva, Trubarjeva 24, 8310 SENTJERNEJ, v kadrovsko službo.

Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v 8 (osmih) dneh po preteklu roka za prijavo.

KRKA - ZDRAVILIŠČE STRUNJAN, d.o.o.

Novo mesto

Germova 4.

OBVESTILO O ODPRODAJI SREDSTEV

Krka - Zdravilišče Strunjan, d.o.o., obvešča, da odpredaja hotelsko in gostinsko opremo.

Odpredaja bo potekala v Zdravilišču Strunjan od 2.11. do 5.11.1998 po sistemu "videno-kupljeno" z obvezno kupca, da takoj ob nakupu opremo sam demontira in jo odpelje.

Podrobnejše informacije v zvezi z odpredajo sredstev lahko dobite v Zdravilišču Strunjan po telefonu 066/474-100 vsak dan od 8. do 14. ure (ga. Danijela Titorič).

Olje, ki ščiti motor vsakega avtomobila.

Tudi pred zasledovalci.

Proton Garant Rally je novo, lahko tekoče olje visoke kakovosti z gradacijo 5W-30.

Motorju vašega vozila omogoča lažji zagon, miren tek in prihranek pri gorivu.

Proton Garant Rally zmanjšuje trenje v motorju in tako poveča njegove zmogljivosti.

Motorna olja Proton so pomagala do naslova državnih prvakov v rallyju tudi vozniku Tomažu Jemcu, sovozniku Matjažu Korošaku in njunemu Fordu Escortu Cosworthu.

Motorna olja novih dimenzij.

PETROL

Bi tudi vi želeli živeti brez bolečin v krizu, sklepih, mišicah in brez ostalih težav? Taheebo izdelki so prava rešitev!

Roža, d.o.o., Čnomelj
Tel. 068/51-947

V Dolenjskem listu št. 39 z dne 2.10.1997 je bilo v članku z naslovom "Na delu stari mački" objavljeno, da so novomeški kriminalisti in policisti ugotovili, da so v Dolenjkino trgovino v Ločni vlmili stari znanci, med njimi Franci M.

Okrožno sodišče v Novem mestu sporoča, da je bila kazenska preiskava zoper Francija M. s sklepom Kpr 83/97 z dne 12.5.1998 ustavljena.

ZIMA PRIHAJA, PRIDIITE SE VI !

BREZPLAČNI PREGLED VOZILA

Vljudno vabljeni vsi vozniki vozil Škoda na brezplačni preventivni pregled vozila pred zimo.

Pričakujemo vas
od 22. oktobra naprej!
DOBRODOŠLI!

Volkswagen Group

Avtomerkur PSO

Bežigrad d.d.

Ljubljana

Autoemona d.d.

Ljubljana

Car Center

Šmartno pod Šmaro Goro

Urban,

Servis in prodaja d.o.o.

Ribnica

Avtokam d.o.o.

Hrastnik

Tipom d.o.o.

Maribor

Avtoservis Žunkovič

Miklavž

Petovia avto d.d.

Ptuj

Avto Stegne d.o.o.

Slovenska Bistrica

Avtoservis Lopč Emil

Ruše

Avtoservis Slovenj

Gradec

Slovenj Gradec

RO + SO d.o.o.

Celje

AMD Šlander

Celje

PSC Praprotnik d.o.o.

Velenje

Servis Štern Kranj d.o.o.

Kranj

Integral Jesenice d.d.

Jesenice

Avto Inn d.o.o.

Nova Gorica

Avtocvet d.o.o.

Tolmin

Avtocenter Idrija d.o.o.

Idrija

Avtohiša Može d.o.o.

Ankaran

SPC Kretič d.o.o.

Prestrenek

Pan - Jan d.o.o.

Trebnje

Avtoline Krško, d.o.o.

Krško

SPC Janex Molek

Gradac

AMD Asta d.o.o.

Murska Sobota

Avtoservis Riki

Lendava

Servis vozil in kmetijske

mehanizme

Ljutomer

S Kitajcem do naslova prvakov

V petem kolu so si namiznotenisarji novomeške Krke z zmago nad Preserjem zagotovili drugo mesto po prvem delu prvenstva - Dragocena vadba in nasveti Xu Chaja

NOVO MESTO - Po zmagi nad Preserjem v petem kolu prvega kroga državnega prvenstva v prvi slovenski namiznoteniški ligi, je že jasno, da Novomeščan drugo mesto po prvem krogu ne more uiti. Preserje so Krkini igralci premagali prvič, velike zasluge za pomembno zmago pa ima tudi Kitajec Xu Cha, ki bi v drugem delu prvenstva Krki, ki si z njim želi osvojiti naslov državnih prvakov, pomagal tudi z loparjem v roki.

Po gladkih zmaghah v prvih treh kolih je Krka v četrtem kolu morala priznati poraz proti najboljši slovenski namiznoteniški vrsti Maxiju Olimpiji. Novomeščani niso bili brez možnosti za zmago, a jim jih je

zapravil prav najboljši mož Gregor Komac, ko je izgubil dvoboj s Škarjem, enako pa sta po dolgem času Komac in Hribar izgubila igro parov in Olimpija je ostala neporažena.

• V novomeškem namiznoteniškem klubu Krka so zelo zadovoljni s 24-letnim kitajskim profesorjem angleščine Xu Chajem, ki je hitro dokazal, da je eden izmed najboljših kitajskih igralcev. Vedno nasmejan Xu Cha dela v Krki tudi kot trener in vodi moštvo na tekemah, kar se pozna, saj je izreden poznavalec igre, v kateri so njegovi rojaki že desetletja najboljši na svetu. Skupaj s Komcem, Retljem in Kraljem vadijo dvakrat na dan, le Hribar, ki namerava z letosko sezono zaključiti svojo namiznoteniško kariero, se jih zaradi službenih obveznosti pridruži le popoldne.

Tekma petega kola med Krko in Preserjem je neposredno odločala o drugem mestu po prvem delu prvenstva, saj sta se srečali za Olimpijo dve najmočnejši moštvi. Novomeščani so se na srečanje izvrsto pripravili, zelo pomemben pa je bil trening s 24-letnim Kitajcem Xu Chajem, ki je prispel v Novo mesto pred tremi tedni in bo za Krko lahko nastopil še v drugem delu, za zdaj pa le trenira skupaj z Novomeščani in poleg tega dela z mlajšimi selekcijami. Xu Cha goji podoben slog igre kot preserski Kitajec Pan Wei, kar je bilo tokrat odločilno, saj je poševnooki Preserjan moral prvič priznati poraz slovenskemu igralcu, pa tudi v igri parov sta bila Hribar in Komac močnejša od Pan Weija in Petroviča. Ni prav veliko manjkalno, da bi povrnil vsega še Hribar premagal Petroviča, a to srečanje ni bilo več pomembno, za skupno zmago.

I. VIDMAR

BREŽICE - V petek, 23. oktobra, so brežički atletski delavci v počasitev 20-letnice kluba Fit in občinskega praznika pripravili že 20. po vrsti cestni tek Brežički oktober, ki je šel tudi za 6. državno prvenstvo v cestnih tekih za osnovne in srednje šole. Prireditve se je udeležilo preko 400 tekačev iz vse Slovenije, vrhunec pa je tekmovanje doseglo z nastopom članov in članic, kjer sta se s sijanima zmagama izkazala Novomeščan Aleš Tomič in članica Pomurja Sonja Roman.

V ekipnem vrstnem redu so se predvsem med osnovnošolci izkazali mladi tekači z našega konca. Zmagala je sicer osnovna šola Tabor,

naslednja tri mesta pa so zasedli dolenski in posavski osnovnošolci iz Šentjerneja, Sevnice in Brežice. Med srednješolci je brežička Gimnazija

osvojila tretje mesto. Med posamezniki so bili najuspešnejši Virtičevi iz Sevnice s tremi medaljami.

IZIDIL: člani - 1. Tomič (Portoval); članice: 1. Roman (Pomurje); mlajše učenke - 1. Branka Virtič (Sevnica), 3. Janja Bučar (Šentjernej); mlajši učenci - 1. Gregorčič (Domžale), 3. Marko Virtič (Sevnica); starejše učenke - 1. Adrijana Virtič; starejši učenci - 1. Željko Kolma (Brežice); ekipno - 1. Tabor 104, 2. Šentjernej 119, 3. Savo Kladnik Sevnica 129, 4. Brežice 153; mlajše dijakinje - 1. Bajić (Piran); mlajši dijaki - 1. Borut Veber (Sevnica); starejše dijakinje - 1. Petra Radišek (Gimnazija Celje), 3. Klavdija Tomažin (Brežice); starejši dijaki - 1. Luka Klemen (Gimnazija Celje), 2. Marko Gorenec (TK Portoval); ekipno - 1. I. Gimnazija Celje 53..., 3. Gimnazija Brežice 65 itd.

ŽULIČ PRVI IN DRUGI V PREČNI

PREČNA - Na 3. pokalu Dolenske v letalskem modelarstvu za prosto letače modele je na prečenskem letališču v soboto, 17. oktobra, v štirih tekmovnih razredih nastopilo 71 modelarjev iz Slovenije, BIH in Hrvaške, dobro pa so se odrezali tudi domači tekmovaleci. Take je v razredu jadralni modeli med člani zmagal Damjan Žulič, Danijel Terlep pa je bil četrtni. Z modeli s pogonom na gumo je bil Žulič drugi, Dragan Stankovič pa peti.

I. VIDMAR

MLADE TEKAČICE - Takole so se v Brežicah na progo cestnega teka za osnovnošolsko državno prvenstvo množično krenile mlajše učenke. Brežičanom je šlo tokrat vreme zelo na roke, saj je po nekaj dneh dežja le nekaj ur pred začetkom prireditve posijalo sonce. Start in cilj letoske prireditve je bil na stadijonu, kamor se je tekmovanje preselilo iz središča Brežic s ceste Prvih borcev. (Foto: I. Vidmar)

Mercator v akciji od 29.10. do 12.11.'98

Izdelki posebno primerni tudi za prehrano diabetikov.
(po mnenju strokovnjakov za diabetično prehrano)

Rdeče zelje

450 g. Vigros, M. Sobota

starca cena 335,00
259,00

Stisnjena govedina

v lastnem soku, 1 kg, Koščki, Maribor

in še 26 posebej označenih izdelkov!

<http://www.mercator.si>

Ponudba velja do prodaje zalogi Cene v SIT!

Ajdovi žganci

250 g. Drog, Portorož

starca cena 187,00

149,00

starca cena 1.623,60
1.129,00

Razkošni Ave, triumphator!

Skromni veliki sin slovenskega naroda Leon Štukelj bi raje videl knjigo v broširani izdaji, dostopni vsem

direktor Telekoma, ki je na prireditvi Štuklju predal prvo telekartico z njegovim likom, je aparat že popravljen, če ne, pa bo prva telekartica našemu olimpiioniku prisljša kako prav.

V četrtek je društvo Za srce v Krki v Ljubljani predstavilo kolekar, ki bo izšel ob Štuklevem stotem rojstnem dnevu. Leon Štukelj je prvi častni član društva Za srce, s svojim zdravim načinom življenja pa je prav gotovo tudi najbolj nazoren primer, kako pomembna sta redno gibanje in zmernost pri hrani in pijači. Posebnost koledarja je, da se začne z 12. novembrom, Štuklevim rojstnim dnem. Ob slikah iz njegovega življenja je za vsak mesec zapisana ena izmed življenskih modrosti Leonca Štuklja.

I. V.

Koledar ob 100-letnici rojstva Leona Štuklja

Koliko časa bo Katka še v senci

Novomeščanka Katka Jankovič ima za Brigitu Bukovec drugi najboljši izid v Sloveniji v teku na 100 m z ovirami - Tek ob študiju francoščine, angleščine in Japonsčine

Ni enostavno živeti v senci najuspešnejše slovenske atletinje vseh časov. Novomeščanka Katka Jankovič je bila kot pionirka najboljša tekačica čez ovire v Sloveniji, med članicami pa je obojena na večno drugo mesto, saj njena velika teknička Brigită Bukovec že leta sodi na sam svetovni vrh. Klub temu Novomeščanki, ki se z atletiko ukvarja ob študiju angleščine, francoščine in japonsčine, uspešno napreduje in načrtuje nastop na svetovnem dvoranskem prvenstvu.

Svojo športno pot je Katka začela pri telovadnem društvu Partizan, v katerega so jo starši vključili že v vrtcu, pod budnim očesom stroge Ružice Kovačič pa je trenirala gimnastiko vse do sedmega razreda osnovne šole, ko je gredo in bradijo počasi zamenjala z atletsko stezo. Svojo nadarjenost je dokazala že na šolskih tekmovanjih v teku na 60 m in v skoku v višino, v katerem so predvsem v mlajših kategorijah gimnastičarke praviloma zelo uspešne. Želela si je skakati v daljino, a ji težave s hrbitenico tega niso dovoljevala. Za tek čez ovire se je odločila, ker ji tehnička prehoda ovir že takoj od začetka ni delala težav pa tudi dovolj gibljiva je bila. Zanimivo je, da je tudi nekdaj jugoslovanska rekorderka v teku z ovirami Margita Papič v otroških letih prav tako telovadila pri novomeškem Partizanu, pa tudi njena naslednica Brigită Bukovec je začela kot gimnastičarka.

Katka je v atletiki hitro napredovala in v pionirskeh letih teka bolje, kot je bila v njenih letih sposobna teči Brigită Bukovec. Nekaj časa je bila Katka v teku na 80 m z ovirami slovenska pionirska rekorderka, naslov državne prvakinje pa je osvojila dvakrat. V dvanajstletni atletski karieri je dosegla nekaj odličnih uvrstitev. Tako je bila stalna članica slovenske mladinske in kasneje članske reprezentance, v svoji zbirki ima naslov državne dvoranske prvakinje v teku na 60 m z ovirami, na odprttem pa je bila na 100 m z ovirami trikrat druga. Lani je bila na univerziadi v Italiji sedemnajsta.

Letošnja sezona je bila za Katko najuspešnejša, saj je pri tekla hitreje od 14 sekund, najhitreje pa ji je šlo v Beljaku, kjer je progno pretekla v času 13,71. Med Slovenkami je tekla hitreje le Bukovčeva. To je njeni prva sezona pri trenerju Srdjanu Djordjeviču, ki je pred kratkim v svojo skupino atletov sprejel tudi znamenito Merlene Ottey. Pri Djordjeviču vadi tudi Katkin življenski sopotnik Tomaž Božič, do letos najboljši slovenski sprinter, ki je na njeni športni poti do sedaj največ pomagal.

Katkin prvi cilj za naslednjo sezono je nastop na svetovnem dvoranskem prvenstvu na Japonskem. Norma za nastop v teku na 60 m z ovirami je 8,30 sekunde, Katkin dve leti stari osebni rekord pa znaša 8,51. Glede na njen napredek v zadnjem času norma ne bi smela biti prehuda ovira, tako da lahko upa, da bo lahko tudi v praksi prizkusila svoje znanje japonsčine. Katka za razliko od svoje velike tekničke ni poklicna atletinja, saj je absolventka študija francoščine in angleščine na filozofski fakulteti v Ljubljani in obenem študentka tretjega letnika japonščine. Poleg atletskega kluba Krka, katerega članica je že od za-

četka svoje atletske kariere, ji pomagajo tudi osebni sponzori Foto Asja, Alp sport in Fitness Champ.

I. VIDMAR

Šport iz Kočevja in Ribnice

• KOČEVJE - Rokometna Štrelka Gramiza so proti Robit Olimpiji igrale zelo borbeno in klub hude mu porazu niso razočarale. V večjem delu 1. polčasa so bile enakovredne, do 20. minute so zaostajale le za zadetek razlike. V tem obdobju je pri gostjah izstopal Dolgunova, sicer najboljša strelka tekme, ki je v 1. polčasu dosegla kar 10 zadetkov. V 2. polčasu sta s streliškimi vajami Dolgunovo nadomestili zlasti Freserjeva in Navarenkova, v vrsti Gramiza pa se je z močnimi in natancnimi streli z devetih metrov izkazala Špela Cerar.

• RIBNICA - Na tekmi 5. kroga v mladinski Adria ragbi ligi so igralci Ribnice z 38:0 premagali Štrelce. Točke so dosegli: Divjak 10, Smolič 8, Pazlar 5, Magušar 5, Jovič 5 in Tanko 5. Po tem krogu so Ribničani drugi za Zagrebom.

• KOČEVJE - Košarkarji Snežnika so ponovno izgubili prvenstveno tekmo na domaćem igrišču. Košarkarji Palumra iz Podgrada so jih premagali z 62:59.

• KOČEVJE - V 2. krogu kvalifikacij za uvrstitev v 2. ligo so igralci Šodčka iz Kočevja v Mariboru nepričakovano izgubili tekmo proti Ormožu. Ribničani so po porazu zdrsnili na tretje mesto, na 1. mestu pa so rokometni Šmartnega iz Litije, ki se bodo v 5. krogu 7. novembra pomerili z Ribničani.

• KOČEVJE - Veteranke rokometne klube Kočevje so osvojile 1. mesto na tradicionalnem turnirju v Šentjerneju. V prvi tekmi so proti gostiteljicam igrale 10:10, drugi tekmi so premagale Duplje z 9:8. Šentjernej je prema-

gal Duplje s 13:9. Naj nekoliko starejše ljubitelje rokometa spominimo, da so pred leti udeleženi sbotnega turnirja tvorile sam vrh slovenskega rokometa.

• RIBNICA - Na tekmi 5. kroga

v mladinski Adria ragbi ligi so igralci Ribnice z 38:0 premagali Štrelce.

Točke so dosegli: Divjak 10,

Smolič 8, Pazlar 5, Magušar 5, Jovič 5 in Tanko 5. Po tem krogu so Ribničani drugi za Zagrebom.

• KOČEVJE - Košarkarji Snežnika so ponovno izgubili prvenstveno tekmo na domaćem igrišču. Košarkarji Palumra iz Podgrada so jih premagali z 62:59.

• KOČEVJE - V 2. krogu kvalifikacij za uvrstitev v 2. ligo so igralci Šodčka iz Kočevja v Mariboru nepričakovano izgubili tekmo proti Ormožu. Ribničani so po porazu zdrsnili na tretje mesto, na 1. mestu pa so rokometni Šmartnega iz Litije, ki se bodo v 5. krogu 7. novembra pomerili z Ribničani.

• KOČEVJE - Veteranke rokometne klube Kočevje so osvojile 1. mesto na tradicionalnem turnirju v Šentjerneju. V prvi tekmi so proti gostiteljicam igrale 10:10, drugi tekmi so premagale Duplje z 9:8. Šentjernej je prema-

M. GLAVONJIĆ

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Škofovsko pastirsko pismo

Dol. list št. 41, 43, 22. oktobra

Kdor piše pisma bralcem, se mora zavedati, da jih prebira marsikdo, najmanj pa, da o njem ne more soditi le sam, temveč predvsem bralci. G. Jože Pacek v svojem zadnjem odgovoru na moje pisanje popolnoma zamolči svoje prvo pismo, ki je povzročilo mojo reakcijo. Ne bi se želel zadrževati pri navedenih označah razen tistemu o "potvarjanju", ker sega v srž najine polemike. Kot sem bil že poudaril zadnjič v pismu, je g. Pacek iz celote pastirskega pisma iztrgal citat iz bolj zadnjega dela pisma in z njim zanikal vse prejšnje vrstice, češ, da sploh ne gre za zeljo slovenskih škofov po uvajanje verouka v šole. Zato sem citiral celotno pismo, objavljeno v Sobotni prilogi Dela z dne 19. septembra 1998. Tu lahko vsakdo preveri resničnost moga pisanja. Kdor je že odpril ta časopis, mu svetujem še, da prebere daljšo razpravo o vsem skupaj izpod peresa sociologa religije dr. Marjana Smrketa "Se bo izrodilo, kar se ni zaščitralo? Žal pokaže prav na koncu svojega pisma g. Pacek vso nedialostnost in nestrnost do drugače mislečih, ko tega avtorja označuje celo za prepateža, za znanstvenika med narekovaji. Dr. Smrke pa ni storil nič drugega, kot citiral številne raziskave in primere nam sosednjih držav. Prav iz teh podatkov bi g. Pacek lahko videl, kam vodijo njegova posloščevanja. Iz njegovih besed veje tudi huda nestrnost do drugih verstev, saj moralnost izvaja le od katoliškega Boga.

Iz zgodovine so znana takšna stališča. Pogosto jih najdemo med tistimi, ki so vodili raznata pokristjanjevanja, večinoma žal z ognjem in mečem, omenjeni "vae victis", torej gorje premaganim, ni bil edini. Ko sem kot študent bival v ZDA in zaradi dolge poti za božične počitnice nisem mogel odpotovati domov, so me gostitelji vpisali v "Adventure in World Understanding na Michiganski državni univerzi. Američani so nam, kakšni stotnji tujih študentov iz vseh vetrov sveta, kmalu razdelili zanje značilen pragmatičen izdelek: deset "velikih resnic v desetih svetovnih religijah". Presenetil pa sem jih, ko sem med polnočnico pel Tiho noč v slovenščini. Niso se mogli dovolj naučiti, češ saj prihajate iz komunistične dežele. Da je bila zmeda še večja, sem udaril še eno kitico v nemščini... Vključen sem bil v tako imenovano meduni-verzitetno izmenjavo med obema državama, takratno Jugoslavijo in ZDA. Gibal sem se večinoma med tako imenovanimi "Liberal arts" koledži Velikih jezer. Nasprosto sem velikokrat slišal od ameriških prijateljev, da smo doma prejeli boljšo splošno izobrazbo kot ameriški vrstniki skoraj v vseh primerjalnih predmetih.

Spregledal sem, da skuša g. Pacek polemiko z menoj izkorističati za promoviranje svojih enostranskih stališč glede vsljevanja ene vere v šolski sistem. To kaže tudi govorjenje mimo mene o stvareh, o katerih sploh nisem pisal. Tudi mu ne namejavam slediti v naporih po spravalskih prizadevanjih nekaterih meni odvratnih strank in parlamentarnega praznega govorjenja. Pač pa prebiram njegov cilj enotne gonje tako proti šolskemu ministru dr. Slavku Gabru in nasploh šolskemu sistemu. Za dr. Gabra sem prepričan, da se bo ustreznobranil sam, glede šolskega sistema pa ste vsek žel znamudi. Večina zakonodaje je že sprejeta. Tudi na našem območju je pohval-

no, da so tudi sami šolniki uvideli njen naprednost in prednjačijo z uvajanjem devetletke.

Hudo mi je zaradi omenjenih petih samomorov v mali župniji g. Packa. Nočem biti zloben in trdit, da je žal globoko padel pri širjenju zavesti o svetosti življenja. Da kakšen človek žal obupa nad seboj, je mnogo bolj zapleteno vprašanje, da bi lahko sodili o tem postopku. Vsekakor pa drži, da ja takemu človeku v takem trenutku manjkal predvsem dober prijatelj. V tej zvezzi se mi zdijo zanimivi poskusi g. patra Karla Gržana iz Razborja z njegovimi številnimi kulturnimi prireditvami in druženju z mladimi. Tudi sam sem imel čast izkusiti takšnega duhovnika, g. Dolinarja v Boštanj. Žal so tudi v cerkevih vrstah prešniki, in ne razumem g. Packa, zakaj zameri to meni, če ga na to spominim. Ljudje smo pač krvavi in grešni, kot bi dejal on, in kaže celo, da sutana in zavest nista dovolj ali vsaj ne dovolj trdni.

Ker najina polemika vodi v stranpoti, povedala pa sva, kar sva hotela, razpravo zaključujem in za morebitno nadaljnje razčiščevanje nesporazumov g. Packa vabim k sebi domov ne le na en kozarec letosnjega mesta, bodočega cvička!

ALFRED ŽELEZNICK
Boštanj 56

Postavitev oglaševalskih panojev Novomeška kronika

Dol. list št. 41, 15. oktobra

Glede na zastavljeni vprašanje in odgovor v zvezzi s postavitevijo oglaševalskih panojev moramo pojasniti, da za postavitev ni pristojno javno podjetje Komunalna. Dovoljenje za postavitev omenjenih panojev izda upravna enota Novo mesto na osnovi predhodnega soglasja lastnikov zemljišč, za dejansko postavitev pa poskrbijo oglaševalske agencije same, ki so tudi na vsakem panoju vidno označene.

V zvezzi s člankom pod naslovom "Modri" v Novomeški kroniki vam želimo pojasniti, da je ureditev razmer (razširitev, posodobitev) trenutno nemogoče izvesti zaradi ne-rešenih statusnih razmer (denocionalizacijski postopek in nerešena lastniška vprašanja).

JP KOMUNALA
Novo mesto

Krške novice

Dol. list št. 42, 22. oktobra

V avtohiši Puntar smo opazili, da nastajajoči radio v Krškem vzbuja nemalo zanimanja. To nas po svoje razveseljuje. Menimo, da je že čas, da kraj, kakršen je Krško, dobri svojo radijsko hišo, ki bo ljudi informiral v jihovih vsakdan ter jim dajala možnost, da s svojo besedo vpliva na dogajanja v občini. Ni več daleč dan, ko nas bojo lahko slišali na frekvenci 93,4 MHz in ko bomo Krčani lahko rekli, da imamo sedaj tudi svoj radio.

Namigovanja na strankarski izvor in pripadnost radia pa so zgrešena in po našem mnenju samo plod slabe informiranosti, kar se je zgodiло piscu besedila v prejšnji številki Dolenjskega lista v rubriki Krške novice. Še enkrat poudarjam, da radio ni strankarski, ampak ga ustavnljamo z željo, da bi bil v vsej selje, zadovoljstvo in korist vseh poslušalcev.

SREČKO PUNTAR,
direktor JOB Avto Puntar Krško

LITERATI NESLOVENSKEGA RODU

PTUJ - Od petka do nedelje, 23. do 25. oktobra, je tu potekalo 20. srečanje pesnikov in pisateljev drugih narodov in narodnosti, ki živijo v Sloveniji. Udeležilo se ga je preko 30 literarnih ustvarjalcev, iz Novega mesta Jadranka Matič Zupančič. Ob tej priložnosti je poleg vsakoletnega zbornika izšel še jubilejni zbornik Sosed tvojega brega.

Zakaj trošenje laži v cerkvi?

Ni res, da država in občina nista nič prispevali za cerkev v občini Šentjernej

Stranke in posamezniki se v predvolilnem boju za pridobitev čim večjega števila glasov na vse mogoče načine borijo v svoj prid pridobiti simpatije volilcev. Razna umazana podsticanja so spet na dnevnem redu. S tem konkretno ne mislim na nobeno stranko v občini Šentjernej.

Gre zgolj za naključje, da se Cerkev oziroma župnik Trpin v cerkvah pri obredih, ki so po božji besedi v svetem pismu namenjeni oznanjanju evangelija, poslužuje načinov, ki nikakor ni primeren za tisti prostor. Že pred tem je v pridig v cerkvi prisotnim odsvetoval, da bi se udeležili "rdeče" proslave na Javorovici. To ni pošteno.

A sedaj o tem, zaradi česar se oglašam. Še pred uradnim objavljanjem je v eni od podružničnih cerkva kršl eno od božjih zapovedi. Dejal je namreč, da naj verniki volijo prave ljudi in s tem tudi stranke, ki bodo v

bodočem mandatu cerkvi materialno pomagale, ker do sedaj cerkev v Šentjernej ni dobila ničesar od države ne občine. V vrstah naših strank ZLSD, SLS in LDS občine Šentjernej imamo kar lepo število vernikov, ki obiskujejo maše. Ti nam očitajo, kaj je to in od kod torej denar za vse obnovljene cerkve, kapelice in stvari v njih ter kdo in od kod plačuje osvetljevanje cerkva.

Zavedam se, da so cerkve kulturni spomeniki, za katere mora skrbeti tudi država. Res se nabere več denarja v puščice, a za pobiranje izven cerkve je potrebno dovoljenje upravne enote. Od tako nabranega denarja cerkev ne plača niti tollarja državi. Tudi sam sem večkrat prispeval v te namene, kar je možno preveriti tudi v seznamih. Naštel bom samo nekaj primerov, a ne, da bi opravčeval župana Franca Hudokli-

Volilci kmalu pozabimo slabo in volimo iste

Revščine vse več

Razmere v naši državi se naglo slabšajo, posebno od leta 1990 po zmagi Demosa. Takrat so na površje priplavili ljudje, ki so spremnili zakone v svojo korist. Nasalo je katastrofalno stanje, ki ga nismo niti slutili: množično odpuščanje iz služb. Viš in krik ni pomagal. Dr. Jože Pučnik je jasno povedal, da delavec nima več besede in se nima kaj vtikati v vladne zadeve, če pa misli, da je žaljivo obravnavan, naj se obrne na sodišče, saj je vlad izvoljena legitimno. Demosovi zakoni so povzročili strahotno socialno razlogevanje med ljudmi.

Vlada se je zamenjala, a zakoni in težave so ostali isti. Pred parlamentom je bilo že veliko protestov, ki so opozarjali na hudo socialno stisko, a vse je zaledlo bore malo. In glej ga zlomka: na državnozborskih volitvah 10. novembra 1996 so ljudje v glavnem spet volili iste stranke. Čudno, kako ljudje sproti pozabljamo! Če so ljudje - volilci leta 1990 zlahko zrušili socialistični sistem, v katerem so desetletja živeli dokaj dobro, bi enako lahko zrušili tudi tega, če v njem ne vidijo izhoda, in izvolili tiste stranke, ki se borijo za njihovo dobro v dejanjih, ne samo v besedah!

MARIJA (naslov v uredništvu)
Novo mesto

MALE SKRIVNOSTI VELIKIH MOJSTROV ŽIVLJENJA

Gibanje je življenje

Za življenje je potrebno mnogo gibanja. Clovek, ki ima dovolj življenskih moči in energije, se ne prestane giblje. Za primer poglejmo majhne otroke, ki stalno nekač počnejo, so aktivni in zadovoljni. Siten in neaktivni otrok kaže prve znake bolezni. Z odraslimi je prav tako. Nekdo ima voljo in energijo, da vedno nekaj ustvarja ali pa se športno in telesno mnogo giblje. Takšno gibanje pomaga dobrim cirkulacijim telesnih tekočin in z gibanjem se po telesu energija pretaka v večjo hitrostjo. Zato nekateri ljudje zelo radi tečejo ali se sprechajajo, saj se potem bolje počuti. Občutijo, kot da bi se znebili odvečnih starih energij, ki so se nabrale v njihovem telesu. Mnogi ljudje iščajo nadomestila za izmenjavo energij v telesu na različne načine, včasih je ta način tudi zdravju škodljiv, na primer pitje kave, ki poškoduje želodec in ledvica, pa kajenje, ki škoduje pljučem. Tudi alkohol je mnogim postal vir stimulacije in pozivljavanja, čeprav je pretirano pitjestrup za jetra. V skrajnem primeru so nekateri zasvojeni celo z drogo. Vsi bi radi dosegli dobro počutje in čim več gibanja, čim večjo izmenjavo energij v telesu. Od nas pa je odvisno, na kakšen način bomo to dosegli in ali bomo zaradi tega tudi zastrupljali svoje telo.

VERONIKA DRAB

TEDEN ŽIVLJENJA BREZ NASILJA - V sklop prireditev Teden življenja brez nasilja, ki jih je prejšnji teden v Novem mestu organiziralo društvo Življenje brez nasilja iz Novega mesta, je sodil tudi torkov nastop in razstava učencev Šmarješke osnovne šole v novomeškem domu starejših občanov Varovancem in gostom so otroci v pesmi, plesu in igri pokazali, kako želijo, da bi ne bilo več nasilja in vojn, da bi živeli v miru, prijateljstvu in da bi odrasli prisluhnili tudi otrokom, kadar jim želijo kaj povedati. Pred sednico društva Življenje brez nasilja Olga Dernovšček se je ravnatelju Šole Žožetu Pečniku zahvalila za prijetni nastop otrok. Prireditev se je udeležila tudi novomeški župan Franci Koncilia. (Foto: J. Dornič)

STROKOVNA EKSKURZIJA DOLENJSKIH FIZIOTERAPEVTOV. soboto, 17. oktobra, so imeli fizioterapevti Dolenjske strokowne ekskurzijo v zdravilišče Ptujsko toplice in Zavod dr. Marijana Borštnarja za varstvo in delovno usposabljanje mladine v Dornavi, kjer so obravnavani pred vsem otroci z možgansko prizadetostjo. Izlet je organiziralo Društvo fizioterapevtov Slovenije - DFS dolenjska regija s pomočjo pokroviteljev. Društvo šteje 35 članov in dva ali trikrat letno organiziramo strokovne sestanki, kamor vedno povabimo priznane strokovnjake. Udeležujemo se tudi strokovnih srečanj, tečajev in seminarjev drugih DFS. Zavedamo se nujnosti nenehnega izobraževanja, katerega cilj je dvigati strokovni nivo, ki je segamo z novimi pristopi in metodami, saj nam navsezadnje prav vsak dnevni uspehi in bolnikova hvaležnost budijo zadovoljstvo, ki je najbolj povezano z našim poklicem. (Višja fizioterapevka Helena Vinšek)

SKRBNIJ ZA GROB DR. FRANA BRADAČA - V Ljubljani na Žalah je pokopan dolenjski rojak, klasični filolog in prevajalec dr. Fran Bradač. Osnovna šola Žužemberk in šolska skupnost že drugo leto vestno skrbi za njegov grob. Pod vodstvom mentorice Tanje Šenica so učenci tudi pred dnevnimi mrtvimi očistili grob, položili cvetje in pričitali svečke. Na Žalah so se poklonili tudi na grobu dolgoletnega učitelja in ustanovitelja gasilskega društva Dvoru Cirila Dekvala. Osnovna šola Žužemberk je ena izmed redkih osnovnih šol v Sloveniji, ki skrbi za grob pomembnega rojaka, ki se je trajno zapustil slovensko humanistiko in kulturno zgodovino. (Foto: S. Mirtič)

LEP USPEH KRKINIH ZDRAVILIŠČ - Številna ekipa Krkinih Zdravilišč se je prejšnji teden udeležila 45. gostinsko-turističnega zbora v Rogatci. Gre za največje srečanje in tekmovanje gostinčev in turističnih delavcev iz cele Slovenije. Letos se je 334 tekmovalcev pomerilo v 16 disciplin. Ekipa Krkinih Zdravilišč, ki so jo sestavljali tekmovalci in tekmovalke v vseh štirih enotah, se je najbolje odrezala, saj je osvojila 8 zlatih, 10 srebrin in 8 bronastih medalj ter 7 priznanj, največ med vsemi nastopajočimi. Združenje za turizem in gostinstvo pri Gospodarski zbornici pa je najboljši v slovenskem turističnem gospodarstvu podelilo posebna priznanja. Dobro si jih tudi (z leve) gostilna Rog v Dolenjskih Toplicah, Teniški center Otocic in animator Jani Kramar. (Foto: A. B.)

Stoletnica šolskega muzeja

Slovenski šolski muzej v Ljubljani praznuje

LJUBLJANA - Slovenski šolski muzej, ki je prvi specialni muzej na Slovenskem, letos praznuje pomembna jubileja: stoletnico ustanovitve in šestdesetletnico neprekinitnega delovanja. Ustanovila ga je Zaveza slovenskih učiteljev leta 1898, po četrstoletni prekiniti delovanja pa ga je vnovič ustanovil prostovoljni oddelek Banske uprave leta 1938. Ob zbirjanju in razstavljanju učil, učnih pripomočkov in pedagoške literature se muzej ukvarja tudi z raziskovanjem slovenske šolske zgodovine, zgodovine posameznih šol in učnih zavodov, dela učiteljev in učiteljskih društev, v zadnjem času pa se posveča tudi pedagoškim dejavnostim. V muzeju delujejo razstava, arhivska in dokumentacijska zbirka ter pedagoška knjižnica, enkrat letno pa muzej izda Šolsko kroniko - zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje.

BIOENERGETIK PREMAGAL RAKA

Moja hči, takrat še osnovnošolka, je pred leti zbolela za rakom. V bolnišnici so začeli z zdravljenjem. Sledila je operacija, nato kemoterapija. Stanje se je le slabšalo in življenje hčere je viselo na nitki. Popolnoma obupana in psihično čisto na tleh sva obiskali bioenergetika Ivana Pirca iz Hrastnika. Hčer se je po vsakem obisku počutje izboljševala. Obe s hčerkovo sva spet dobili voljo in energijo za novo življenje. Danes je hči srednješolka. Ceprav malo šepa, ker so ji pri operaciji odstranili nogo in nosi protezo, nihče ne more verjeti, da je to ista deklka.

TINA IN MARIJA K.
Slovenska Bistrica

ZAHVALA

Sozitje, društvo za pomoč duševno prizadetim Bele krajine, se najlepše zahvaljuje vsem, ki so darovali društvu namesto cvetja na grob pokojnega Janeza Pluta iz Kota pri Šemču. Darovalci, ki so skupaj darovali 117.000 tolarjev, so bili: pokojnikova sestrica, nečakinja in nečaki Mercator-KZ Črnomelj, Dolenjska Novo mesto-uprava, Dolenjska d.d., Novo mesto, osnovna šola Milke Šobar-Nataša iz Črnomelja in Sektor za nove projekte in investicijski razvoj tovarne zdravil, Krka Novo mesto.

J. D.

Presenečenja ob knjižnem prvencu dr. Petra Kapša

Kmalu še Vino proti staranju ter Voda in zdravje

• NOVO MESTO - Na ljubljanskem sejmu Narava in zdravje so 19. oktobra ponudili dve knjigi novomeške založbe ERRO. Njen ustanovitelj ter glavni urednik Toni Vovko je predstavil avtorja obeh novitetov, novomeškega primarija dr. Petra Kapša: lani novembra je izšel njegov knjižni prvenec Vino in zdravje, letos julija pa njegova druga knjiga Med in zdravje. Urednik založbe je hrkati podal gozden oris mlade založbe. Magistra Malči Božnar, ki v Polhovem Gradcu vodi podjetje Čebelarstvo, je predstavila vsebinsko zanimive knjige o medu in njegovih vplivih na zdravje izpod peresa strokovnjaka, ki vodi dispanzer za bolezni pljuč in srca v novomeškem zdravstvenem domu.

O Kapševi knjigi Vino in zdravje je govoril Janez Vrečer, direktor Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije. Ceprav je knjiga prišla prvč na trg šele lani novembra, je kljub visoki nakladi 3.000 izvodov medtem skoraj že v celoti pošla. Založba in avtor sta sodila, da zanimanje za poljudnoznanstveno delo še traja. Avtor je zato pripravil dopolnjeno izdajo prve knjige, ki pa je hrkati celoten ponatis dela. Dodal ji je novo poglavje: Vino proti staranju.

Dejstvo je, da znanstveniki po svetu čedalje globlje posegajo v molekularno biologijo človeških celic in pri tem odkrivajo mehanizme staranja v telesu. Hkrati govore tudi o načinih, kako proces staranja zavreti, predvsem seveda z uporabo naravnih učinkovin, kakršnih je tudi v vinu na pretek.

Slednje je spodbudilo dr. Petra Kapša, da je zadnjih leta razširil svoj študij: tuja in domača literatura vedno pogosteje piše o prostih radikalih in staranju. Prav zato dr. Kapš je pripravil novo knjigo z naslovom: Vino proti staranju, v kateri bo opisal vse dobre in slabe učinke vina na zdravje, predvsem pa vplivanje prostih radikalov na degenerativne bolezni.

V novi izdaji Vina in zdravja (v nakladi 2.000 izvodov) je tudi poglavje o Slovenski vinski ponudbi, ki jo je napisal mag. Zdenko Rajher. Založba ERRO hrkati sporoča, da gre te dni v tisk še 4. knjiga dr. Petra Kapša: Voda in zdravje. Poljudnoznanstveno branje s teh območij poslej ne bo odvisno samo od prevodov in virov tuje literature. To pa je hrkati tudi spodbuda drugim domaćim strokovnjakom, da bi se pogumnejo letelovati pisana o doganjih v svojih strokah. Žgled primarija dr. Petra Kapša jih k temu prav izvija.

T. GOŠNIK

Življenje z epilepsijo

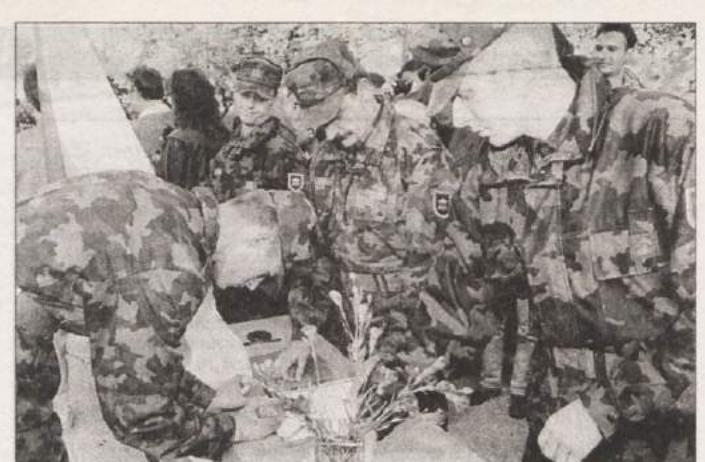
Liga proti epilepsiji Slovenije na Dolenjskem še vedno deluje. Člani skupine smo iz Dolenjske, Bele krajine in Posavje. V letosnjem letu smo spomlad organizirali izlet na Trško Goro, udeležili smo se ribjega piknika v Kopru, oktobra smo imeli predavanje dr. Tatjane Gazvoda, eden izmed naših članov pa se je od 24. do 26. julija v Bologni udeležil evropske konference o epilepsiji.

Tema konference je bila Epilepsija in pravica do izbire s tremi glavnimi temami: epilepsija in pravica do izbire tvoje izobrazbe, epilepsija in pravica do izbire tvoje zaposlitve in epilepsija in pravica do izbire tvojega načina zdravljenja. Osebe z epilepsijo ne zahtevamo nobenega posebnega statusa, želimo le, da se nas obravnavata kot vse ostale ljudi.

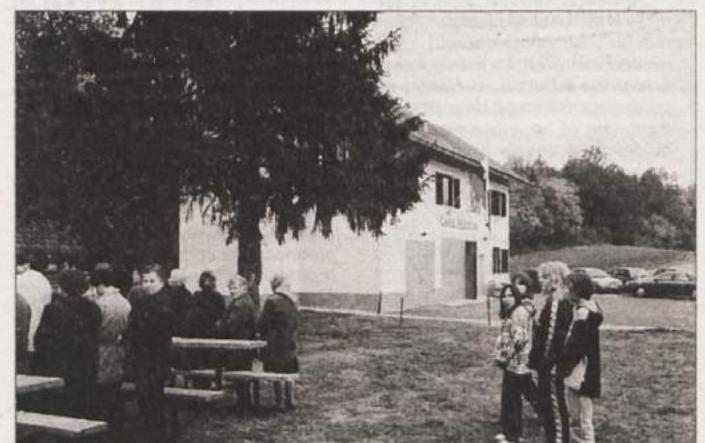
Žal se prevečkrat dogaja, da zaradi predsodkov in neznanja posameznih oseb doživljamo diskriminacijo, in to s hudičimi posledicami, kadar so te osebe nosilke sistema. Potrebno je ločiti diskriminacijo od neizogibnih omekšitev, ki jih mmoramo postaviti v življenju. Naučili smo se živeti s svojo boleznjijo, to je z občutkom nevarnosti epileptičnega napada. Glede na vrsto in pogostost napadov moramo prilagoditi svoje življenje. Na konferenci je bil govor tudi o novih načinih zdravljenja.

V svojo sredo vabimo ljudi, ki so kakorkoli povezani z epilepsijo. Dobivamo se vsak prvi torek v mesecu ob 17. uri v sejni sobi Zdravstvenega doma Novo mesto.

Skupina za samopomoč
Dolenjske in Belce krajine

PRISEGA V CERKLJAH - V petek, 23. oktobra, je v vojašnici v Cerkljah ob Krki domovini prisegel nov rod vojakov 2. bataljona 22. pehotne brigade. Ob tej priložnosti so v vojašnici pripravili razstavo fotografij cerkljanskega letališča v času osamosvojanja Slovenije in vojne za samostojnost, razstavo likovnih del Franca Lesa in razstavo orožja in opreme pehotnega bataljona. Vojaže, njihove starše in prijatelje sta med drugimi nagovorila poveljnik podpolkovnik Stanislav Zlobko, ki je vojakom dal prost konec tedna, in brežiški župan Jože Avšič. (Foto: I. V.)

PODLJUBENSKI GASILSKI DOM - S slovesnostjo v soboto popoldne so zaključili gradbena dela pri gasilskem domu v Malem Podljubnu. Gasilsko društvo v tem kraju, ki danes šteje 60 članov, so ustanovili leta 1980, leta zatem pa so ob pomoči članov v krajanov začeli graditi dom. Letos je dom dobil fasado, prostor pred domom pa so asfaltirali. Dom naj bi bil dokončan leta 2.000, ob 20-letnici gasilskega društva, ki deluje za vasi Vrh pri Ljubnu, Mali Podljuben, Petane, G. in D. Mraščev. (Foto: A. B.)

NAROČNIKI DOLENJSKEGA LISTA NA OKTOBRSKEM IZLETU - V soboto smo v Rogasčko Slatino, Ormož in Jeruzalem spet peljali naše zveste naročnike in tudi ostale, ki so se prijavili za naš tradicionalni izlet. V Rogasčku smo si ogledali steklarško delavnico, v Ormožu tovarno sladkorja (na sliki) in v Jeruzalemu vinske gorice. Prednovovetno srečanje naročnikov Dolenjskega lista načrtujemo za drugi teden v decembru, če pa nam bo uspelo, bomo konec novembra pripravili še zadnji letoski izlet. (Foto: Majda Lutar, EPS)

NA VELIKI LOKI - Janez Andoljšek pred spomenikom padlih borcem, na katerem so vklesana tudi imena njegovih treh sinov

Brez strahu pred anestezijo

Izšla poučna brošura

NOVO MESTO - Mnogi ljudi je strah anestezije, predvsem se boijo, da se po njej ne bodo več združili, spet druge pa zanimali, ali jih bo klub temu kaj bolelo. "Ker ljudje zelo malo vedo o anesteziji, smo se anestezioologi slovenskih bolnišnic odločili, da za bolnike in njihove svojice pripravimo brošuro z najpomembnejšimi podatki o anesteziji," je povedala dr. Janda Špilar, predstojnica oddelka za anestezioligijo, reanimacijo in zdravljenje bolečin v novomeških bolnišnicah. In tako je pred kratkim izšla brošura z naslovom "Informacije o anesteziji bolniku in njegovim svojcem", ki jo je ob sponzorski podpori novomeške Krke izdal Slovensko združenje za anestezioligijo in intenzivno medicino v 5.000 izvodih.

Knjizica, ki sta jo napisali Vesna Paver - Eržen in Miša Hribar - Habine, je izšla z namenom, da bi bolnik in anestezioligist vzpostavila čim boljše medsebojno zaupanje, ki pomaga premagati nelagodje pred anestezijo. V njej sta razložena pomen in vsebina anestezioligovega dela in ravnanja z bolnikom. In še v produktnem anesteziolig je tisti, ki zagotovi najprimernejšo vrsto anestezije, poskrbi za predoperativno pripravo in bdi tudi nad pooperativnim okrevanjem bolnika.

Poučna brošura, ki jo poživljajo karikature dr. Ivana Baloga in dr. Roberta Hlavatja, bo na voljo v ambulantah v zdravstvenih domovih in v bolnišnicah.

J. D.

PRED DNEVOM MRTVIH

Zares je mrtev le, kdor je v smerti sam...

Spominu sebenkarjem Janezu in Ani Andoljšek iz Trnja pri Veliki Loki, ki sta slovenski svobodi žrtvovala tri sinove

Bilo je 7. avgusta 1955, ko sem v Veliki Loki srečal ob pravkar odkritem spomeniku padlih borcev vodnika, koščenega moža in njegovo meno, ki sta ostala pred novim pomnikom NOB tudi še potem, ko se je množica domačinov začela počasi razhajati. Nagovoril sem ju, se jima predstavil ter zvedel, da sta to Janez in Ana Andoljšek, skromna kmetička iz Trnja. K spomeniku padlim borcem, talcem in žrtvam fašističnega nasilja sta prinesla majhen venček, v katerega je oče Andoljšek pritrdil kartonček in na njem napisano pismo.

"Tukaj je počivajo najini trije fantje..." je dejala mati in si z utrujeno roko utrnila solzo na trpečem obrazu. "Zgubila sva jih leta 1943 in 1944..." je pristavil oče in dodal, da je sin Stefan padel na Krtini blizu domačega kraja leta 1943, Polde in že pa sta bila zaklana kot borca 4. bataljona Cankarjeve brigade marca 1944 na Javorovici nad Pleterjami, ko so novomeški in kostanjeviški domobranici skupaj z nemškimi policisti zaradi izdaje napadli in morali do kraja pobili borce tega bataljona.

Janez Andoljšek je imel takrat 79 let, žena Ana 76. Ko sta 3. februarja 1957 skromno praznovala 55 let skupnega življenja, se ju je 21. februarja 1957 spomnil Dolenjski list s čestitko in z objavo očetove fotografije pred spomenikom iz leta 1955. Na stare dni sta živelata sama v skromni, dotrajani hiši v vasici Trnje, izmučena od težkega dela in poravnega, vedno samo na odrejanja vajenega siromaštva. Kriča temelje, kravica in nekaj druge revnine je bilo vse, kar sta premogla v življenju, a sta kljub temu vzgojila zavedne otroke, ki so med vojno našli pot v slovenske brigade.

Prišel je fašizem, nacizem povsod in hotel zaslužnit slovenski je rod. Pa Slovenec se fašizmu postavil je v bran, da suženj on nikdar ne bo imenovan.

Sedaj se pojavi je Tito junak, da vojsko uredil je v pravi korak, se vojna nagnila je v našo korist, jo kmal je popihal boječi fašist.

Pa vendar je veliko slovenskih ljudi za našo domovino prelilo vso kri, zato naj nam bode spomniki častiti, ki tukaj pred nami je danes odkriti.

V vejah ciprese pa ptica žgoli in že nad grobovi dvanajsti vali. Ker je minila dvajseta pomlad: sinovi, vstanite, saj v grobu je hlad.

Gornje pesmi Janeza Andoljšeka seveda ni med nekaj več kot 2.300 objavljenimi zapisu v štirih knjigah Slovenskega pesništva upora 1941-1945. Ni se mogla uvrstiti niti med nekaj nad 12.000 upesenjih zapisov medvojnega odpora, trpljenja in neizmernega upanja naših ljudi, da svoboda mora priti in da zanj nobena žrtev ni prevelika. Andolj-

"Zares umre le, kdor je v smerti sam, a nam milijon src bije v mrtvi grudi. Se ti, popotnik, se pri nas posudi!"

V nedeljo in te dni se bomo pri nujih pomudili s hvaležnim spominom in z iskrenim spoštovanjem njihovega ponosa in njihovih žrtv.

In naj ne pozabim dodati še tole: Janez Andoljšek, koščenega, potkončnega trpinja sebenkarja, se ne spominjam kot mračnega užaločenega človeka. Že takrat sem zvedel, da je rad pisal tudi prigodne pesmi, šaljivke in podobne verze. Pri Bučkovčevih v Veliki Loki sem, menda nekaj let pozneje, dobil njegov uvezan zvezčič z naslovom Veliko Loški lovčem za krake čas. Že leta 1912 jim je v tej zanimivi knjižici na 23 straneh žepne oblike napisal 68 štirivrstičnih kitic dolgo šaljivo pesem ter se blago ponorčeval iz lovskih storij in smole zelenle bratovščine. Knjižico hranim kot ljub spomin na dobrega človeka in skromnega ljudskega pesnika iz Trnja pri Veliki Loki.

TONE GOŠNIK

Prgišče misli

• Prvi korak duha (razuma) je v tem, da razlikuje med resničnim in lažnim. (Camus)

• Po tistem, ko je komunizem opustil ambicijo po monopolu oblasti, pravzaprav ni več komunizma. (Kardinal Ambrožič)

• Tisti, ki ima jezik, ni moški, če z njim ne zna osvojiti ženske. (Shakespeare)

• Ni ga hujšega tirana od prosta ka v domačem krogu. (Hebbel)

DAN REFORMACIJE

Napak več ne ponavljajmo

Eden zgodovinskih mejnikov, ki še danes vpliva na življenje narodov, je govorilo 31. oktober, ko se je pred 481 leti podala v svet novica: "Pravi zaklad Cerkev je najsvetjeji Evangelij o božji milosti." (62. Luthrova teza). Cerkev - pri tem mislim na takratno srednjeveško Katoliško cerkev - je bila Cerkev oblasti, moči in zakladov, kjer ni manjkalo zlata. In potem naenkrat pride menih iz Wittenberga, ki vse obrne na glavo (kot nekoč Kristus) in pravi, da Cerkev ne smi imeti drugega zaklada kakor Kristusov Evangelij, saj ni krščanska Cerkev. Mar ne velja to načelo tudi za današnjo Cerkev, ki je na pragu tretjega tisočletja?

So ljudje, katerim se še vedno ježijo lasje, ko slišijo besedo "reformacija", ker obuja spomin na še nezadeljene rane, ko je bilo konec krščanske edinstvenosti. V resnicu pa zgodovina dokazuje, da je prav reformacija 16. stoletja najbolj svetla doba celotnega dviatisočletja, "zlata doba", ki je prebudi mnoge narode in jim dala narodno identitet, jezik, kulturo, šole, prenovljeno Cerkev in še marsikaj. Kdor danes objektivno ocenjuje reformacijo, ugotavlja, da je bila zgodovinska nujnost, in ne zaborda in krivoversvo. Takoj je reformacija stalen klic, ne k ločevanju, pa tudi ne k nasilnim monopolni združitvi, ampak s strpnimi edinstvimi, navzlic raznolikostmi. Prav to še posebno velja za malo slovensko deželo, saj se v zadnjem času pojavlja tudi pri nas nekatere zlonamerni, ki pripisujejo reformaciji velik germanški upor proti slovensku in s tem nekuopravljajo obdobje nasilne protoreformacije ali rekatolizacije naših dežel, vendar brez tehnih zgodovinskih dokazov. Reformacija se je namreč začela znotraj tedanje Katoliške cerkve kot težnje po odpravi verskih in družbenih zlorab. Ko se je na nemških tleh reformacija komača uradila, se je pred Trubarjem v Ljubljani pojavilo Klomberjevo obnovitveno gibanje, ki je težilo k "čistemu" Evangeliju. Reformacija ni bil poskus ustavnovitev neke nove Cerkve ali "nemške vere", ampak vrnil v prvotni veri Svetega pisma, zato so si vsi reformatorji prizadevali, da naj vsak narod bere Sveti pismo in ima bogoslužje v svojem narodnem in razumljivem jeziku. Prevladala so temeljna reformacijska načela: "solous Christus, sola gratia, sola fide, sola scriptura". Še leta 1530 so reformatorji naredili poslednji poskus, da bi Cerkev ostala nerazdeljena, a je bila "Augsburška veroizpoved" zavrnjena. S tem ko je uradna Cerkev prenovitveno gibanje izobčila, se je pravzaprav samo odmaknila od izvirnega krščanstva. To napako in krivo pot je Rimskokatoliška cerkev delno popravila in priznala šele na II. vatikanskem cerkvenem zboru (1962-1965), ki pa je v delni meri uresničitev nekaterih reformacijskih načel, ki jih je nekoč razglasila za krivoverska.

Slovenski protestantizem, ki se je hitro utrdil predvsem med izobraženim plemstvom in meščanstvom, je spadal pod dinastijo Habsburžanov, zato je med pristimi doživljaji val protireformacije po načelu "cuius regio, illius religio".

Valvasor in katoliški zgodovinar Gruden sicer piše o večinskosti protestantov na slovenskem ozemlju ob koncu 16. stoletja, a le kratek čas. Za ohranjanje svobode so protestantom služile v prid nekaterem okoliščinam, na primer turški vdori ("protestantom je Turek srca"), saj je bilo le s pomočjo premožnih protestantov možno zagotoviti sredstva za obrambo. Razmere so se spremene z nastopom Ferdinand II., predvsem po bitki s Turki pri Sisku leta 1593. Ferdinand II., ki je bil vrgojen med jezuiti, se je v celotni monarhiji nepopustljivo spopadel s protestanti, med prvimi na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Leta 1598 je bilo učetljivo in protestantskim pridigarjem "ob izgubi živote zapovedano, da se po tisti dan, 30. oktobra, dokler sonce sije, odpravijo in odstranijo iz mesta Ljubljane in v treh dneh iz vseh dežel nj. svetlosti" (Valvasor, 1984:176). Zažgane so bile slovenske knjige: v Gradcu 8 voz, v Ljubljani 7 voz in že po prvem nastopu protoreformacijske komisije več kot 2000 knjig. Ponušene so bile protestantske cerkve, uničena protestantska pokopalnišča, izobraženci in načelniki ljudje so bili razseljeni in izgnani... (Marjan Smrke, Religija in politika, zbirka Forum, Ljubljana, 1996, podpoglavlje 3.1.2).

Gruden navaja, da je bilo mnogo protestantov poslanih na galeje v Trst, njihovo imetje pa požgano. Takoj je postala Kranjska spet nasilno enokonfesionalna, protestantizem pa se je ohranil le med prekmurskimi Slovenci pod zaščito ogrskega plemstva, ki je leta 1606 podpisalo "dunajski mir".

Kaj pa se je dogajalo kasneje? Še leta 1835, ko je resnicoljubni in napredni Prešeren pel o časih, ko si bodo ljudje "prosti izbirali vero in postave", je uradna Cerkev pod vodstvom papeža Pija IX. razglasila, "da se moti, kdor trdi, da je vsak človek svoboden, da si izbere tisto vero, ki jo sam s svojim razumom spoživ za pravilno". (Syllabus, 3. člen/15. poglavje - Marjan Smrke, navedeno delo)

In takoj gre zgodovina svojo pot... Ali se bomo od nje česa naučiti? Na svetu se ponovno pojavlja samozavani izvoljeni, ki so sposobni z vso histerijo povestit narode v eksklirane politične in verske konfrontacije in polarizacije. Naj vendar prevlada razum, enakopravnost, medsebojno spoštovanje in svoboda! Pred nami je spet dan reformacije - z enim samim namenom, da se iz preteklosti nečesa naučimo in starih napak več ne ponavljamo. Naša mala dežela ne bi več vzdržala nobenih delitev, zato je čas, da postane "clovek človeku brat", da si stisnemo roke v znamenje medsebojne sprave in odpuščanja ter ne nasedamo tistim, ki se je razdrogo zato, da bi nam lahko oblastniško vladali in se okriščali.

Mag. DANIEL BRKIĆ, pastor Evangelijske cerkve Novo mesto

OBNOVA NOVOMEŠKE GIMNAZIJE

Vdihniti staremu ponos zgodovinskosti

Najlepše darilo ob lanskem praznovanju 250-letnice Gimnazije Novo mesto je prav gotovo obnova gimnazije stavbe. Profesorji in dijaki so se tako letošnjo jesen vrnili v svojo šolo, ki jih je pričakala prenovljena, polepsana in predvsem z boljšimi možnostmi za delo. Zasluge, da je takšno zahtevno delo, kot je obnova ena najkvalitetnejših stavb Novega mesta, uspelo tako, kot je, gre mnogim, gotovo pa v prvi vrsti tudi avtorji prenove, dipl. ing. arhitekture Jožetu Slaku iz Mirne Peči, direktorju podjetja Struktura, d.o.o.

Projekt je bil zahtevno in odgovorno delo. Vsaka pomembna stara stavba namreč ima svojo preteklost, spomine, simbole in vrednote. Gimnazija pa še posebej, saj gre za simbol avtoritete znanja in inteligence. Kot pravi Slak, "ni le formalni umetnostno zgodovinski spomenik, je tudi spomin, ki živi. Je medij med generacijami, ki ima svojo opeko, svoj omet, svoja razmerja prostorov, svetlobe..." Zgradba izpred prve svetovne vojne je arhitekturno ena najkvalitetnejših stavb Novega mesta, saj jo poleg lege odlikujejo izredno premisljen in dosledno izpeljan prostorski koncept, kvalitetni dekor ter glede na čas tehnično napredna gradnja.

Prihodnost, vredna preteklosti

"Šlo je za poseg v staro tkivo, pri katerem naj se duh stavbe razvije v nove dimenzije, nikakor pa ne zamenja z novim. Stavbo je bilo treba predvsem tehnično prenoviti in funkcionalno nadgraditi. Pri konceptu prenove nam torej ni šlo za izumrljanje novega za vsako ceno, ampak za vrednotenje, odstiranje kvalitet, za kreativno povezovanje bolj ali manj znanih arhetipov, ki jih pa nasi presoji stavba gimnazije v svojem najširšem pomenu prenese. Eden od ciljev je torej bil, da se ohrani kvalitete te arhitekture in skozi to tudi njeni osnovni, izvorni sporočilnosti," razlagajo Slak.

S prenovo naj bi gimnazija pridobil prihodnost, vredno svoje preteklosti, osnovno vodilo pa je bilo tudi, da bo čim bolje služila potrebam naslednjih rodov gimnazijev.

Marsikdo bi si mislil, da je kreativneje delati nekaj na novo, ker je ustvarjalec pri tem svobodnejši, toda avtor prenove novomeške gimnazije trdi obratno. "Projekti prenove mi pomenijo poseben iziv in spodbudo. Menim, da je prenova obstojče stavbe, še posebej kvalitetne, projektantsko in izvedbeno zahtevnejša kot novogradnja. Pri prenovi gre za nekakšen "kirurški poseg" v obstoječe stavbno tkivo, ki zahteva tudi drugačne načine projektiranja in izvedbo del kot pri gradnji nove stavbe. Tako je pri zahtevnejših prenovah potrebno vzpostaviti bistveno več usklajevanja in koordinacije med projektantom in izvajalcem na kraju samem. Odločilni so namreč detajli oziroma odnos do obstoječega na ravni detajlov. Zato je nujno vsako posamezno novo plasti stavbe, ki se med prenovo odpira, na novo ovrednotiti in

nato izvedbeno ustrezno reagirati. Na novomeški gimnaziji nam je to, kljub izjemnim okoliščinam na

Jože Slak, avtor prenove novomeške gimnazije

OBNOVLJENA GIMNAZIJSKA STAVBA - Gimnazija Novo mesto je za svojo 250-letnico dobila najlepše darilo - prenovljeno zunanjost in notranje podobe. (Foto: L. M.)

srečo ob posluhu investitorja Ministrstva za šolstvo in šport ter gimnazije in posameznih izvajalcev v večji meri uspelo," je povedal Slak.

V fazi projektiranja je Struktura v svojo skupino vključila kar nekaj dolenskih projektantskih organizacij. Med njimi so svoje delo, pri katerem je bilo potrebno zelo veliko usklajevanje, še posebej dobro opravili Utris, d.o.o., iz Mirne Peči (projekt elektroinstalacij), Neoplan, d.o.o., iz Novega mesta (projekt strojnih instalacij). Projekt biro Tratar (požarna varnost), koristno pa je bilo tudi sodelovanje z arhitektom Gorazdom Cibicem. Pomemben partner, ki ve, kaj pomeni prenova, je bil vsekakor eksperimenti gradbeni institut Zavod za raziskavo materialov in konstrukcij iz Ljubljane.

Številne pridobitve

Različni tehnični posegi so prisliki gimnaziji nemalo pridobitve. Na novo so uredili kanalizacijo, zamenjali celotno električno napravijo tudi z notranjo opremo, urejanjem prostora in grafičnimi oblikovanjem in inženiringom v tiskarstvu. Stranke imajo skoraj po vsej Sloveniji. "Podjetje deluje tako, da vključuje kvalitetne strokovnjake na posameznih področjih. Tako smo pri obnovi gimnazijске stavbe lahko načrtovali tako arhitekturo kot notranjo opremo in oblikovali sistem označitve prostorov," zaključuje Slak, ki se je znanje in izkušnje več let pridobil pri enem vodilnem slovenskem pedagogov za prenovo arhitekturne dediščine v Sloveniji, pri prof. Petru Fistru s Fakultete za arhitekturo v Ljubljani.

Slak se je pred leti v okviru Fakultete za arhitekturo ukvarjal tudi z raziskovanjem v urejanju prostorov med drugim je bila tedaj izdelana prostorska studija Novega mesta. Za razvoj metodologije raziskovanja bivših lokalnih središč in trgov, aplikiranih na primer na Otočec, Šmarje pri Jelšah, Mirno Peč, Dolenske Toplice, Žužemberk,..., je leta 1990 prejel tudi univerzitetno Prešernovo nagrado.

LIDIJA MURN

Vizlerjeva odgovorila s tožbo na obstoječi proti in dosegla začasno odredbo, s katero mu je sodišče zopet naložilo, da mora Vizlerjevo pustiti voziti po sporni trasi. Na osnovi te začasne odredbe sta moralna Vizlerjeva spet vložiti izvršbo s pretjno denarno kazno, ki je bila pustil voziti z vsemi motornimi vozili - to je bilo aprila 1997.

Nadomestna pot

Ker je bila zapretena kar visoka denarna kazna (90 tisočakov) je Komljanec naredil nadomestno pot, ki poteka za hišo. "Ta pot je zaradi ostrega kota in prenike strehe uporabna le za osebni avto. Na zadnjem obravnavi - ta je bila letos oktobra - pa sva dobila občutek, da se vračamo 10 let nazaj, torej na začetek, le da je sporna trasa popolnoma drugačna kot tedaj, nemalo prič pa je danes že pokojnih. Njihove izjave, ki so bile dane pod prisego, tudi že omenjena izjava Julke Komljanec, na osnovi katere je takrat Urška Nunčić zgubila pravdo, ne pomenijo ničesar, saj sodišče zahteva oziroma želi od nas nova dokazala, nove priče," pripoveduje Majda. Vse to pa krha že tako ne preveč dobre odnose v vasi, kajti kdor se postavi na eno stran, kajti osovražen na drugi.

TANJA GAZVODA

KO MELJEJO SODNI MLINI

Po enajstih letih spet na začetku

Tožba na tožbo

Vizlerjev odvetnik je zato leta 1988 vložil motenjsko pravdo, leta kasneje pa sta Vizlerjeva dobila pravnomočni sklep z višjega sodišča, da jima pripada pravica vožnje in hoje preko spornega dvorišča. A ta sklep za soseda očitno ni veljal, zato sta Vizlerjeva leta 1990 vložila izvršbo s pretjno denarno kazno, če jima Komljanec ne bo pustil dostopa do hiše. Odgovor na to je bila tožba Komljanca, tožil ju je za neobstoj služnosti. Ta pravda se je potem vlekla do leta 1995. Zaslišanih je bilo veliko prič, med postopkom pa se je zamenjalo kar nekaj sodnikov in sodnic.

Leta 1995 se je zadeva zaključila s pravnomočnim sklepotom Višjega sodišča, ki je ugotovilo obstoj služnosti. V letih 1990-95 se je Komljanec pridružila še Oberčeveva, ki je tudi prepovedala vožnjo preko svojega zemljišča. "Sodišče je obe pravdi združilo, v tem času pa je Komljanec pričel pospešeno graditi nadomestno hišo. Pospešeno zato, ker mu je, kljub temu da je pričel graditi na parceli, ki je

NADOMESTNA POT - Nadomestna pot je zaradi ostrega kota in nizke strehe na novi hiši prevozna le z osebnim avtom.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravice do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 29. X.

SLOVENIJA 1

- 7.45 - 1.35 Teletest
- 7.30 Vremenska panorama
- 9.00 Pod klobukom
- 9.45 Car nevidnosti, angl. nadalj., 4/6
- 10.15 Teški izbor
- Diva Amazonija, serija, 9/12
- 11.10 Steklena džungla, angl. dok. serija, 2/6
- 12.05 Nash Bridges, amer. naniz., 2/13
- 13.00 Poročila
- 13.50 Zgodbe iz školjke
- 14.20 Teški izbor
- Iz muzeja
- 15.00 Soča-Zivljenje ob reki
- 15.30 Osmi dan
- 15.55 Holed, angl. drama
- 17.00 Obzornik
- 17.10 Po Sloveniji
- 17.30 Tedi
- 18.05 Glejte kako rastejo
- 18.20 Resnična resničnost
- 19.05 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.00 Brezglobo, angl. nadalj., 3/6
- 21.05 Teden
- 22.00 Odmevi, kultura, šport
- 22.50 Ježkove nagrade
- 23.20 Notre Dame de Paris

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 9.30 Mladostniške izpovedi, braz. naniz., 7/22 - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 31/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 87/130; 10.50 Angel, varuh moj, amer. naniz., 1/2; 11.35 Trend: 12.25 Naša krajevna skupnost - 13.20 Svet poroča - 13.50 Euronews - 16.00 Don Kihot, ris. naniz., 16.25 Zgodbe iz Kronena, špan. film - 18.05 Opremljevalke, naniz., 18/21 - 18.30 Lahoč, Jibica, angl. naniz., 5/11 - 19.00 Kolo srčce - 19.30 Videoclip - 20.00 Ples na ulici, angl. glas. dok. serija, 3/10 - 21.00 Dolina Abraga, film - 0.00 Bela soča II, angl. glas. serija - 0.50 Nočni pridihi: Mladostniške izpovedi, 8/22; 1.15 Lazar, amer. naniz., 19/22

KANAL A

- 7.30 Čuden par, ris. - 8.00 Mork in Mindy, naniz.
- 8.30 Super samuraj, naniz. - 9.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. naniz. - 10.30 Čarobni vrt, film - 11.30 Dobri časi, slabci časi - 12.00 Drzni in lepi - 13.00 Zmenkarje - 14.00 Oprah show, ponov. - 15.00 Drzni in lepi - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nara hiša - 17.30 Fant zre v svet - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.20 Brava, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kamera - 20.20 Addamsovi, film - 22.00 S jih ugrabili nezemljani? - 23.00 Mesto zločina, naniz. - 0.00 Svilene sence - 1.00 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

- 13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 16.45 Nai spot - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 20.50 Predstavitev - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

HTV 1

- 6.45 Tv spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.40 New York (serija) - 13.10 Esmeralda (serija) - 14.00 Pol ure kulture - 14.30 Arktika-Antarktika - 15.00 Izobraževalni program - 15.30 Program za mlade - 17.00 Hrvatska danes - 17.50 Govorimo o zdravju - 18.35 Kolo srčce - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Preteklost v sedanosti (dok. oddaja) - 20.55 Vinkovačka jesen (posnetek) - 21.20 Opazovalnica - 22.50 Ljudje smo - 23.45 Nočna straža: Oddelek za umore V (serija); Psi faktor II (serija); Pod sumom (film); Sedmi element + filmska klapa

HTV 2

- 15.00 Tv koledar - 15.45 Imitacija življenja (film) - 17.15 Sunset Beach (serija) - 18.05 Hugo, tv igra - 18.30 Kraljestvo divjine (dok. serija) - 19.00 Zupanjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.20 Dosjeti X (serija) - 21.00 Novice - 21.15 Teški kulturni pregled - 21.30 Litinski mozaik

KANAL A

- 7.30 Čuden par, ris. - 8.00 Mork in Mindy, naniz.

- 8.30 Super Samuraj, naniz. - 9.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. naniz. - 10.30 Trnjulčica, film - 12.00 Drzni in lepi - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Risanka

SOBOTA, 31. X.

- ### SLOVENIJA 1
- 7.40 - 1.50 Teletekst
 - 8.00 Zgodbe iz školjke
 - 8.35 Zlatko Zakladko
 - 9.05 Nesrečniki, ris. naniz., 5/26
 - 9.30 Car nevidnosti, 6/6
 - 9.55 Evangeličansko bogoslužje, prenos
 - 11.00 Prisluhnimo tisiči
 - 11.30 Glasbena oddaja
 - 12.05 Teški izbor
 - Tedenik
 - 12.55 Dobrodošli doma
 - 13.00 Poročila
 - 13.10 Petka
 - 14.30 La Terra Terna, italij. film
 - 17.00 Obzornik
 - 17.15 19. EBU festival sodobne ljudske glasbe v Portorožu
 - 17.30 Pamela Wallin v živo
 - 17.50 Na vrtcu
 - 18.15 Ozare
 - 18.20 National geographic, amer. dok. serija, 4/12
 - 19.10 Risanka
 - 19.30 Dnevnik, vreme, šport
 - 19.55 Utrip
 - 20.15 Orion
 - 21.15 Novice iz sveta razvedrila
 - 22.05 Steklena džungla, angl. dok. oddaja, 3/6
 - 22.40 Poročila, šport
 - 23.10 Space Truckers, amer. film
 - 0.45 Iz muzeja

SLOVENIJA 2

- 9.25 Zlata šestdeseta - 11.25 Jeklene ptice, naniz. - 11.10 Sonce za dva, TV drama - 13.00 Tenis - 19.30 Videoclip - 20.00 Brata, amer. film - 21.35 V vrticu - 22.15 Don Kihot, ris. naniz., 8/39 - 22.40 Sobotna noč

KANAL A

- 8.00 Risanki: Alvin; Zajec dolgohec in prijatelji - 9.30 Najstniki proti vesoljcem, naniz. - 10.00 Mesec v zalivu, nadalj. - 10.30 Extrermni športi - 11.00 Stilski izviri - 11.30 Brava, maestro - 12.00 Echo park, film - 13.30 Laverne in Shirley - 14.00 Bogato dekle, nadalj. - 16.00 Meego, hum. oddaja - 16.30 Nima pojna, naniz. - 17.00 Maneke, nadalj. - 18.00 Klub avencija - 18.30 Jenny, naniz. - 19.00 Vitezovi za volanom - 20.00 Resnični svet - 21.00 Pri Adamsovi, film - 21.30 Babilon 5, naniz. - 22.30 Izgnanci, naniz. - 23.30 Klub Avenija

VAŠ KANAL

- 13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Mali parnik - 18.00 Iz produkcije druženja LTV - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.15 Teški kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Teški kulturni pregled - 21.30 Litinski mozaik

- ### HTV 1
- 6.45 Tv spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.40 New York (serija) - 13.10 Esmeralda (serija) - 14.00 Poslovni klub - 14.30 Živa resnica - 15.00 Izobraževalni program - 15.30 Program za mlade - 18.30 Kolo srčce - 19.10 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Odprto - 20.50 Pol ure kulture - 21.25 Izvir!, kviz - 22.05 Opazovalnica - 22.35 Arktika-Antarktika (potopis, serija) - 23.10 Cona smrti (amer. film)

- ### HTV 2
- 15.10 TV koledar - 15.20 Pregon na morju (film) - 17.15 Sunset Beach (serija) - 18.05 Hugo, tv igra - 18.30 Kraljestvo divjine (dok. serija) - 19.00 Zupanjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.20 Dosjeti X (serija) - 21.00 Novice - 21.15 Teški kulturni pregled - 21.30 Litinski mozaik

- ### PETEK, 30. X.

SLOVENIJA 1

- 7.45 - 2.10 Teletest
- 8.00 Vremenska panorama
- 9.00 Teški izbor
- Glejte kako rastejo
- 9.10 Tedi
- 9.45 Car nevidnosti, angl. nadalj., 5/6
- 10.15 Resnična resničnost
- 11.05 4 x 4
- 11.35 Na vrtu
- 12.05 Brezglobo, angl. nadalj., 3/6
- 13.00 Poročila
- 14.05 Ježkove nagrade
- 14.35 Lepa Vida, posnetek predstave
- 15.00 Mostovi
- 17.00 Obzornik
- 17.10 Po Sloveniji
- 17.30 Otroška oddaja
- 17.45 Zgodbe iz Amerike, 3/3
- 19.10 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 19.45 Petka
- 22.00 Odmevi, kultura, šport
- 22.50 Polnočni klub
- Koncert z jazz festivala

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 9.30 Mladostniške izpovedi, braz. naniz., 8/22 - 10.00 Matineja: Trdno v

KANAL A

- 8.00 Risanki: Alvin; Zajec dolgohec in prijatelji - 9.30 Najstniki proti vesoljcem, naniz. - 10.00 Mesec v zalivu, nadalj. - 10.30 Extrermni športi - 11.00 Stilski izviri - 11.30 Brava, maestro - 12.00 Echo park, film - 13.30 Laverne in Shirley - 14.00 Bogato dekle, nadalj. - 16.00 Meego, hum. oddaja - 16.30 Nima pojna, naniz. - 17.00 Maneke, nadalj. - 18.00 Klub avencija - 18.30 Jenny, naniz. - 19.00 Vitezovi za volanom - 20.00 Resnični svet - 21.00 Pri Adamsovi, film - 21.30 Babilon 5, naniz. - 22.30 Izgnanci, naniz. - 23.30 Klub Avenija

VAŠ KANAL

- 13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Videoclip 40 - 17.50 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije druženja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

- 8.00 Tv spored - 8.25 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Kmetijski nasveti - 13.10 Robin in Marian (angl. film) - 16.15 Poročila - 16.25 Dr. Quinn (serija) - 17.45 Turbo limach show - 19.10 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Film - 22.30 Opazovalnica - 23.00

HTV 2

- 15.10 TV koledar - 15.20 Pregon na morju (film) - 17.15 Sunset Beach (serija) - 18.05 Hugo, tv igra - 18.30 Kraljestvo divjine (dok. serija) - 19.00 Zupanjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.20 Dosjeti X (serija) - 21.00 Novice - 21.15 Teški kulturni pregled - 21.30 Litinski mozaik

PETEK, 30. X.

SLOVENIJA 1

- 7.45 - 2.10 Teletest
- 8.00 Vremenska panorama
- 9.00 Teški izbor
- Glejte kako rastejo
- 9.10 Tedi
- 9.45 Car nevidnosti, angl. nadalj., 5/6
- 10.15 Resnična resničnost
- 11.05 4 x 4
- 11.35 Na vrtu
- 12.05 Brezglobo, angl. nadalj., 3/6
- 13.00 Poročila
- 14.05 Ježkove nagrade
- 14.35 Lepa Vida, posnetek predstave
- 15.00 Mostovi
- 17.00 Obzornik
- 17.10 Po Sloveniji
- 17.30 Otroška oddaja
- 17.45 Zgodbe iz Amerike, 3/3
- 19.10 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 19.45 Petka
- 22.00 Odmevi, kultura, šport
- 22.50 Polnočni klub
- Koncert z jazz festivala

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 9.30 Mladostniške izpovedi, braz. naniz., 8/22 - 10.00 Matineja: Trdno v

Nočna straža: Osumljenci V; Kitaristična legende; Frasier (serija); Španska roža (amer. film)

HTV 2

- 16.20 Loko srčce - 19.30 Videoclip - 20.00 Dan reformacije, opera - 21.00 Sonce za dva, TV drama - 22.20 Velike romance 20.stoletja, angl. dok. serija, 2/26 - 22.50 La parasite, franc. film - 22.50 Svet zabave - 23.20 Oprah Show

NEDELJA, 1. XI.

SLOVENIJA 1

- 7.40 - 0.45 Teletekst

8.00 Živžav

Skrivnostno življenje igrač, lut. naniz.

8.15 Ciklin Kotiček, risanka

8.25 Cofco Cof, ris. naniz.

8.50 Srebrenogrivi konjič, ris. naniz.

9.10 Telerime

9.15 Zares divje živali, naniz., 7/26

9.50 Ozare

9.55 Nedeljska maša

PRIJETNO DRUŽENJE MIRNOPEŠKIH STAROSTNIKOV - Zadnjo oktobrsko nedeljo je Krajevna organizacija Rdečega križa (KORK) Mirna Peč v domači osnovni šoli pripravila srečanje krajanov, starih 70 let ali več. Takih je tukaj blizu 260. Po prav njim namenjeni maši v župnijski cerkvi, ki jo je vodil g. Janez Šimenc, so na proslavi z veseljem prisluhnili pestremu kulturnemu programu mirnopeške osnovne šole in vrtca, ki ga je vodila Saša Brdar. Spodbudne besede so jim namenili predsednica KORK Sonja Žagar, sekretarka Območnega združenja RK Novo mesto Barbara Ozimek, ravnatelj šole Aleksander Rupena ter predsednik KS Zvone Lah, ki je nastarejša 95-letno krajanico Marijo Bobnar razveselil s šopkom rož (na sliki), posebnih čestitk pa je bil deležen tudi drugi najstarejši krajan Florjan Zupan, ki se bo lahko kmalu pohvalil z devetimi desetletji. Starostnike so pogostili z dobrim nedeljskim kosilom, takoj da so radi še malo poklepali in se poveselili s harmonikarjem Jurem Podržajem. (Foto: L. Murn)

SREČANJE STAROSTNIKOV GOTNE VASI - Aktivistke RK Gotna vas so letošnje srečanje starostnikov pripravile drugače kot ostala leta. Z avtobusom smo se odpeljali po Dolenjski. Obiskali smo Kartuzijo Pleterje, se seznanili z zgodovino in življenjem v samostanu. Na poti v Kostanjevico nas je presestnil pogled na poplavljena območja. Kar z avtobusa smo si ogledali skulpture Forma vive. Nazadnje smo pristali v gostilni Pirkovič v Šmarjeti, kjer smo imeli kosilo. Jože je raztegnil harmoniko, mi pa smo zapeli in zaplesali. Srečanju se je pridružila tudi predsednica OZRK Novo mesto Anica Bukovec. Čutili smo izredno prizadenvost, skrb in prijaznost aktivistek do svojih varovancev. Vzdušje je bilo sijajno. Za prijeten izlet 34 udeležencev se poleg RK Gotna vas zahvaljujemo predvsem ge. Pirčevi, Miranu Šuklju, ki nas je zastopnj prevzel okrog, ter aktivistkam Malči, Silvi, Tilk, Marjan, Ivanka ter harmonikanjo Jožetu. Hvala vsem dobrim ljudem! (Malči Božič)

STO LET JOŽEFE TOMŠIČ - Na predvečer praznovanja 100-letnice Jožefe Tomšič, rojene 24. oktobra 1898 v Turjaku, so slavljenko na domu pri hčerkki na Ponikvah obiskali tudi predstavniki občine Dobrepolje na čelu z županom Antonom Jakopičem, vaško skupnosti je zastopala Tina Savisch in "dobri mami" prebrala verze, spesnjene ob njem častičnem jubileju. Prinesli so ji številna darila. Jožefa je bila najbolj ganjena, ko so ji pred hišo zapeli člani cerkvenega pevskega zborja, saj je vse življenje rada igrala v igrah in dela na koru. Zdravje je dobro služi, čeprav ne vidi več brati. Zelo rada se pogovarja s številnim sorodstvom. Otroci ji najraje prisluhnejo, ko jim pripoveduje o svoji mladosti in času, ko je bilo življenje res težko. (Foto: M. Glavonjič)

BOTRA KAR DESETERICI - 80-letna Angela Vidmar iz Podgorice 26 je bila v soboto prijetno presenečena, ko so jo pripeljali na kmečki turizem Čučnikovih nad zaselkom Lisce. Tamkaj so se namreč zbrali skoraj vsi njeni "otroci" oz. krščenci, kot jim tudi pravi ona, ki je bila kar devetim otrokom krstna, eni deklica pa birmanska botra. Z večino, ki jim je šla za botro gospa Angelca, ni v nikakršnem sorodu. Sicer pa je botra, ki so jo zaprosili, najrazreže torto, preživelna hude čase, saj je bil pokojni mož med NOB partizan in terenec, zato je s sinčkom v strahu pred Nemci bežala od doma, a se je k sreči vse dobro končalo. (Foto: P. Perc)

Po Vorančevi poti

Blizu 150 parov nog (lani 47) je 24. oktobra osvojalo 14 km dolgo pot, ki je v tridesetih letih tako prevzela Prežihovega Voranca, da jo je ubesidel v znamen potopisu od Mokronoga do Pijane Gore. Organizatorji (neformalna skupina zagnancov iz Mokronoga, Tržišča in Škocjana) računajo, da se bo pot prijela, saj so ob aktualnih klobučkih in zgibanki z opisom poti udeležencem pripravili še lične evidentne kartončke, na katerih je prostora za 10 vpisov.

Posebno doživetje so po-hodnikom ponudili vaščani Tržiščine in Malkovca, ki so ob poti in na cilju postavili gostoljubnice z domačimi darovi in tako pohod obogatili še z zgodbo o gostoljubnosti. K tej so po svoje prispevali tudi predsednik KS Mokronog Tone Maver z nagovorom na žartu, predsednik KS Tržišče Marjan Jamšek z sprejemom na Malkovcu in Škocjanski župan Janez Povišč ob zaključku poti z vabilom za tretji pohod. Vodja pohoda je bil Mokronožan Frane Vičenčnik.

STANE PEČEK

DRUŽENJE BODO PONOVILI

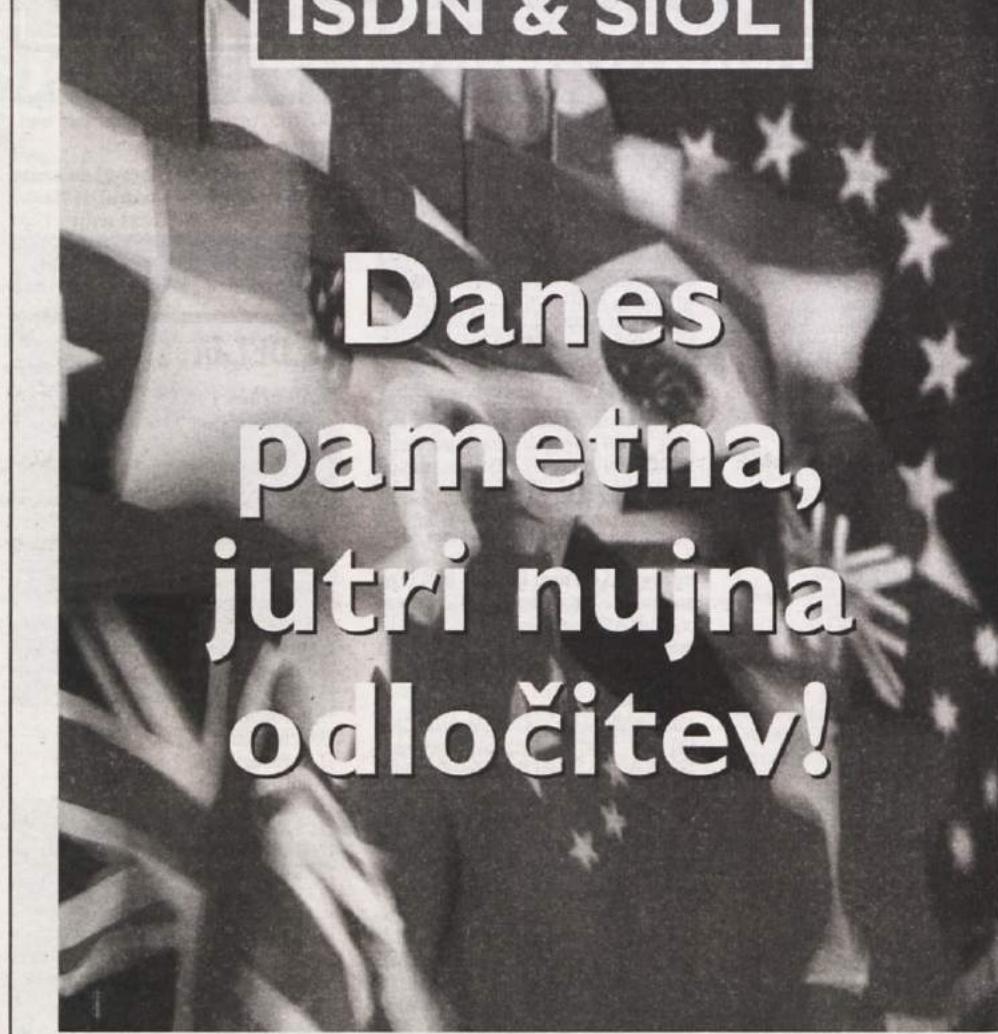
REGRČA VAS - V soboto, 24. oktobra, je krajevna organizacija Rdečega križa Regrča vas organizirala srečanje za starejše krajanove in invalide v domu krajanov Regrča vas. Kulturni program so pripravili mladi člani krožka RK iz OŠ Šmihel, popestrili pa sta ga šmihelski moški zbor in harmonika Peter Grubar. Zbrane so pozdravili predsednica KORK Milka Jakše, sekretarka OZRK Novo mesto Barbara Ozimek in predsednik sveta KS Andrej Resman. Ob veselju, ki je spremjal udeležence srečanja, se je porodila ideja, da bi se srečevali enkrat mesečno.

MILKA JAKŠE

TUDI OTROŠKA MATINEJA

ČATEŽ OB SAVI - Iz diskoteke Termopolis v Termah Čatež sporočajo, da bo v četrtek, 29. oktobra, od 19. do 21. ure otroška matineja brez vstopnine, sledil bo večer zimzelenih melodij, v petek in soboto pa bo disco večer.

ZLADNIČKI

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefonov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo ISDN in SiOL storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev ISDN, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa.

Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem SiOL, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije

Nacionalni operater telekomunikacij

Ne bo dvoizmenskega pouka

Šola v Velikih Laščah pridobila 250 kv. m. novih prostorov, med njimi tudi prostor za astronomsko opazovalnico

VELIKE LAŠČE - "Na našo šolo se vsako leto vpije več učencev, zato je grozilo, da bomo ob prehodu na devetletko morali spet uvesti dvoizmenski pouk, temu pa smo se izognili z nadzidavo šole, s čimer smo pridobili 250 kvadratnih metrov novih prostorov," je povedal ravnatelj šole Edi Zgonc ob otvoritvi nadzidka in dodal, da so dela brez opreme veljala za 24 milijonov tolarjev.

V nadzidku so tako pridobili tri nove učilnice, prostor za astronomsko opazovalnico, prostor za arhiv pa tudi manjšo jedilnico za delavce. V sodelovanju s kočevskima podjetnjema Klepec & Prokum in Melamin pa so v šolske mize vtisnili zemljevide in slike velikih slovenskih kulturnikov (Cankar, Trubar itd.), kar je kriptna novost.

Za uspešno ureditev nadzidka so zasluzni tudi pokrovitelji in darovalci: Ljubljanske mlekarne, Citrus LJ, Mesarija Zupet iz

Šmarja Sap, Mesarija Velike Lašče, Občina Velike Lašče, Mlekarne Velike Lašče, Pekarna Ajdič iz Sodražice, Fructal Ajdovščina, Testeninarstvo in pekarstvo Pečjak iz Škofljice, Megim LJ in drugi. Posebna zahvala velja akademskemu slikarju domačinoma Samu Kovaču in Marku Jakšetu, ki sta darovala šoli svoja likovna dela, ter aktivnu podeželjskih žena in staršem šolarjev, ki so pripravili pecivo za pogostitev.

V kulturnem programu na otvoritvi pa so sodelovali učenci šole, gojenci vrtca, godalni kvartet iz Ribnici, šolski pevski zbor in mešani zbor KUD Velike Lašče, oba pod vodstvom Majde Kokošnik, prireditev pa so popestrile tudi narodne nose. J. PRIMC

PRISRČNO SREČANJE STAREJŠIH

BUČNA VAS - Krajevni odbor Rdečega križa Bučna vas je v petek, 23. oktobra, priredil srečanje svojih krajanov, starih nad 70 let. Za veselo razpoloženje so poskrbeli na OŠ Bršljin, vesele domače pa je zaigral Franc Potočar. Zbrane so pozdravili predsednica KORK Bučna vas Marja Pugelj, predsednica območnega združenja Novo mesto Anica Bukovec in predsednik sveta KS Bučna vas Jože Florjančič. Sodeč po odzivu in razpoloženju, si starejši krajanji takšnih srečanj še želijo.

ANA LONGAR

KRAMARIČEVA KNJIGA JE RAZPRODANA

Konec junija je Dolenska založba izdala knjigo Na spolzki brvi, delo črnomaljskega sodnika za prekrške mag. Janeza Kramariča. Živiljenska podoba mladostnike, ki se ob izkušnjah preudarnega sodnika in sposobne socialne delavke reši vijugavih paragrafov, ko oba javna delavca vidita v njej predvsem bočnega človeka, je pritegnila mnoge, ki so za knjigo izvedeli tudi iz našega poročila. Z veseljem lahko zapisemo, da je knjiga, katere izid so podprtli črnomaljska občina, Beti in Kolpa iz Metlike, semiška Iskra ter črnomaljska Komunalna, medtem na knjižnem trgu že pošla. Tg.

VESELI TOBOGAN - Potem ko se je osnovna šola Brusnice prijavila za sodelovanje na Veselem toboganu, je prejšnji teden Radio Slovenija posnel to oddajo v dvorani v Gabriju, od koder je tudi fotografija. Med nastopajočimi učenci brusniške osnovne šole so bili zmagovalci Simon Nosan z Rateža in ansambel Mackoni, v katerem igrajo učenci nižjih razredov OŠ Brusnice in ki ga vodi Roman Hudoklin. Zmagovalce bodo nagrađeni popeljali v Benetke. (Foto: L. M.)

DOLENJCI V HALOZAH - Planinci-upokojenci iz Novega mesta so v svojih srčih še vedno mladi, čeprav nam na pohodu včasih zmanjka sapo, zabolji hrbitenica ali noge. Tako so se poleti na pohodu v Halozah zmenili na turistični kmetiji Emersič iz Cirkulana za trgatev. To lepo jesensko opravilo, ki se ga najbolj veseli vsak lastnik vinograda, je tu v gričevju Haloz ře posebej zanimivo, saj vsaka jagoda od sonca obšijanega šardoneja kar kljepo spravilo. O prijaznih in gotoljubnih ljudeh pa bi lahko še veliko napravila. (M. Golob)

ORJAŠKA DATURA - Zinka Mišma-Pezdirc iz Zembla že vrsto let z veseljebnijo ljubiteljsko vzgaja rože, zadnjih pet let pa so med njimi tudi daturi. A vedno jih je posadila v lone, letos pa je eno od korenin, ki je bila tako slaba, da jo je bila že odpisala, posadila kar pred hišo v zemljo, ki je doda humus iz bližnje Kolpice. Na njeni presenečenje je roži to očitno tako zelo prijalo, da jo je obzdržal. Tg.

ZAHVALA

V 74. letu starosti je za vedno odšel od nas naš dragi mož, oče, stari ate in pradeč.

ANTON KRALJ

iz Črnomlja, Železničarska 24

Ob boleči izgubi našega dragega se zahvaljujemo ZD Črnomelj, LD Loka za organizacijo pogreba, govornikom, g. župniku, sodelavcem Beti iz Črnomlja in vsem sosedom, prijateljem in soborcem, ki so pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izraze sožalja in za darovano cvetje in sveče.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 23. letu starosti nas je zapustil

ALEŠ KISOVEC

iz Šentruperta na Dolenjskem

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata in strica se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče, svete maše, nam kakorkoli pomagali in pokojnega spremili k večnemu počitku. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevskemu zboru, sodelavkam in sodelavcem tovarne TOM z Mirne, osebju Kirurškega oddelka ter Pogrebnu zavodu Novak iz Novega mesta. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoca mama Marija in brat Mitja z družino

ZAHVALA

V 93. letu je dotrpela naša mama, stara mama, sestra in teta

MATILDA STRAJNAR

Gorenji Globodol

Lepo se zahvaljujemo prav vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti, ji darovali sveče, nam pa izrazili sožalje. Posebna zahvala cerkvenemu pevskemu zboru Kamence, g. župniku pa za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil dragi mož, tata in stari tata

DANIJEL MILKOVIĆ - HUKA

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvaležni smo osebju Zdravstvenega doma Metlika in bolniškemu osebju novomeške bolnišnice, predvsem pa dr. Ivanu Galcu in ostalim zdravnikom, ki so pokojniku lajšali težke trenutke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše

KATICE STRMEC

upokojene upravnice Pošte Vinica

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in vence ter pokojno pospremili na zadnji poti. Najlepša hvala prijateljicam, sosedom, sodelavcem, društvo, govornikom in g. Flajniku za organizacijo pogreba.

Sinova Naci, Marko in vsi njeni

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama in babica

MARIJA ZUPAN

iz Glina pri Šentjanžu 71

Izražamo iskreno hvalo za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, sv. maše in za lepo opravljen obred, g. župniku, cerkvenemu pevskemu zboru, govorniku g. Slapšaku, zastavonošem, Pogrebni službi Oklešen za pogrebne storitve in za zaigrano Tišino. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

• Dobrodelnost naj se začne doma. (Angleški pregor)

V SPOMIN

Prazen je dom,
prazno vse,
ni več tvojega smehljaja,
le trud tvojih rok
in lep spomin nate nam ostaja.

24. oktobra je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš ljubljeni mož, oče, stari ata in tast

FRANC MATKO

iz Gor. Suhadola 22

Ob letu dni, ki je prineslo veliko bolečin in žalosti, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem. Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu, mu prizigate sveče in postojite ob njegovem prernem grobu.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Tvoje truplo zemlja krije,
v temnem grobu mirno spiš,
tvoje srce več ne bije,
bolečin več ne tripiš.

Nam pa žalost srce trga,
solze lijejo iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe, dragu mama,
več med nami ni.

V 89. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, stara mama in babica

ROZALIJA PRAZNIK, roj. Lekše

iz Sevnice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče ter sv. maše in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Grobelšku, župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

• 068/323-193
mobitel: 0609/625-585
0609/615-239
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.
Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

Lastovke so odletele,
z njimi šel si tudi ti.
One bodo se vrnil,
ti pa ostal boš v večnosti.

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi

ANTON PUCELJ

iz Stranj pri Škocjanu

Naša iskrena zahvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter ga pospremili k zadnjemu počitku. Hvala vaščanom, sodelavcem Revoza, d.d., sodelavcem Dolenjske banke, d.d., Instalacijam Dulc, Društvu upokojencev Škocjan, pevcom iz Šmihela, Pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

VERONIKE BEZEG

roj. Jesenšek

Ob Težki vodi 61, Novo mesto

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem KZ Krka, Tovarne zdravil Krka, predstavnikom OŠ Šmihel, Šolskemu centru Novo mesto ter zdravstvenemu osebju Novo mesto in Onkološkega inštituta. Prisrčna hvala tudi govornikoma za poslovilne besede.

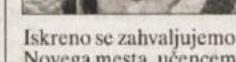
Vsi njeni

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je po dolgotrajni in hudi bolezni zapustil dragi sin, mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

MILAN OBLAK

iz Gor. Brezovice 15, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, sodelavcem tovarn Novoteks in Labod iz Novega mesta, učencem 7.c OŠ Šentjernej in razredniku g. Romanu Turku, Vojnačni Novo mesto in g. Gašperju Majzlju, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče, svete maše in nam kakorkoli drugače pomagali. Posebej se zahvaljujemo Intenzivnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, gospodu kaplanu za opravljen obred, predsedniku ZLSD g. Hribarju za poslovilne besede, Pogrebni službi Oklešen in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: mama Tončka, žena Tončka, sinova Milan in Andrej, hči Brigita z družino, sestra Štefka z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

LUDMILA BOŽIČ

roj. Pavlič

iz Orehovice 2, Šentjernej

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom za darovano cvetje, sveče in za sv. maše. Še posebej zahvala g. kaplanu za lepo opravljen obred in besede slovesa, cerkvenemu moškemu pevskemu zboru, Šentjernejski godbi, g. Roguliču za zaigrano Tišino in Pogrebnu zavodu Oklešen. Zahvala tudi podjetju Orodjarstvo Luzar, Mercator - Dolenjska, Dolenjska banka in Galeb-Trade za podarjeno cvetje in denarno pomoč. Vsem, ki ste našo drago ženo in mamo pospremili na njeni zadnji poti, še enkrat hvala!

Žalujoci: mož Tone, otroci Silva, Zvonka, Tone in Slavko z družinami ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 29. oktobra - Ida
Petek, 30. oktobra - Marcel
Sobota, 31. oktobra - dan reformacije
Nedelja, 1. novembra - dan spomina
na mrtve
Ponedeljek, 2. novembra - Dušanka
Trek, 3. novembra - Silva
Sreda, 4. novembra - Drago

kino

BREŽICE: Od 29.10. do 1.11. (ob 18. uri in 20.30) ter 2.11. (ob 20. uri) ZF Dosjeji X. 4.11. (ob 18. in 20. uri) komedija Dr. Doltile.

CRNOMELJ: 30. in 31.10. (ob 20. uri) pustolovski film Zorro maščevalec. 1.11. (ob 20. uri) grozljivi film Krik 2.

DOBREPOLJE: 30.10. (ob 19.30) akcijski film Elitni morilci. 1.11. (ob 19.30) američka drama Predmestje.

• ARMAGEDON, dramatiziran spektakel (Armageddon, 1998, ZDA, 140 minut, režija: Michael Bay)

V holivudske studijske velikega producenta Jerryja Bruckheimerja so iz biblične štorije naredili spektakularno predejavo, všečen, 150 milijonov dolarjev dragi spot o odrešenju. Armagedon bi moral biti, če bi sledil besedilu Svetega pisma, film katastrofe, toda teh je bilo v zadnjem času preveč, da bi taka vsebina valila zlata jajca, zato je postal svoje lastno nasprotje, zgodba o reševanju sveta. Kdo oziroma katera sila se že dolgo edina kvalificira za taka dejanja in s tem uzurpira božje delo, pa je jasno. Filmu sicer čisto nič ne manjka, toda ravno to ga naredi pomanjkljivega. Pomisliti čisto na vse: rešiti mora še ljubezen med seksi Tylerico in Ben Affleckom, črnice, belce, rumeno in zeleno raso, nafto, družino, stare in mlade, bogate in revne, Ruse, indijske Sikhe in muslimanske skrajneže. Ja, Amerika ima veliko srce, vanj se spravi ves svet, dobrota pa seže tudidaleč v tem gor v vesolje.

Proti Zemlji namreč drvi asteroid, velik kot Teksas, in ko

GROSULJJE: 30.10. (ob 19. uri) ameriška drama Predmestje.

IVANČNA GORICA: 31.10. (ob 19. uri) akcijski film Elitni morilci.

KOČEVJE: 29.10. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Elitni morilci. 2.11. (ob 18. in 20. uri) američka drama Predmestje.

KRŠKO: 29. in 30.10. (ob 18. uri) in 31.10. (ob 20. uri) kriminalni film Dosjeji X. 29. in 30.10. (ob 20. uri) in 31.10. (ob 18. uri) ZF Armageddon.

METLIKA: 30.10. (ob 20. uri) grozljivi film Krik 2. 1.11. (ob 20. uri) pustolovski film Zorro maščevalec.

NOVO MESTO: Od 29.10. do 1.11. (ob 16.30 in 18. uri) komedija Dr. Doltile. Od 29. do 1.11. (ob 20. uri) ter od 2. do 4.11. (ob 18. uri) komedija Poročiva se. Od 2. do 4.11. (ob 20. uri) grozljivi film Krik 2.

RIBNICA: 31.10. (ob 21. uri) američka drama Predmestje. 1.11. (ob 19. uri) akcijski film Elitni morilci.

VELIKE LAŠČE: 31.10. (ob 19. uri) američka drama Predmestje. 1.11. (ob 19. uri) akcijski film Elitni morilci.

BOBREPOLJE: 30.10. (ob 19.30) akcijski film Elitni morilci. 1.11. (ob 19.30) američka drama Predmestje.

bo lopnil, nas bo v treh urah pobralo. Vseh šet milijard se bo scvrla, ostale ne bodo niti bakterije. Ostaja nam le še 18 dni.

Kaj se zares dogaja, vedo le v Beli hiši in Nasi. Billy Bob Thornton, Nasin šef, ki bi agenciji rad povrnil skrhanli ugled, končno najde še najbolj (ne)-verjetno rešitev. Na "Teksas" bodo poslali shuttle, zvrtili luknjo in vanjo vrgli jedrsko bombo, orjaška skala se bo preklala na pol in zaobšla planet. Zadnji udarec bo naš, za dan neodvisnosti pa bomo imeli največji žur v zgodovini!

Klub denarju, ki je filmu zagotovil dragi in perfekcionistično podobo, vseeno najdemo kakšno napako. Recimo: med dogajanjem na asteroidu opazimo sočen list agave in celo travo, ki so ju med snemanjem v puščavu pozabili prekriti s črno maso.

Druga opazka pa velja kadrom, ki prikazujejo, kako dogodek doživljajo drugod po svetu. V Tadž Mahalu in pred mošeo svete Sofije v Istanbulu znajo le moliti, v Hongkongu živijo še v čolnih, v Franciji prevladuje oporek, v Italiji pa še tegu nimajo. Dodajmo temu še katastofalne razmere na russki vesoljski postaji Mir in dobitno krasno sliko: vsa znanja in moč imajo le v ZDA. Narcisoidnost Hollywooda in ameriške nacije je res neskončna.

TOMAŽ BRATOŽ

• ARMAGEDON, dramatiziran spektakel (Armageddon, 1998, ZDA, 140 minut, režija: Michael Bay)

V holivudske studijske velikega producenta Jerryja Bruckheimerja so iz biblične štorije naredili spektakularno predejavo, všečen, 150 milijonov dolarjev dragi spot o odrešenju. Armagedon bi moral biti, če bi sledil besedilu Svetega pisma, film katastrofe, toda teh je bilo v zadnjem času preveč, da bi taka vsebina valila zlata jajca, zato je postal svoje lastno nasprotje, zgodba o reševanju sveta. Kdo oziroma katera sila se že dolgo edina kvalificira za taka dejanja in s tem uzurpira božje delo, pa je jasno. Filmu sicer čisto nič ne manjka, toda ravno to ga naredi pomanjkljivega. Pomisliti čisto na vse: rešiti mora še ljubezen med seksi Tylerico in Ben Affleckom, črnice, belce, rumeno in zeleno raso, nafto, družino, stare in mlade, bogate in revne, Ruse, indijske Sikhe in muslimanske skrajneže. Ja, Amerika ima veliko srce, vanj se spravi ves svet, dobrota pa seže tudidaleč v tem gor v vesolje.

Proti Zemlji namreč drvi asteroid, velik kot Teksas, in ko

VINOTOC MUNIH MILOŠ

Trška Gora 262, Novo mesto

V zidanici na Trški Gori organiziramo poslovna, družinska in ostala srečanja in poskrbimo za prijetno počutje gostov, ki nas obiščejo.

Informacije po tel. 75-656 ali 325-840.

NOVO MESTO - Žabja vas

- stanovanjski blok, novogradnja
- predvidena vselitev: marec 2000
- ugodne cene,
- popust pri predplačilu
- zagotovljene cene ob podpisu predpogodb
- informacije:NESK nepremičnine, Ljubljana

tel.: 061/131-0283

GSM: 041/731-981

KRAVO SIVKO, tretjič brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)78-350. 4236
 VSAK DELAVNIK lahko dobite 100-kg prasič, težke, bele piščance in enotne kokoši. Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (068)89-038. 4249

BELI PIŠČANCI, težki 2 kg, bodo v prodaji 24. novembra po ugodni ceni. Jože Jersin, Rače selo, Trebnje, ☎ (068)44-389. 4105

TELIČKA, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)45-135. 4278

KRAVI FRIZIKO in sivko, frizika drugič breja 2 meseca, sivka, breja 7 mesecev, šestič breja, primera za dojilo, in bikca frizica, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)30-242. 4258

PRAŠIČE, težke 100 do 130 kg, prodam. ☎ (068)41-074. 4248

PRAŠIČE, težke cca 150 kg, krmljene z domačo hrano, prodam. ☎ (068)81-229. 4253

PUJSKE, rdeče pasme (duraki), stare 8 tednov, prodam. ☎ (068)81-649. 4233

KRAVO, brejo 6 mesecev, prodam. ☎ (068)48-567. 4269

PIŠČANCE, bele, kilogramske, bomo prodajali od 1.11. dalje. Jože Jersin, Rače selo, Trebnje, ☎ (068)44-389. 4105

CISTOKRVNEGA škotskega ovčarja, starega 2 meseca, ugodno prodam. ☎ (068)87-395. 4216

TILIA

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI
TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
 Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

AGRO d.o.o.
 NOVO MESTO

Prodajalna "SEJALEC"
 tel.: 068/325-750

- velika izbira čebulnic jesenskih rož:
TULIPANI, IRISI, KROKUSI...
- sadike:
VRTNICE, KLEMATISI, PAMPAŠKA TRAVA, MAGNOLIJA...
- * AMERIŠKE BOROVNICE, KIVI, RIBEZ, KOSMULJA
- * SEMENSKI ČESEN in ČEBULČEK

Agencija MISTIQUE
 • ženitno posredovanje •
 vam ureja razna srečanja ob kavici in plesu. Tel. 068/374-091

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

S Trdinovega vrha na kanalu **41**

Že v 90. letu

Terezija Gole

Rezka Gole je bila rojena 1908 leta na veliki kmetiji pri Goletovih v Starem trgu. Poprijeti je morala za vsako težko kmečko delo. V družini je bilo pet otrok, trije fantje in dve dekleti, obe pa sta ostali neporoceni ter sta bratu pomagali doma. Danes živi le še Rezka. Leta 1946 sta s sestro kupili zemljo v Trebnjem in si zgradili lasten dom. Rezka se je zaposnila kot snažilka v osnovni šoli in nato na občini ter se leta 1972 tudi upokojila. Vpisala se je v DU Trebnje in se rada udeleževala družabnih srečanj in izletov. Bila je verna in je hodila tudi v cerkev in na romanja. Do letošnjega poletja je hodila sama v trgovino in mesarijo, sedaj to postorijo drugi. Si pa še vedno sama skuha.

Hvaležna je tudi sosedoma Novakovima Dolfetu in Mimi, ki ne pozabita nanjo in ji vedno kaj prineseta. Ker je pred leti njeno zdravje načela huda bolezna, je hišo dala dostanovalem, da bodo zanje skrbeli. Vesela je, da ni sama v hiši, saj ne ve, kaj lahko pride. Vsakega obiska je vesela, da malo poklepata in pozabi na vsakdanje tegobe. Še veliko zdravih in zadovoljnih let!

R. MAJER

ČESTITKE - Ob rojstnem dnevu smo Rezko obiskale s predsednico KORK Darinka Simončič in Martino Hribar ter ji izročile šopek in darilo. (Foto: R. M.)

PIŠČANCE, bele, kilogramske, bomo prodajali od 1.11. dalje. Jože Jersin, Rače selo, Trebnje, ☎ (068)44-389. 4105

CISTOKRVNEGA škotskega ovčarja, starega 2 meseca, ugodno prodam. ☎ (068)87-395. 4216

BISTRO
 Novi trg, Novo mesto
 ☎ 322-765
 vam poleg pijača nuditi tudi več vrst pizz, hamburgerje, cheeseburgerje, sardelle, lignje, pomfrit ...
 Hrano vam pripravljamo tudi na dom ali v službo.
Pridite, poskusite in se prepričajte, da vse najboljše za pizzo dobite pri **PARTNERTRADING, d.o.o.**, iz Novega mesta!

Verjemite ali ne...
 RADIO OGNJIŠČE
 Krvavec 104,5 Kum 105,9

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na dvaindvajseto nagradno vprašanje je bil pravilen, če ste navedli, da je 42. številka Dolenjskega lista v letu 1998 izšla 22. oktobra. Srečo pri žrebanju za darilni bon je imela Olga Tomažin iz Šukljetove 13 v Novem mestu, za knjigo (J. Dularja Smeh na prepisu) pa je bila izžrebana Nataša Stopar iz Sel 25 pri Straži. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (T. Jakšeta Dolenjske obraze) prejme Ana Kobetič iz Jesenic 36 na Dolenjskem.

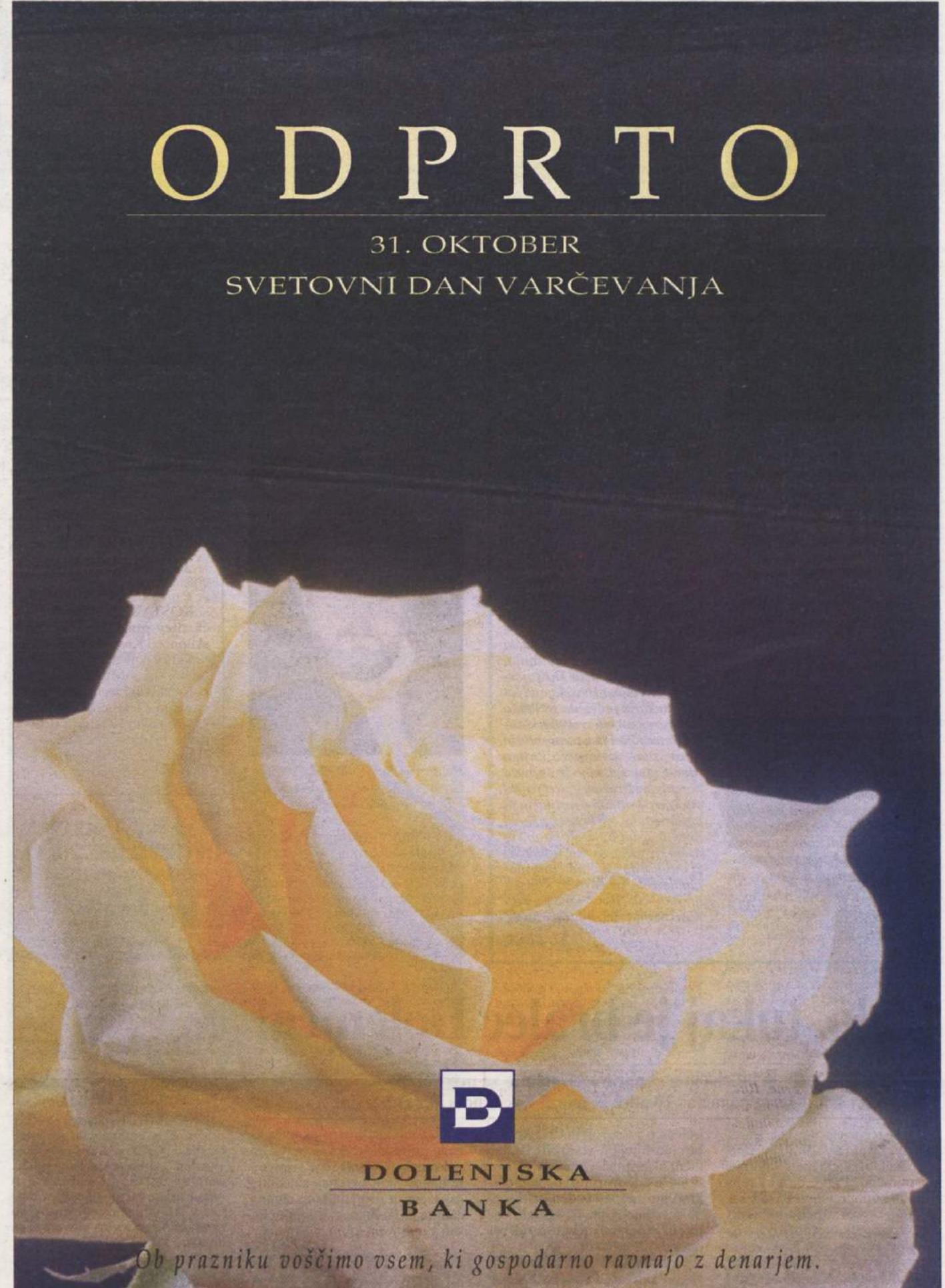
Izpolnite pravilno triindvajseti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 3. novembra, ko bomo izžreballi dobitnike treh nagrad - dveh knjig (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in

darilnega bona
 Kovinotehne za 5.000 tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 23
 Vprašanje: Če potrebuje izpušno cev, pri kateri firmi iz oglasa na 1. strani Dolenjskega lista jo dobite?

Odgovor:

Moj naslov:

STUDIO
 103.0 MHz

MIRA
 frizerski salon
 Sabina Zakšek, s.p.
 Marjana Kozine 3
 Novo mesto
 *
 Od 15. oktobra dalje vsak dan (razen ponedeljka)
 od 15. do 19. ure,
 ob sobotah
 od 8. do 13. ure.
 Naročila po
 ☎ 068/22-361

ODPRTO

31. OKTOBER
 SVETOVNI DAN VARČEVANJA

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Za vse druge bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja ranj, dokler naročnina ne bo pisno odpovedala, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 1998

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

VI NAM - MI VAM
 odmevno objavo v
 DOLENJSKEM LISTU

glas na kratko s pošto
 po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

GOTOVINSKA POSOJILA
 Muzejska 3
 ☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
 Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

PORTRET TEGA TEDNA

Karel Gržan

Pater Karel je takoj po prihodu na Razbor pričel z Razborškimi večeri, pogovori o različnih življenskih vprašanjih, tudi o različnih oblikah odvisnosti, od alkohola do mamil. V Šoli za živiljenje naj bi že spomladi prihodnje leto v nekdanji razborški šoli zaživelatakšna terapevtska skupnost za deseterico odvisnikov. Gre za don Pierinovo metodo dela. Don Pierino je nedavno tudi sam obiskal Razbor in pohvalil strpni odnos krajjanov do drugačnih ljudi.

"Zame je pomembnejše, da pride k meni en odvisnik in reče: 'Pomagaj mi!' in razloži zakaj je bilo tόliko znanih Slovencev govor Razborških večerov, ki poteka vsak mesec kot kulturni dogodek, spremljajo jih tudi razstave. Vsi po vrsti so sodelovali brezplačno. Zavestno in kot da bi vedeli, da gre za siromašno župnijo s komaj 560 dušami. Če reši enega odvisnika, je njihovo plemenito delo že poplačano. Pater Karel je vesel, da je bil v tem dobrem letu, odkar je na Razborju, kar štirikrat tudi mariborski škofov dr. Franc Kramberger, ki ga osebno ceni."

Pater Karel, 40-letnik s košato brado in prodornimi očmi, izhaja iz uradniške družine, iz Celja. Po srednji tehnični šoli je doširal teologijo in na Teološki fakulteti v Ljubljani pri prof. Strletu naredil še magisterij iz dogmatike. 11 let je služboval na Ptuju, 3 leta pa je vodil duhovnički v tamkaj se je že precej ukvarjal z odvisniki. Odkar je septembra lani prišel v majhno župnijo na Razborju, ga vabijo na pogovore o odnosu do odvisnosti na svoje srednje šole tudi Celjani.

Razborjani so nam povedali, da so se že bali, da bodo izgubili svojo faro, tudi zato so morda sprejeli patra Karla kot nekakšnega odrešenika. Res pa je, da pater Karel zna komunicirati z ljudmi, je pripravljen priti tako rekoč kadarkoli nasproti človeku, ki potrebuje pomoč.

PAVEL PERC

Največ obiska na pokušnji kostelskih jedi

Gostje od vseporovsod

KOSTEL - Teden vseživljenskega učenja v Kostelu so minulo nedeljo uspešno zaključili v Kostelu. Organizirala sta ga domača Turistično športno društvo in Vitra iz Cerknice. Največ obiskov je bila deležna sobotna pokušnja izbranih kostelskih jedi, ki se je udeležilo blizu 50 gostov, med njimi dr. Stane Južnič, ki je v knjigo vtipov po kostelsko napisal: "To je jaku lipu, da ste se domisile stare kostevske jdy (jiidi, jedi) na novo prpraviti i lidin (ljudem) pokazat, kako so kuhalne naše stare matere." Velika udeležba je bila tudi na dnevu odprtih vrat Studia za zdravje in lepoto predsednika TSD Stanka Nikoliča.

Bojan Žnidaršič, direktor Vitre iz Cerknice, ki je letos začela delati tudi na območju Kostela.

Direktor Vitre Bojan Žnidaršič ocenjuje sodelovanje s Turistično športnim društvom Kostel kot zelo uspešno in ga bodo prihodnje leto razširili še na organizacijo mednarodnega mlađinskega delovnega tabora, ki bo predvidoma pri gradu Kostel.

J. P.

VEČNI ODGOVOR: DENARJA NI

Deroča Krka odnesla pol mostu

Obnova težja tudi zato, ker ni povezoval le dveh bregov, temveč tudi dve občini

DRAŠČA VAS PRI ŽUŽEMBERKU - Leta 1965 so vaščani pod Jožmanovim milinom postavili most čez Krko in les zanj prispevali sami. Zdržal je 32 let, vse do lanskega septembra, ko se je četrtina mostu podrla. "Ker je most podprt, moram tako vsak dan do avtobusne postaje prehoditi okoli tri kilometre, takih vaščanov pa je še nekaj. Predvsem starejši ljudje to razdaljo težko prehodijo, zato tudi njim pomeni podprt most veliko izgubo. V poletnih dneh pa pohodnikom in turistom ni preostalo drugega, kot da so zaradi poškodovanega mostu prišli na drugi breg tako, da so se vrnili po poti nazaj mimo Klečeta in Šmihela," pravi Marija Ivanec iz Draševasi. Ob zadnjih obilnih padavinah je most močno poško-

dovalo podrto drevo, ki ga je prenašal močan tok Krke. Tako danes stabilne stoji le je četrtina mostu.

Marija Ivanec

milijonov tolarjev. Denarja za obnovo ni, zato naj bi jim pomagala občina Novo mesto. Sekretar za komunalne zadeve Novo mesto Feliks Strmole pa je povedal, da obnova mostu letos ni v načrtu. Rešitev bo tako kmalu ostala v rokah občine Ivančna Gorica in nove občine Žužemberk.

ANDREJA JERNEJČIĆ

RAZHODNJA SPET NA ČATEŽU

ČATEŽ - Organizacijski odbor vabi na drugo novembrsko soboto, 14. novembra, ob 13. uri na tradicionalno razhodnjo na Čatež vse, ki bodo popravili od Litije in bodo želeli priti na Čatež. Domačini bodo pohodniki kot vedno gostoljubno sprejeli in pogostili. Slavnostni govornik bo predsednik Turistične zveze Slovenije, dr. Marjan Rožič. Organiziran bo avtobusni prevoz s Čateža do Velike Loke in Litije. Podrobnejše informacije dobite na Čatežu v gostilni Ravnikar (tel. 068 48-307, vsak dan razen ob četrtekih), v gostilni Tončkov dom (tel. 48-318), v pisarni TIC Trebnje (tel 44-717 ali fax 44-671 oz. E-mail: terca@siol.net) vsak dan od 8. do 16. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.

Desni breg mosta spada pod krajevno skupnost Žužemberk oziroma občino Novo mesto, levi breg pa pod občino Ivančna Gorica. Kot je dejal tajnik slednje občine Vinko Blatin, so o tem, da bi most popravili, že razmišljali, vendar pa manjka denarja. Najprej upaj na pogovore z novomeško občino in krajevno skupnostjo Žužemberk oziroma kasneje z novo žužemberško občino. Tajnik KS Žužemberk Jože Ban pravi, da bi stala obnova mostu okoli 15

PO VELIKIH PADAVINAH - Le še del lesenega mostu po veliki povodni. (Foto: A. J.)

Princ Charles v Sloveniji

V ponedeljek in torek - Obiskal Bled, Triglavski narodni park in Ljubljano - Za Dolenjsko najbrž ne bo časa

LJUBLJANA - Sedaj je že gotovo, da bo britanski prestolonaslednik princ Charles v ponedeljek in torek, 2. in 3. novembra, v sklopu popotovanja po Slovaški, Romuniji in Makedoniji na pobabilo predsednika države Milana Kučana obiskal tudi Slovenijo. Ogledal si bo Bled in Triglavski narodni park v dolini Vrat, slap Peričnik, na gradu Brdo se bo srečal z uglednimi predstavnimi slovenkega kulturnega in znanstvenega, gospodarskega in političnega življenja, med katerimi bodo mnogi, ki prispevajo k temenem vezem z Veliko Britanijo. Drugi dan obiska bo preživel v Ljubljani, kjer se bo vpisal v Zlati knjigi gostov, si ogledal staro mestno jedro, se na OŠ Fužine srečal s šolarji in se seznanil z mladinsko problematiko ter se udeležil svetlane otvoritve Britanskega tedna v Ljubljani.

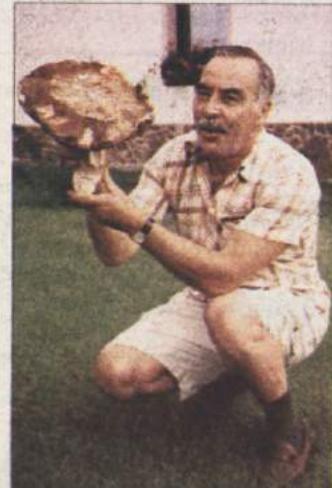
"Ne glede na to, ali bomo dokáli njegov obisk ali ne, je za nas velik uspeh, da se je med kandidatkami pojavila tudi Dolenjska, kar pomeni, da bo morda prišla v številu, ki je skoraj dovolj," je zato povedal dr. Anton Marolt, predsednik Turistične zveze Občine Ivančna Gorica Avgust Likovnik. Predsednik koordinacijskega odbora projekta Po poteh dedičine Dolenjske in Bele krajine Janko Goleš je povedal, da bo princ Charles v Ljubljani zagotovo predstavil predstavnike odbora. Podrobnejše mu bodo predstavili tudi dolenjski projekt, ki pomaga razkrivati našo bogato naravno in kulturno dedičino.

L. M.

BRANKA KOPETI V BREŽICAH

BREŽICE - V tukajšnji kavarni Amarkord so 21. oktobra odprli razstavo del slikarke Branke Kopeti iz Zagreba. Umetnico je predstavil slikar Pavol Tesar iz Slovaške, ki živi v Brežicah. Slikarka, rojena leta 1948 v Slavonskem Brodu, živi v Zagrebu. Upodablja v mehkih tonih komaj zaznavnih barv, prevladuje bela. Slika tihotijita, pročelja hiš in ploveče jadrnice. Slika realistično, vendar iz njenih slik veje mehka lirika. Razstava bo odprta mesec dni.

B. H.

1,7-KILOGRAMSKI JURČEK - Anton Marolt iz Stranske vasi gobari že okoli pet desetletij, a takšnega gobana, kot ga je našel septembra v gozdu med Lazami in Rožnim Dolom, ni videl še nikoli. Tehnica je namreč pokazala kar 1,7 kilograma, goba pa je bila popolnoma zdrava. Velikan v gozdu ni bil sam, družbo mu je delalo še 9 manjših jurčkov. (Foto: Sašo Lavrin)

SEDEM JURČKOV SKUPAJ - "Sestdeset let bom star, pa kaj takšnega še nisem videl," je navdušen nad gobjo bero povedal Alojz Samec iz Potočne vasi. Prejšnji torek je šel z vnučkom Rokom na sprehod v bližnji gozd. Jurček je našel Rok (na fotografiji), ki je dedija takoj opozoril, naj pazi, da jih ne bo pošodil. Ko sta jih hotela utrgati, sta ugotovila, da vseh sedem zdravih in vrnitih ajdovčkov raste tako rekoč iz ene korenine. (Foto: J. D.)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo se več sodelovati z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremenili, morda koga poхvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti pouskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnih.